

Til kamp for mindretallet

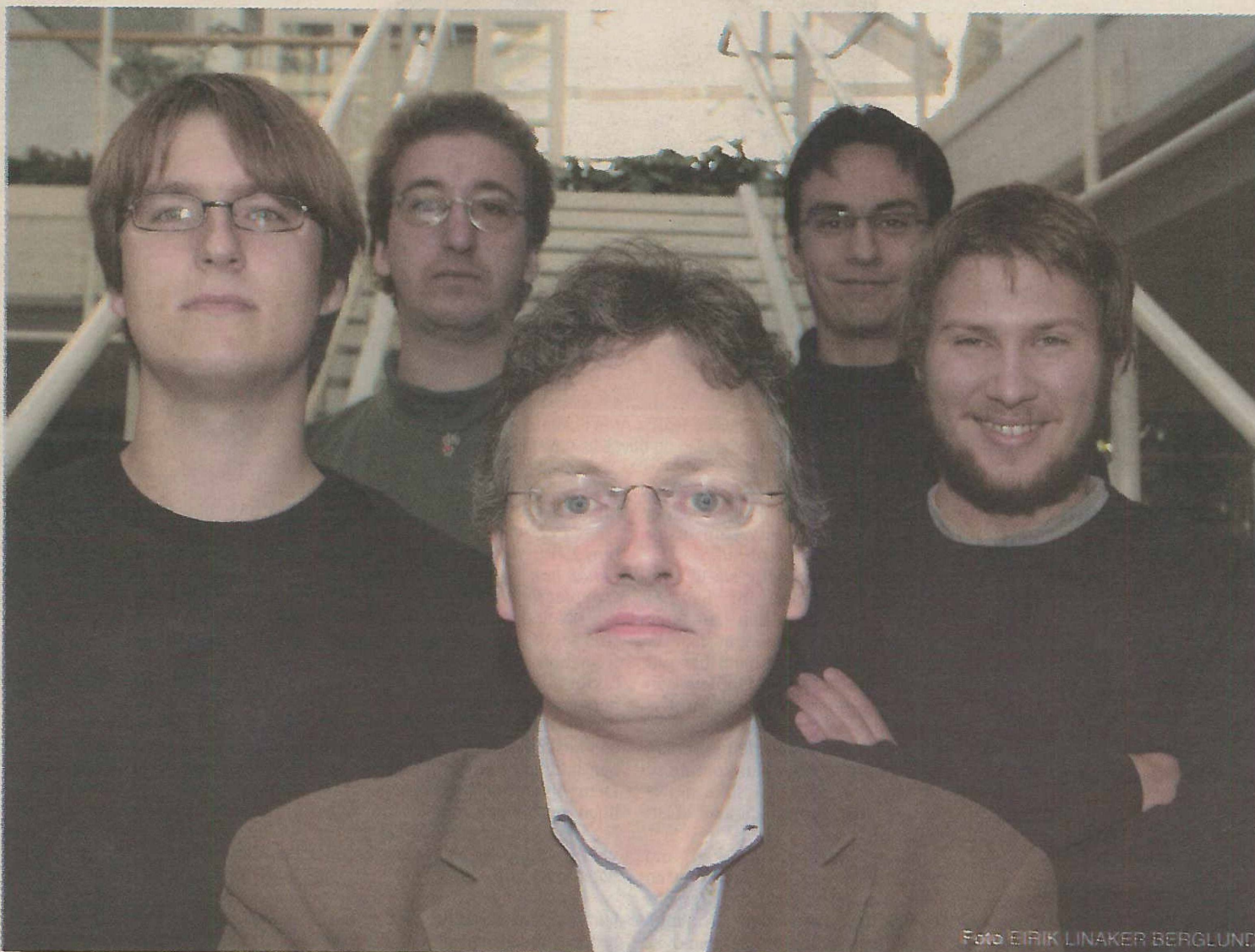

Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Studentstyrets arbeidsutvalg støtter opp om innstillingen til Ryssdal-utvalgets mindretall, og varsler kamp mot privatisering og skolepenger og for studentrepresentasjon i styrene.

side 4 og 5

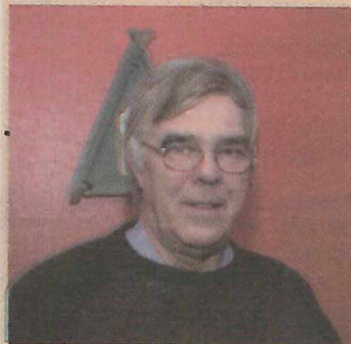

BO SMART - LEV BEDRE

TØFT - SENTRALT - LUFTIG

FØLG MED PÅ WWW.K-1.NO FRA 15. OKTOBER

Frykter million-smell

Studentsamskipnaden frykter ekstrakostnader på 5 millioner i økt arbeidsgiveravgift. side 8

Hyllet Pol Pot

Studentersamfunnet i Tromsø støttet det omstridte Pol Pot-regimet i Kambodsja på 70-tallet. Hvorfor?

side 6 og 7

Pat Metheny i Tromsø

UT

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Eirik Linaker Berglund

Kulturredaktør:
Eivind Biering-Strand

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotosjef:
Lisa Halvorsen

IT-ansvarlig:
Marius Flage

Sivilarbeider:
Mikkel Berg

Redaksjonen:
Pernille Dehli
Dima Emelianov
Glenn Fagervik
Kjartan Habbestad
Kai Magne Melhus
Thomas Metz
Andreas Myrvold
Sian Constance O'Hara
Kjartan Otterå
Ollis
Audun Rundberg
Maja Sojtaric
Katarina Stein
Ørjan Vøllestad

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Vev:
www.utopia.no

Annonsering:
Kontakt Maja Sojtaric for tilbud på telefon 91845151, eller e-post annonse@utopia.no

Opplag:
4.200

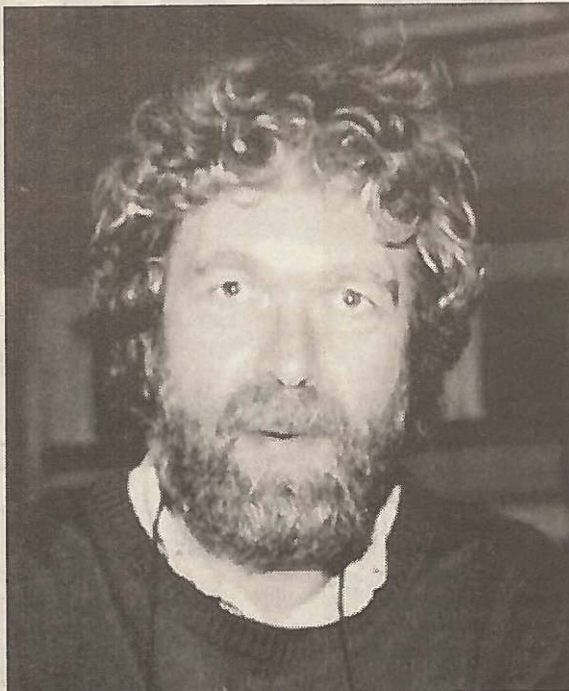
Neste deadline:
16. oktober 2003

Neste utgivelse:
22. oktober 2003

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

– Først uskyldig dømt, så frikjent

DØMMER DOMMERNE: Arne Kolstad skyter skarpt mot medias fordømmelse og privatlivs-grafsing i Anna Lindh-saken

35-åringen som svensk politi anholdt i seks dager for drapet på Anna Lindh, ble etter lange avhør satt fri. Han har nå stått frem i media, som forhåndsdømte ham. Hvilken effekt har slikt på en person?

Tekst MIKKEL BERG
Foto NTNU

Arnulf Kolstad er professor ved sosial- og samfunnspsykologi ved NTNU.

– Hvilke psykologiske reaksjoner kan komme i etterkant av en sånn påkjennning som den mistenkte 35-åringen har blitt utsatt for?

– Det kan komme sterke reaksjoner, når han har vært så medieomtalt og uthengt. Det er ikke lett å ha sittet så lenge i fengsel for et drap man ikke har begått. Men han behøver ikke oppleve dette som et moralsk nederlag, siden han er uskyldig og frikjent. Han vil oppleve at han har rett og dermed få et selvbilde som urettferdig forfulgt av samfunnet, hvor han i utgangspunktet tydeligvis føler seg som

en outsider. Dette kan sågar få ham til å se seg selv som bedre enn resten, mener Kolstad.

– Derfor kan dette slå ut som en selvbekreftelse for ham, i denne opplevelsen kan han finne en grunn til å mene at han er mer verdt enn samfunnet har gitt uttrykk for at han er. Opplevelsen kan også gjøre at han blir en person som sterkt misliker uthenging og at folk blir dømt uten grunnlag – ut i fra dette kan han komme til at han aldri vil begå slike ugjerninger som samfunnet har utsatt ham for.

Når Kolstad snakker om skadevirkninger, er det nesten bare om resultatene av pressens behandling av den frikjente. Denne behandlinga anser han også som det absolutt viktigste, når alt kommer til alt:

– Selve fengslinga var så kort at jeg tror den kun vil ha liten innvirkning, mener han.

– Trur du at han kan få skadevirkninger av å ha vært så mye i medias søkelys?

– Det kan ligge et problem i at han har fått så mye omtale at det blir vanskelig å falle tilbake til en anonym tilværelse. Han har kanskje fått et berømtshetskick, men jeg tror ikke dette betyr så mye for ham. Han foretrekker visst å leve litt på siden, som en som ikke

tilpasser seg så godt.

– Personen er per definisjon renvasket, men vil samfunnet ta i mot han som før, eller er han stemplet for livet?

– Nei, det tror jeg ikke. Han er som sagt i utgangspunktet først og fremst en outsider: Ingen stor forbyrter slik jeg forstår det, men en person som lever et liv på siden av det normale samfunnet. Dette er en ganske harmløs person, sjøl om han ikke går i slips og jobber 9-4. Dette livet tror jeg ikke han får noen problemer med å fortsette. Jeg må forøvrig presisere at det er veldig viktig for oss å tolerere at noen lever slik.

Kolstad mener den frikjente har to store fordeler: Det at han lever et sosialt "på siden" liv allerede og dermed ikke er så avhengig av bred sosial aksept, samt framgangsmåten han har brukt i etter frikjennelsen.

– Jeg ser på det å stå fram med fullt navn som en relativt fornuftig framgangsmåte, en smart mentalhygienisk manøver på lang sikt. Det ville nok vært mye vanskeligere for ham å prøve å være anonym. På den andre sida ville det nok vært vanskeligere for en helt vanlig, godt integrert person å stå fram om det. En sånn person ville nok prøvd å holde det skjult, båret på hendelsen som en ting ingen skulle få vite om. Dette

– å fortrenge, skjule, undertrykke en virkelighet – er nok i det lange løp mer plagsomt og vanskelig.

– En sånn person ville dessuten hatt verre for å tåle alt det andre, som den frikjente gjennomgikk, påpeker Kolstad.

– Mener du media har misbrukt sin makt i denne situasjonen?

– Ja, i aller høyeste grad, dette er usmakelig grafing i andres privatliv. Det har vært en misforstått nyhetsmani fra pressens side: Ingen normale lesere har interesse av de detaljene som ble trykket om den frikjente. Det er en type kunnskap som ingen har glede av, annet enn de som tjener penger på avissalget. Det appellerer til det laveste i folk, det er et skapt behov som kamoufleres med fraser som det er i folks interesse og folk vil ha det.

– Når alt kommer til alt, hvem har gjort mest skade: Pressen eller politiet?

– Politiet har gjort en tabbe. Media har oppført seg som vanlig. Man kan unnskylde en tabbe, men ikke medias – og da spesielt løssalgsavisenes – bevisste måte å oppføre seg på. Sjøl om den frikjente hadde vært morderen, så ville det vært for galt å trykke de detaljene som svensk presse har gjort.

Utopia
for 10 og 25 år siden

10 år siden

Administrasjonen ved Institutt for matematiske realfag (IMR) har sett seg lei på enkelte studenters misbruk av tillit. Nylig ble nye retningslinjer for bruk av datautstyr vedtatt av IMR. Datastudentene raser, og føler seg forbigått. (...) De nye reglene går i korthet it på at en "teknisk kompetansegruppe" kan overvåke og ha innsyn i studentenes private kontier i det store dataanlegget.

Henta fra saka *Studenter overvåkes: Datafreakere under lupen*

25 år siden

I Tromsø har en såkalt uavhengig kvinnegruppe på Institutt for samfunnsfag i det siste mobilisert til kamp mot stripteaseshow på Hawk Club. Med parolene "Stopp showet", "Nei til porno" og "Striptease er kvinneforakt" har aksjonen klart å tiltrekke seg atskillig oppmerksomhet. Vanligvis vil en slik aksjon vekke sympati på venstresida, men etter vår mening vil en støtte til denne aksjonen være lite gjennomtenkt.

Henta fra saka *Porno-aksjon – og hva så?*

DANSESJOKK: Enkelte av byens dansegulv kan bli for sterk kost for mange. Illustrasjon INGVILD BUHAUG

Danseetikette

Det er snakk om å ha tilstrekkelig sosial intelligens til å kunne lese når det er nok. Til ikke å presse noen inn i situasjoner de ikke ønsker å være i.

Kommentar INGVILD BUHAUG

Jeg vet ikke helt hva jeg ventet meg av utelivet i Tromsø. Noe det samme som i kjente og kjære Steinkjer antagelig. En glissen flokk fjortiser som henger på hjørnet og bygger opp mot til å prøve å snike seg inn. Klissete bardisk. Dansegulvet som en øde ørken med blinkende stjerner. Lassosvingende samer i stedet for bartekledte rånere selvfølgelig, men ellers stort sett det samme.

Jeg ble sjokkert da jeg oppdaget at her i Tromsø er dansegulvet faktisk i bruk! Nå har jeg sett danseløver før, men det har stort sett vært løvinner. Dansende gutter er fascinerende når du er vant til stive trøndere, hvis ide om "dans" er å vrenge av seg klærne og hoppe opp på bordet. Men flere overraskelser ventet.

Ingen smalltalk

Vel ute på gulvet, med dunkende hjerte og neon i håret, kjenner jeg noe gli nedover ryggtavla og legge seg til rette rundt midjen. OG et kne mellom beina. Her kaster vi

ikke bort tiden på smalltalk. Min overraskede og lattermilde avvisning godtas uten knussel, men snart er hendene der igjen. Det utvikler seg til en langsom katt og mus lek; der jeg flytter meg litt bort, og han flytter seg etter. Og når den første gir opp, er en annen rask til å steppe inn. Kommunikasjonen består av brede smil, fuktig ånde og enstavelserord i øret. Jeg trodde det var vanlig å ha øyekontakt i det minste, før du begynner å ta på andre folk. Et merkelig sted.

Fargerik forsamling

Og nå er vi kommet til den vanskelige delen av denne kommentaren. For jeg vil egentlig ikke skrive dette, virkelig ikke, men omstendighetene gir meg ikke noe valg. Ja, det er utlendinger. Det er ikke til å komme forbi. Det er sikkert rotekte tromsøværing der ute også, jeg har bare ikke danset med dem. Kanskje har jeg valgt en uheldig dag. Kanskje er jeg på galt sted. Tross alt har jeg aldri vært på et asylmottak, så om jeg skulle ha gått feil, er det ikke sikkert jeg ville oppdaget det. Kanskje er

"Strøket" et nytt, positivt ladet ord for "mottaket". Det er en fargerik forsamling som står langs veggene, det er gebrokkent nordnorsk som smyer seg inn øregangen; "jei vil danse me dei". Jo, takk. Hyggelig det.

Fordommene bekreftet

Det er hyggelig, til et visst punkt. Men disse guttene balanserer på kanten, noen vil også mene at den grensen er oversteget. Mer kontakt mellom nykommere og fastboende er ikke et ubetinget gode. Her vil jeg gjerne trekke en parallell til barneoppdragelsens "kvalitetstid". Slik dansegulvet kan fortone seg enkelte kvelder, blir alle mine fordommer bekreftet, og slik øker avstanden mellom oss og dem. For det er en avstand. Jeg vil driste meg til å påstå at det kanskje også er utlendingenes fordommer ovenfor oss norske jenter som kommer til uttrykk utover nattens sene timer. Det er snakk om å ha tilstrekkelig sosial intelligens til å kunne lese når det er nok. Til ikke å presse noen inn i situasjoner de ikke ønsker å være i.

Hvor er studentene?

Leder Direktør Arne Benjaminsen etterlyser studentenes stemme og engasjement i tida etter at Ryssdal-utvalgets innstilling ble lagt fram for statsråd Kristin Clemet. Han mener Norsk studentunion (NSU) og Studentenes landsforbund (STL) har vært alt for lite synlige i samfunnsdebatten. Det mener vi han har rett i. Spesielt NSU har vært passive.

■ Han savner også studenter generelt i debatten.

■ De fleste studenter har rett og slett ikke kunnskaper nok om temaet til å kunne ha en mening om det. Der må NSU og STL ta sin del av skylda. I en tid der studentengasjementet etter sigende er på nedtur, er det disse interesseorganisasjonenes ansvar og oppgave å sørge for å spre informasjon til den jevne student, slik at denne har mulighet til å danne seg en oppfatning.

■ Spør du et utvalg studenter om de har hørt om Ryssdal-utvalget, vil nok dessverre mange, sannsynligvis skremmende mange, svare nei på akkurat det spørsmålet.

■ Ryssdal-utvalgets arbeid kan få store konsekvenser for fremtidas høyere utdanning i Norge. At mange studenter ikke har hørt om Ryssdal-utvalget, eller ikke vet hvilke konsekvenser dets innstilling kan få for deres egen situasjon, forteller at de sitter med for lite informasjon om temaet. Det forteller selvsagt også at studenten selv ikke har skaffet seg nok kunnskap på egenhånd, men mest av alt at informasjonen har vært mangelfull.

■ NSU sentralt har uttalt at de vil vente til etter Landsstyremøtet 11.-12. oktober med en endelig uttalelse om utvalget. Dette er i seneste laget.

■ NSU kan ikke vente til de selv har gjort seg opp en endelig mening i plenum med å informere studentene. Da kan det være for sent. Da har debatten stilnet i media, og den jevne student har rett og slett glemt hva det hele handlet om.

■ Det gjelder å smi mens jernet er varmt, som det slitte uttrykket sier.

■ Ryssdal-utvalget har arbeidet lenge. Utvalgets mandat har vært klart helt siden starten. Allerede da burde studentorganisasjonene tatt signalene på alvor og avholdt informasjonsmøte for studentene, gjerne på hvert enkelt fakultet. På den måten kunne studentene gjort seg opp en mening underveis, og dermed hatt bedre forutsetninger for å kunne forstå og sette seg inn i innstillingen som nå er klar.

■ For det er noe med det at når informasjonen kommer fra folk på ditt eget nivå, så hører du etter. Når studenter informerer studenter har det bedre effekt enn om en student leser en tilfeldig artikkel i en avis. Informasjonen drukner i mengden, derfor er det viktig at ting blir fokusert på fra studentorganisasjonenes side. STL er flink på å sette saker på dagsorden. NSU har mye å hente.

Tidlig jul

Når høstens mulm, mørke, regn og kulde setter inn, er det godt at dagligvarebutikkene vet hva de skal muntre opp befolkningen med. Julemarsipanen er tilbake i hyllene! Når kommer julebrusen?

Søkeverktøy skal avsløre fuskere

Flere læresteder skal teste ut et Internettbasert søkeverktøy for å avsløre om studenter kopierer tekster til hjemmeoppgaver. Reformen i høyere utdanning har ført til økt bruk av hjemmeoppgaver i stedet for skoleeksamener. Dermed er det også enklere for studentene å fuske. Nå vil Universitetet i Bergen og andre læresteder teste ut det nederlandske søkeprogrammet Euforus for å avsløre fuskere, skriver Universitas. I tillegg til at programmet skal kunne avsløre plagiering, håper man at det også kan avdekke feil bruk av kilder.

Clemt bagatelliserer problemer

Kristin Clemt bagatelliserer problemene som har oppstått etter innføringen av Kvalitetsreformen. – Dette er veldig små ting. Reformen var helt nødvendig. Det var kvalitetssvikt i systemet, sier utdanningsministeren. – Vi så klare tegn til kvalitetsvikt i høyere utdanning. Det var studenter som aldri ble ferdig, de valgte feil og de strøk. Skal vi tiltrekke oss studenter og forskere, må vi ha høy kvalitet. Og som nasjon må vi ha den kunnskapsbasen som universitetene representerer, mener Kristin Clemt.

5 om Ryssdal og skolepenger

Hva synes du om at universitet og høyskoler kan bli overlatt til markedskreftene, og dersom det leder til innføring av skolepenger, hvor mye punger du ut med?

Fredrik Johnsen (20), filosofi

– Studenter har dårlig råd slik som det er, og skolepenger på toppen av lånet blir for mye. Men jeg tror nok at så mye som 30.000 skal til før jeg slutter.

Kjersti Braathen (19), arkeologi

– Jeg på et nokså lite fag selv, og mener derfor at bredde i tilbudet er viktig. Skolepenger er latterlig, men jeg kan tøye grensen til 15.000.

Camilla Brattland (23), urfolkstudier

– Mitt studium ble opprettet som følge av et stortingsvedtak som tar sikte på å fremme minoriteter, og jeg tviler sterkt på at en privat institusjon vil legge de samme verdiene til grunn i sin utdanningspolitikk. Semesteravgift er grensen for meg.

Terje Høvik (19), økonomi

– Universitet skal være et sted for mangfold, og dette er utenfor rekkevidden til det profittbaserte private næringslivet. Selv punger jeg ut med 40.000 på BI, så det skal mye til før jeg slutter.

Espen Mikkelsen (23), statsvitenskap

– Jeg er av prinsipp imot privatisering, og dersom ulønnsomme fag blir lagt ned kommer det til å medføre hull i fagplanen. Dagens semesteravgift er der jeg setter grensen.

Tekst / Foto DIMA EMELIANOV

Stiller seg bak mi

Arbeidsutvalget i NSU Tromsø stiller seg bak UiTø-direktør Arne Benjaminsen og mindretallets innstilling i Ryssdal-utvalget.

Tekst EIRIK LINAKE BERGLUND

– Arne Benjaminsen fortjener honnør for at han fikk laget et komplett alternativ til flertallets forslag. Det betyr at vi har et alternativt forslag å kjempe for, sier Jørn Henriksen, internasjonalt ansvarlig i Studentstyrets arbeidsutvalg og leder i Sosialistisk studentlag.

– Det at Benjaminsen har gått så sterkt inn for alternativet setter oss i NSU Tromsø i en særstilling. Det er en styrke at vi jobber på lik linje med administrasjonen. Samtidig går det ikke an å bare jobbe imot Ryssdal-utvalget som sådan. Endringene kommer, det er opp til oss å gjøre det beste ut av det, mener utdanningspolitisk ansvarlig, Jørn Weines.

Weines og resten av arbeidsutvalget har jobbet mye med å sette seg inn i Ryssdal-utvalgets innstilling. Det er liten tvil om hvilket av utvalgets fraksjoner de støtter. Spesielt når det gjelder studentbetaling.

Konkret alternativ

– For første gang er gratisprinsippet lovfestet. Flertallets formulering om "fullfinansierte studier" er imidlertid for vag. Mindretallets formulering er den beste, mener Weines.

– Det er bare mindretallets forslag som virkelig lovfester gratisprinsippet. Dette er et så viktig prinsipp at det burde være formulert krystallklart, det kan ikke være åpnet for tolkninger i det hele tatt, konstaterer internasjonalt ansvarlig, Jørn Henriksen, også leder av Sosialistisk studentlag ved UiTø.

Han mener at det er svært viktig at mindretallets eget lovforslag gjør at politikerne har et helt konkret alternativ når beslutningen skal tas i Stortinget i løpet av 2004.

Det er han nok ikke alene om å synes. Flere politikere har allerede ytret støtte til mindretallets forslag.

– Jeg har inntrykk av at det bare er flertallet selv som er for deres eget forslag, påpeker leder Vegard Stokland.

Utdanning – et offentlig ansvar

Selv om det kan se ut som at de fleste er i mot endringer innenfor høyere utdanning, tror Weines at det vil bli endringer uansett.

– Det kommer en ny lov uansett, og det kommer til å være den største reformen i dette tiåret, og få innvirkning på alle studenters hverdag.

Flertallet i utvalget ønsker å frigjøre institusjonene fra staten, og samtidig innføre eksternt flertall i styrene (personer utenfra). Det klinger ikke bra i ørene til de studentvalgte.

– Høyere utdanning er et offentlig ansvar, slår Weines fast.

Ingen handelsvare

– Eksternt flertall har vært prøvd i andre store bedrifter, men det har ikke vært vellykket. Problemet med et eksternt flertall i styrene er blant annet at det vil bli en næringspolitisk styring av forskninga i stedet for fokus på grunnforskninga, mener Jørn Henriksen.

– Det vil komme inn folk som tenker bedrift. Utdanning skal ikke være profittorientert. Det er et gode, og ikke en handelsvare, uansett hva GATS forsøker å fortelle oss, konstaterer Weines.

Flertallet i utvalget åpner for en reduksjon i studentrepresentasjonen i styrene til institusjonene. Det faller ikke i god jord. I dag har studentene ved UiTø og Høgskolen to representanter. Dersom flertallets innstilling blir virkelighet, vil styrene bli mindre, og dermed antall studenter færre.

– Jeg tror det er sunt at studentene er såpass godt representert som i dag, vi har et annet syn på ting. Det er viktig å ha medbestemmelsesrett. Studenter skal ha muligheten til å påvirke sin hverdag.

Frykter studentalibi

– Studenter er partnere, og ikke kunder innenfor utdanning, påpeker Jørn Henriksen.

– Skal man først ha et eksternt flertall i styret vil det være enklere å kutte i studentrepresentasjonen, mener Henriksen. Han mener studentene fort kan bli et alibi i beslutningsprosesser.

Han trekker paralleller til sammensetningen av Ryssdal-utvalget. Her var det en studentrepresentant, Monika Hestad, tidligere tillitsvalgt i NSU sentralt. Det har vært mye bråk rundt utnevnelsen av denne representanten. Hun ble ikke valgt av studenter, men utpekt av Kristin Clemt selv. Henriksen frykter at studentene kommer til å være med som et slags alibi i styrene fremover, slik han mener Hestad var i Ryssdal-utvalget.

– Det er litt flaut at studentrepresentanten er på flertallets side. Det er viktig at studentene blir representanter og ikke studentalibier, at man i ettertid kan si "ja, men dere hadde jo en representant i styret" dersom man er uenige. Det er jo Ryssdal-utvalget er bra eksempel på.

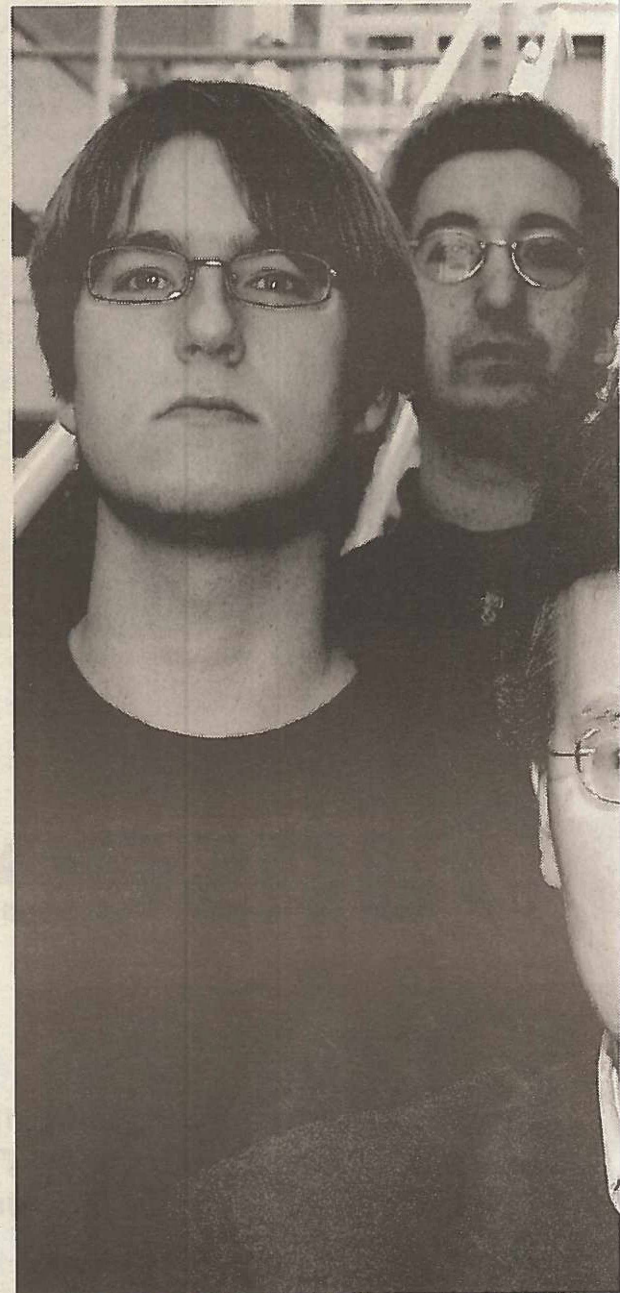
Tar kritikk

Arne Benjaminsen etterlyser studentene og Norsk studentunion (NSU) i debatten rundt Ryssdal-utvalgets arbeid. Arbeidsutvalget går langt i å beklage at de ikke har vært mer aktive, men understreker at det er et omfattende tema å sette seg inn i.

– Det er sørgelig at ikke studentene har vært mer synlige i debatten i etterkant. Vi har kanskje ikke vært så aktive som vi burde vært. NSU sentralt burde kanskje også vært mer frempå i media.

– Samtidig er det vår oppgave å informere og mobilisere studentene. Vi må få studentene til å engasjere seg. Historisk sett er det bare studentene som har virkelig påvirkningskraft på slike beslutninger. Vi vil prøve å få mobilisert studentene og presse på NSU sentralt for å stå på kravene.

– Det som bør vektlegges fra studentene er at det ikke er usannsynlig at man i fremtiden må

STØTTER MINDRETALLET: Arbeidsutvalget til Studenthar kommet med det mest fornuftige forslaget til ny universitets-honnør, mener Jørn Henriksen.

betale skolepenger.

Selv om enkelte av endringene ikke vil skje over natta, nytter det ikke å vente og se hva som skjer.

– Dette er en kamp vi må ta nå. Vi kan ikke akseptere at det i det hele tatt åpnes for studentbetaling, påpeker Jørn Weines.

– Vi må ta problemet med rota med en gang, konstaterer Vegard Stokland.

Arbeidsutvalget kommer til å arrangere et informasjonsmøte for alle studenter i nær fremtid. Her vil det bli informasjon fra universitetsdirektør og utvalgsmédlem Arne Benjaminsen om utvalgets arbeid, og åpent for spørsmål og debatt om temaet. Dato er ikke bestemt enda.

- Bygg flere studentboliger!

Studentenes Landsforbund krever at det bygges flere studentboliger. I følge handlingsplan for studentboligbygging fra 2001 skal det i perioden 2001 til 2005 bygges 1000 nye studentboliger hvert år. Dette kravet har hittil ikke blitt innfridd, og vanskeliggjør studiesituasjonen for et stadig økende antall studenter. Landsstyret i Studentenes Landsforbund (StL) mener det bør bygges flere studentboliger med spesielt fokus på pressområdene.

Samisk journalistpris opprettet

En samisk journalistpris på 50.000 kroner er opprettet. Prisen har som formål å fremme journalistikk om samiske spørsmål og urbefolkninger. – Det er veldig gledelig for samiske journalister at det nå fins en pris som anerkjenner deres virksomhet, sier leder i Sámi Journalistaid Searvi/Samisk Journalistlag (SJS), Rávdna Buljo i en pressemelding. Prisen skal utdeles hvert år og mottakeren skal som hovedregel tilhøre en av prisstifternes institusjoner eller foreninger.

mindretallet

styret og Norsk studentunions lokallag i Tromsø mener mindretallet i Ryssdal-utvalget og høgskolelov. I utvalget satt Arne Benjaminsen, direktør ved UiTø. – Han fortjener

Foto EIRIK LINAKE BERGLUND

Ryssdal-utvalget

- Utvalg satt ned i 2002 ledet av advokat Anders Ryssdal
- Mandat: Blant annet å utrede og komme med forslag til et felles lovverk for høyere utdanning, vurdere tilknytningsformen til institusjonene og se på gratisprinsippet i norsk høyere utdanning
- Leverte sin innstilling til utdanningsminister Kristin Clemet 23. september
- Endte på en delt innstilling. Enig om de fleste, men uenig på mange sentrale punkter
- Flertallet går blant annet inn for å løsrive institusjonene fra staten og innføre eksternt styreflertall i styrene.
- Mindretallet går inn for å videreføre dagens modell med statlig

styring og ingen grupperinger i flertall i styrene

- Flertallets formulering om egenbetaling høster kritikk: Institusjonene kan ikke ta skolepenger så lenge studiet er fullfinansiert fra staten
- Kritikerne mener det åpner for å ta egenbetaling fra studenter
- Mindretallet åpner ikke for noen form for egenbetaling (bortsett fra videre- og etterutdanning) og flertall av studenter og ansatte i styrene
- Forslagene sendes ut på høring i høst – høringsfrist 1. januar 2004
- Et endelig lovforslag ventes klart i løpet av våren 2004. Dette skal behandles i Stortinget

SAVNER STUDENTENGASJEMENT: Direktør ved UiTø, Arne Benjaminsen, mener studentene har vært totalt usynlige i debatten om Ryssdal-utvalgets arbeid. Foto EIRIK L. BERGLUND

Etterlyser studentenes interesse

Universitetsdirektør Arne Benjaminsen mener studentene har vært alt for passive i forhold til Ryssdal-utvalgets innstilling. – Jeg har ikke merket noe til dem, sier han.

Tekst EIRIK LINAKE BERGLUND

Benjaminsen satt selv i utvalget, og var en del av mindretallet som la frem et eget lovforslag i innstillingen. Han mener studentorganisasjonene burde vært mer fremtredende i debatten og lagt frem sine synspunkter.

Må gi lyd fra seg

– Jeg har ikke merket noe til studentene. NSU og Studentenes landsforbund har vært fraværende i debatten som har vært i media. Jeg følger spesielt med på dette, men jeg tror ikke den alminnelige samfunnsborger ha lagt merke til om studentene har deltatt, mener Benjaminsen.

Direktøren mener spesielt ting burde oppta studentene:

– Jeg håper studentene er opp-tatt av totaliteten, men det som omhandler gratisprinsippet og tilknytningsform er de to viktigste punktene.

For det er nå studentene må gi uttrykk for sine meninger om de to ulike forslagene.

– Studentene må gi lyd fra seg nå, og signalisere til beslutningstakerne hva de mener, det vil si departementet til lovforslaget er lagt frem og Stortinget etter det.

Klinkende klar

Benjaminsen ber studentene merke seg hva mindretallets forslag går ut på.

– Det viktigste er at vi ikke går inn for dagens modell, men vil kalle institusjonene *forvaltningsorgan med lovfesta fullmakter*. Dessuten vil vi fortsette styringen av institusjonene med den valgte legitimiteten vi har i dag, og for det tredje er vil klinkende klare når det gjelder gratisprinsippet, påpeker han.

Når det gjelder det såkalte gratisprinsippet, så er begge utvalgets fraksjoner enig om at det skal lovfestes. Flertallet har imidlertid en tilleggsprecisering som åpner for studentbetaling dersom staten ikke fullfinansierer enkeltstudier.

Spørsmålet er hva som defineres som "fullfinansiering". I dag er alle grunnutdanninger fullfinansierte.

– Flertallets forslag gir mulighet for en omstendighetspraktisering som igjen åpner for studentbetaling. Slik jeg ser det lovfester ikke flertallet gratisprinsippet, men det regulerer adgangen til å ta betalt for studier.

Feil vei å gå

Dersom institusjonene fristilles og må konkurrere med hverandre om studentene og bevilgninger, vil det føre til at de ulønnsomme studiene blir fjernet til fordel for mer inntektsbringende studier. Benjaminsen vil likevel ikke begi seg ut på hvilke studier det kan bli snakk om.

– Vi skal være forsiktig med det. Men det er klart at små fag der det er lite kommersielt potensial knyttet til forskning og studier vil bli ofret.

– Dette vil i så fall være et brudd med hele den opprinnelige universitetstanken fra da Universitetet i Oslo ble opprettet i 1811. Den gang skulle universitetene utvikle en region og utdanne befolkningen.

Benjaminsen mener det er feil vei å gå dersom universitetene fristilles.

– Utdanning er en samfunnsstyring. Opprettelse og nedleggelse av fagtilbud bør være en offentlig oppgave. Flertallet legger opp til at det vil bli en konkurransearena om studenter og forskningsmidler. Den nye finansieringsmodellen i kombinasjon med en fristilling av institusjonene vil få konsekvenser for enkelte institusjoner.

UiTø vil ikke bli hardest ram-

met, tror Benjaminsen.

– Universitetet i Tromsø skal nok klare seg like godt som andre universiteter, men de lokale høgskolene som Alta, Narvik, Harstad og Nesna vil få problemer.

Unødvendig omlagging

Flertallet i utvalget går inn for eksternt flertall i styrene til institusjonene for blant annet å hindre at de interne representantene kjemper for sitt eget fagmiljø beste. Benjaminsen og mindretallet kan ikke se hensikten med dette. Han mener den formelle styringa vil fjerne seg fra det faglige innholdet med et slikt utfall.

– Jeg tror ikke dagens sammensetning av styrene er noe problem. Med dagens sammensetning er det umulig at de interne styremedlemmene forvalter egne interesser. Jeg kan ikke se hva man vil oppnå ved å innføre eksternt flertall i styrene. Dagens ordning er god.

Det forslaget flertallet går inn for, medfører store endringer i forhold til dagens situasjon. Enkelte har stilt spørsmål ved om det er nødvendig med en så drastisk omlagging. Det gjør Benjaminsen også.

– Jeg kan ikke se at vi får mer frihet med flertallets ordning, kanskje tvert i mot. Vi vil bli påvirket av markedskrefter som vil virke innskrenkende på vår frihet. Alt fungerer godt som det er i dag. Hva er problemet? spør han.

Åpnet informasjonsmøte

Studentstyret og Studenttinget arrangerer et åpent informasjonsmøte for alle studenter angående Ryssdal-utvalgets innstilling. Dette vil finne sted 14. oktober klokka 13.00 på Driv, 4. etasje. Arne Benjaminsen og en representant for flertallet vil være tilstede og informere om utvalgets arbeid og innstilling.

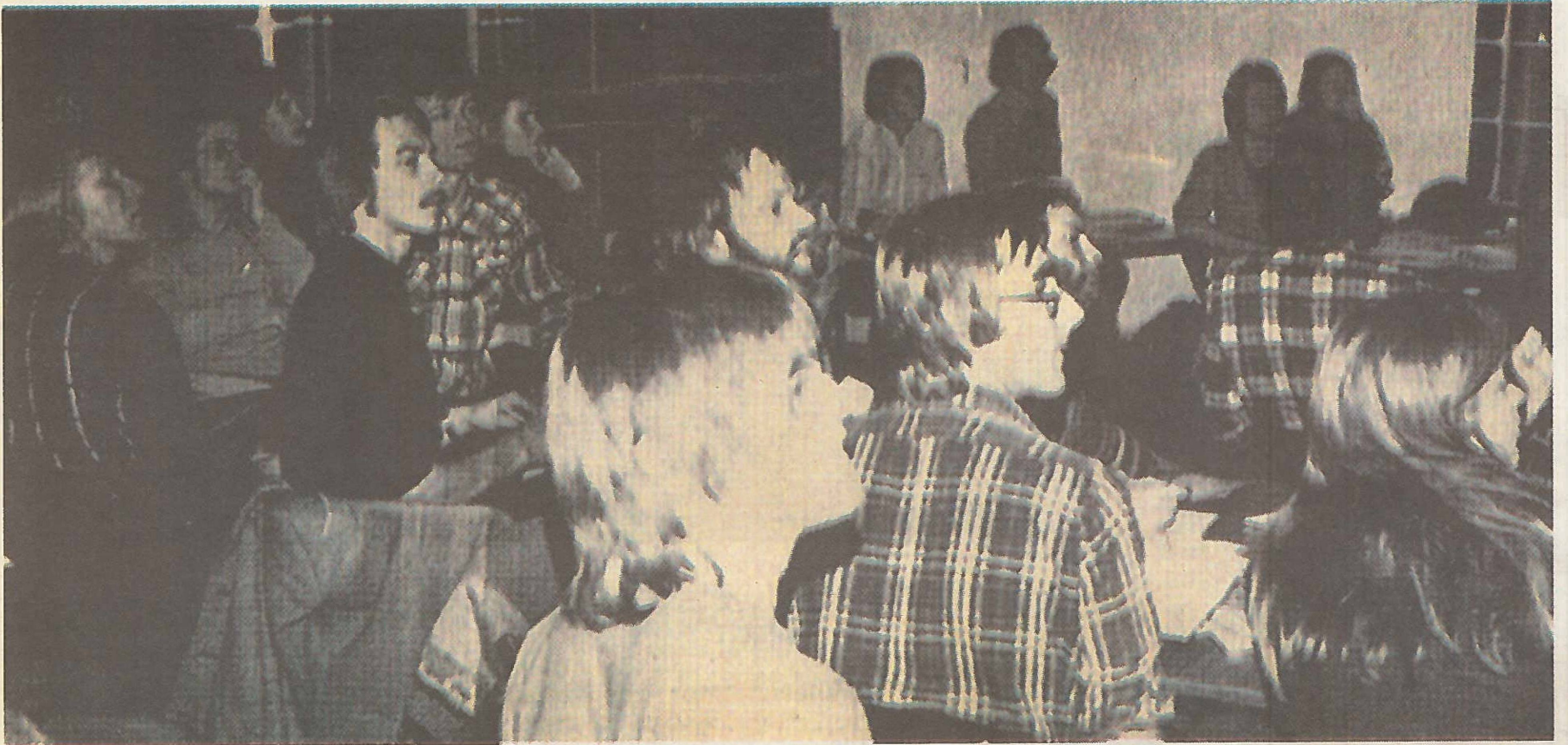

Hanne Harlem ny universitetsdirektør

Universitetet i Oslo har ansatt assisterende direktør i Norsk Hydro ASA Hanne Harlem som ny direktør. Det er første gang universitetsstyret har ansatt sin administrative leder etter at denne myndigheten ble delegert til universitetene selv fra Regjeringen. Harlem har hatt en rekke verv og bred praksis i næringslivet, og var blant annet vært justisminister i 2000-2001. I tillegg har hun vært dommerfullmektig ved Nord-Troms herredsrett.

Ishockeyhall til Universitetet?

Styringsgruppa for Olympiske leker i Tromsø i 2014 har lagt frem forslag til lokalisering av de ulike grenene og anleggene. I forslaget heter det at det kan bli bygget ishockeyhall ved Universitetet. Alpintgrenene skal legges til baksida av Tromsdals-tind, i Håkøybotn og i Kroken. Kroken skal også huse konkurransene i snowboard. Åpningsseremonien vil finne sted i Tromsdalen, ved fyllinga, heter det i en pressemelding. Medielandsbyen skal legges til Stakkevollveien.

ALLMØTE: Studentenes allmøte i 1977 vedtok at NRK skulle sende en dokumentar som skulle vise hvordan situasjonen angivelig egentlig var i Kambodsja. Dette bildet er fra et senere allmøte. Personene på bildet har ingenting med vedtaket å gjøre.

Studentersamfunnet på 70-tallet:

Hyllet Pol Pot

Det studentene i Tromsø kalte *et strålende eksempel* endte i det blodigste folkemordet siden Adolf Hitler. Flere av dem som støttet Pol Pot i Kambodsja på 70-tallet, har nå sentrale stillinger ved Universitetet eller Høgskolen.

Tekst KAI MAGNE MELHUS

– Vi verken ville eller kunne tro at de frigjøringsbevegelsene vi trodde på drev med menneskeslakt, sier Roar Hagen, førsteamanuensis i sosiologi ved Universitetet i Tromsø. Han var aktiv i Progressiv Front, en av de to store studentorganisasjonene på midten av 70-tallet. Progressiv Front var sterkt tilknyttet AKP og bestod av Norges Kommunistiske Studentforbund. I den politiske plattformen står det blant annet at seieren til folket i Kambodsja er *et strålende eksempel på hvordan små land er i stand til å kaste ut de imperialistiske undertrykkerne.*

Angrer ikke

Han vil imidlertid ikke være med på at han har noen grunn til å angre på støtten til Pol Pot under studietiden.

– Hvorfor skal jeg angre? Jeg kan ikke angre på noe jeg ikke visste var galt. Spørsmålet er veldig kontekstløst. Jeg kom inn i en ideologisk bevegelse som hadde et verdensbilde. Vi støttet frigjøringsbevegelser vi trodde på. Vi verken ville eller kunne tro at de drev med menneskeslakt. Til slutt ble man tvunget til å innse realitetene, men da

forvitret også hele organisasjonen. Jeg tok et oppgjør og meldte meg ut av AKP for over 20 år siden.

Mange av dem som var aktive i Progressiv Front på 70-tallet, er i dag tilknyttet Universitetet eller Høgskolen. De fleste forsvarer seg med at de ikke visste hva som skjedde under Pol Pots jernregime. Svært få ønsker imidlertid å snakke med Utopia.

Polarisering

– Polarisingen mellom Progressiv Front og Sosialistisk Front preget mye av Studentersamfunnet på midten av 70-tallet. Det var en liten, hard kjerne på begge sider som styrte, mens mange av oss var sympatisører, sier Roald Larsen, høgskolelektor i norsk ved Høgskolen i Tromsø.

– Det var en del av tidsånden, og vi som var aktive og vanket i studentmiljøet, hadde på mange vis ganske likt ståsted. Den kulturelle og politiske bevegelsen var på mange vis et generasjonsfenomen. Mange spennende tanker ble produsert, men det fantes også fanatisme og overspenhet. Progressiv Front ble første gang valgt inn i Studentutvalget i 1976. Det innledet det professor i historie Narve Fulsås kaller en *ekstrem AKP-periode.*

– Studentersamfunnet råtnet mer eller mindre på rot. De hevdet at tredje verdenskrig snart kom til å bryte ut. Sovjet ville invadere Norge, og SVere ble kalt både Quislinger og femtekolonister. Sosialistisk Front begynte å boikotte allmøtene i 1977. Det bedret seg ikke før det kom en ny generasjon studentpolitikere.

Ingen konservative

Fulsås forteller at Universitetet i Tromsø skilte seg ut fra de andre universitetene ved at det ikke fantes noen konservative grupper av betydning.

– Studentpolitikken var totalt dominert av Progressiv Front og Sosialistisk Front. Begge ville definere venstresiden og kjempet om hegemonien. Professor i historie, Halvard Tjelmeland, mener den sosialistiske dominansen skyldtes at det ikke fantes noe borgerlig miljø i Tromsø å rekruttere fra.

– *Hvor representative var synspunktene på Pol Pots regime i studentmassen?*

– Det kan man selvfølgelig spørre om. Alle studentene støttet ikke enten SV eller AKP. Det var en kjerne som var svært aktive med stands, løpesedler og veggaviser. Men de fleste ble på et tidspunkt tvunget til å ta

stilling, mener Tjelmeland.

– *Har det vært noen selvransakelse i tiden etter?*

– Det er det ikke noe behov for. Hele "establishment" i Norge støttet Pol Pot. Norske utenriksministere har helt opp til 90-tallet bare anerkjent Pol Pot. Den støtten betydde mer enn AKPs, svarer Tjelmeland.

Så sent som i 1979 var det sterke Pol Pot sympatier blant studentene, viser en gjennomgang av protokollene fra allmøtene. Et forslag fra Universitetet SV sa: *Det som står fast er at Pol Pots regime stod for en "sosialisme" som møtte betydelig motstand, både innad og utad p.g.a. sin undertrykkelse og brutalitet, ble nedstemt til fordel for det mer utvannede "uansett hva vi måtte mene om Pol Pot".*

Lik pris på studentboliger også for funksjonshemmede

Husleien på studentboliger for funksjonshemmede skal ikke være høyere enn andre hybler, melder Utdannings- og forskningsdepartementet i en pressemelding. Tilbakemeldinger viser at slike boliger ikke blir priset høyere enn ordinære studentboliger, men funksjonshemmede studenter har ofte et større plassbehov enn andre studenter og må dermed betale for en større hybel/leilighet. Departementet legger opp til at 10 % av nye studentboliger som blir bygget skal være tilpasset funksjonshemmede studenter.

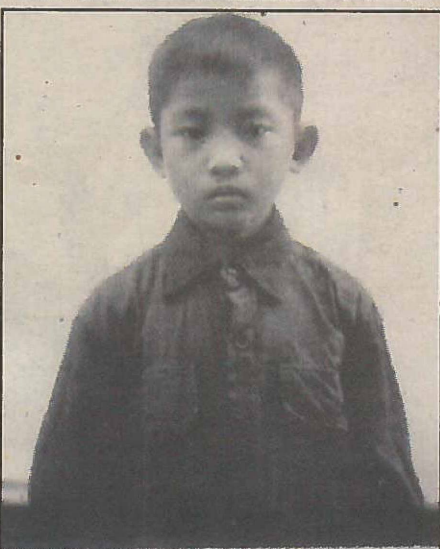
Ny generalsekretær i Universitets- og høyskolerådet

Ola Stave overtar som ny generalsekretær i Universitets- og høyskolerådet fra 1. oktober etter Widar Hvamb. Stave kommer fra stillingen som adm. dir. ved Arkitekt- og høgskolen i Oslo. Stave er utdannet sivilingeniør fra NTH. Han har vært tidligere forskningssjef ved Byggforsk, med hovedområdet organisasjon og ledelse – kvalitetsstyring som felt, og han har vært kvalitetssjef ved forskningsinstituttet. Stave har også vært direktør og konsulent innen datavirksomhet og miljøledelse, og leder for Norsk forening for kvalitet avd. Østlandet.

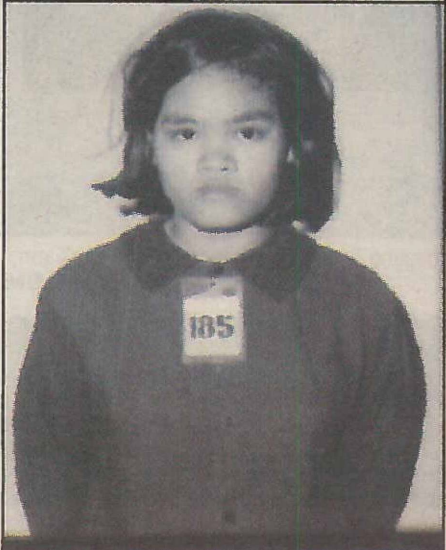
ILLUSTRASJON: Vi presiserer at personer som er nevnt eller sitert i teksten ikke har noe å gjøre med disse bildene. Bildene er ment som illustrasjon.

NO 03569

00222

02131

00695

NO 03677

NO 03629

DIKTATURETS OFRE: Det er anslått at rundt 2 millioner mennesker måtte bøte med livet etter det Pol Pot kalte "år 0". For å spare ammunisjon ble ofte stoffer, økser og hakker brukt som drapsvåpen. Barn ble tatt i beina og slått i hjel mot trestammene.

Foto: THE GENOCIDE STUDIES PROGRAM

VELLUKKA MØTE OM KAMPUCHEA I STUDENTERSAMFUNNET

Det var stappfullt i Studentersamfunnet på Kampuchea-møtet 4/2. Innleinga «Sanninga om Kampuchea» frå Venskapsbandet Noreg-Kampuchea, og filmen «Eit heltemodig folk» vart særst godt mottatt.

KAMPUCHEA - EIT DØME FOR ANDRE LAND I DEN 3. VERDA

For USA vart kasta ut for godt 17 april hadde dei forsøkt å bombe Kampuchea sender og saman med ei terrorbombing utan sidestykke. Dei dyrkbare arealane sank frå 2,45 millionar mål i 1969 til 0,5 millionar mål i 1974. Alle vegar, bruer, jernbanar og hamner vart øydelagde. 800.000 kampucheanarar vart drept, jorda var gjennomhola av bombe-krater.

I dag kan vi slå fast at oppbygginga har gått raskare enn nokon kunne vonde. Før frigjeringa slaug USA inn mat til Phnom Penh kvar dag. Ved frigjeringa stogga all mattransport, og det vart 3 millionar nye menneske å syte for. Dei vart evakuerte frå byen og ut til dei tidlegare frigjorte områda der det var nok mat. Alle fekk mat - evakueringa var ein stor siger.

Folket i Kampuchea følger linja med å stole på egne krefter. Dei tok ikkje imot «hjelp» frå imperialismen i det heile tatt. Den utanlandske hjelpa vil aldri kunne rokke ved den grunnleggjande årsaka til matmangel. Folket i Kampuchea gjekk til tak på ondet ved rota. Heile riket vart mobilisert i matproduksjonen, ved å fylle igjen

Kampuchea-møtet blei ei ny hetsbølge innleia - retta særleg mot Kampuchea.

NRK sender ein dansk «dokumentarfilm» frå Kampuchea midt i beste sendetida fredagskvelden.

I A-magasinet same dag finn vi ein «reportasje» av Fredrik Schander.

«Det Beste» (nr. 2/77) slår på stortromma (dei samlar alle tidlegare «øynevitneskildringer» i ei smørje og presenterer som «månedens bok»)

Morgenbladet slår opp på 1. side «Cambodia - et skrekke-

regime», der det

Roar Langsle riksdebatten i

Nordlys tryk frå Chin Kam røde massakre

BERGE FOR

Frå Berge F spørsmål om Kampuchea.

For

«Et er djupt meldingane nye styret gr og helsesektoren, frå forsvar og faktisk li trykkjinga frå frigjeringa av Phnom Penh dei USA-støtta historiske april dagane 1975. Det må vekt blant nordnu

SV-avisa Ny Tid har aldri sk om Kampuchea (unntatt artikkel Venskapsbandet Noreg-Kampuchea sendte in

I landsmøtedokument til framfor 2. landsmøte som vere i mars finn vi ikkje eit om støtte til Kampuchea.

I eit landsstyrevedtak i SV h det: «SV ser det som ei v oppgave å arbeide for t nasjonal solidaritet. Vidare SV vekt på å utvikle kontakt frigjeringsrørslar som kjer mot imperialismen og for nas sjølvrådet».

Som vi ser er dette berre t Inga støtte til Kampuchea t

«vert om er formannen e støtte til USA-imperialism den CIA-organiserte kamp for å svarte dei historiske s til dei frigjorte landa i Indo

USV HØR TA STU I T

VEDTAK FATTA PA MØTET 4/2:

Studentersamfunnet i Tromsø krev at filmen «Eit heltemodig folk» vert vist i NRK.

Filmen er ein dokumentarfilm om korleis kampucheanarane byggjer opp landet sitt. Han viser glimt frå produksjonen, frå skole- og helsesektoren, frå forsvar og frå frigjeringa av Phnom Penh dei historiske april dagane 1975.

REFERAT: Faksimile fra Studentavisa i Tromsø, april 1977

Studentavisen avfeide dokumentasjon

I 1977 viste Studentavisa i Tromsø til omfattende dokumentasjon på Pol Pots skrekke regime, men avfeide det hele som "hetskampanje".

Hva visste studentene om Pol Pots terrorregime? At det fantes omfattende dokumentasjon i mediene går klart frem av en artikkel i Studentavisa i Tromsø mars 1977. Studentavisen var på denne tiden dominert av Progressiv Front. I en usignert artikkel ramses det opp dokumentasjon fra en rekke anerkjente medieinstitusjoner:

- Morgenbladets artikkel *Cambodia - et skrekke regime*
- Leserinnlegg i Nordlys med tittelen *Den røde massakre*

- Dansk dokumentarfilm sendt på NRK
- Reportasje i A-magasinet
- Månedens bok i Det Beste

Sistnevnte blir avfeid som *dei samlar alle tidlegare øynevitneskildringer i ei smørje og presenterer det som månedens bok*. I stedet ville de at NRK skulle sende filmen *Et heltemodig folk*. Filmen handler om hvordan kambodsjanerne bygget opp landet sitt i 1975.

Pol Pots terrorregime

FNs menneskerettighetskommisjon har karakterisert Pol Pot-regimet i Kambodsja som det verste som har skjedd siden Adolf Hitler.

I april 1975 rykket Pol Pot og Røde Khmer inn i hovedstaden Phnom Penh. Det innledet et skrekke regime som tok livet av rundt 2 millioner mennesker. Pol Pots radikale maoistiske versjon av kommunismen kretset rundt gjenfødelsen av et utopisk landbruks-samfunn og avvisning av det moderne, urbane liv. Under tvangsutflyttingen og den hardhendte omstillingen fra byfolk til landbruksarbeidere ble alle som kunne være intellektuelle myrdet. Bare det å ha briller kunne være grunn nok til å bli henrettet. For

å spare ammunisjon ble ofte stoffer, økser og hakker brukt som drapsvåpen. Barn ble tatt i beina og slått i hjel mot trestammene. Mens befolkningen døde av sult, solgte Pol Pot ris til Kina i bytte med våpen. Pol Pot døde 16. april 1988 i Thailand. Da var nærmere 20 år gått siden skrekke regimet ble styrtet med vietnamesisk hjelp i 1979. Bare rundt 5000 slitne geriljasoldater var igjen av det en gang så mektige Røde Khmer. Det blir anslått at rundt 2 millioner mennesker måtte bøte med livet etter det Pol Pot kalte "år 0".

BØSSEBÆRERE: Studentstyreleder Vegard Stokland hjelper til med å rekruttere studenter til å bære bøsser til inntekt for Redd Barna. Marte Li og Hildegunn Teigen tar oppfordringen på strak arm, og skriver seg opp på lista. Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Utfordrer til bøssebæring

Studentstyreleder Vegard Stokland ønsker å slå et slag for årets TV-aksjon, og oppfordrer nå både rektor og studenter til å bære bøsser for Redd Barna.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Sammen med Studentene og akademiskernes hjelpeorganisasjon var aksjonskomiteen for TV-aksjonen på Universitetet for å mobilisere studenter til å delta i arrangementet til inntekt for Redd Barna. Trude Holm Naimak i aksjonskomiteen i Tromsø hadde på forhånd kontaktet Studentstyret for å få hjelp til å skaffe studenter, noe leder Vegard Stokland sa seg villig til.

Utfordrer Aarbakke

Nå utfordrer og oppfordrer han like godt alle sammen til å delta i aksjonen, studenter så vel som ansatte på Universitetet og Høgskolen.

– Jeg sender herved en oppfordring til alle andre studentstyrer rundt om i landet, samt alle ansatte og studenter ved Universitetet og Høgskolen i Tromsø, sier han.

Noen vil bli spesielt utfordret.

– Administrasjonen, med rektor Jarle Aarbakke og direktør Arne Benjaminsen i spissen, vil jeg spesielt utfordre. Også Studenttinget ved Høgskolen bør hive seg med!

– Arbeidsutvalget til Studentstyret vil stille mannsterke opp og gjøre sin innsats, lover Stokland.

Stiller opp

– Dere må bli med og bære bøsser! Stokland prøver så godt han kan å få folk til å skrive seg opp på lista.

Marte Li og Hildegunn Teigen nøler ikke, og sier seg villig til å støtte opp om en god sak.

19. oktober går årets TV-aksjon av stabelen. Som Utopia har tatt opp tidligere, trenges det mange bøssebærere. Hele landet skal dekkes, og for å få det til her i Tromsø, er aksjonskomiteen avhengig av at studenter stiller opp.

– Det er kjempesporty gjort! Nå håper vi administrasjonen og universitetet stiller mannsterke opp. Det er mange engasjerte folk på Universitetet, så nå håper vi at de støtter opp om dette. Det er bare å ringe vår telefon på 02 224 og melde seg som bøssebærer, sier Trude Holm Naimak.

Alle som har en ledig ettermiddag 19. oktober, og heller vil gjøre noe for å hjelpe andre, har dermed muligheten til å bidra.

Challenge yourself!

Dubai	kr 2.923
Rio de Janeiro	kr 5.012,-
Los Angeles	kr 4.138,-
St. Maarten	kr 5.443,-
Johannesburg	kr 5.452,-

Tromsø - Oslo t/r

kun kr 2.112,-

FLEXIBEL BILLETT - mange muligheter

Prisene gjelder fra Oslo for ungdom under 26 og studenter under 33 år, inkl. flyplassavgifter. Vi tar forbehold om evt. endringer, trykkfeil og ledig kapasitet. Spesielle betingelser.

Call Center 026 33

Tromsø: Strandgata 36

www.kilroytravels.com

KILROY
travels

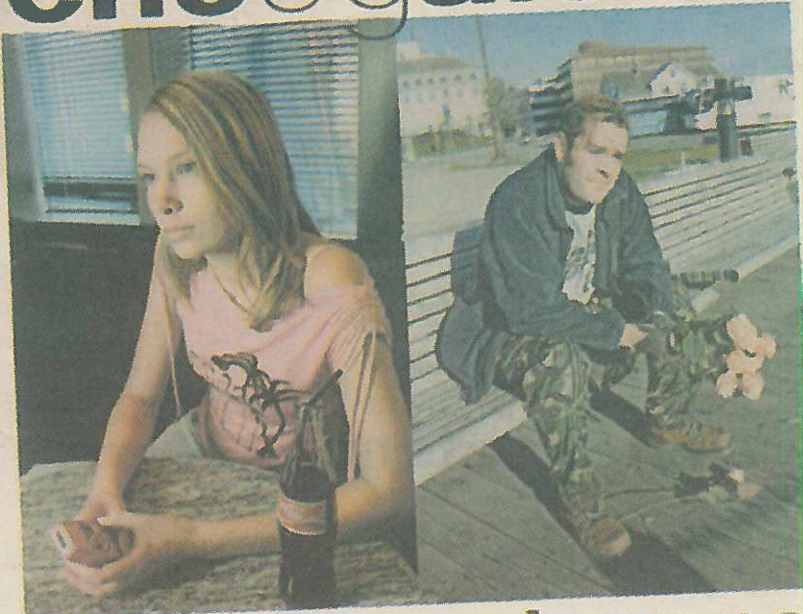
eneogalene?

Er du alene om boutgiftene? Betaler du mer enn kr 3.500,- i måneden for en hybel? Nå kan du få din egen leilighet for mindre! Vi inviterer til «releaseparty» på **Strøket i dag onsdag 8. oktober kl 20.00**. Her vil vi gi deg en kort informasjon om byens nyeste boligtilbud. Salgsstart **10.10. kl 10.10**.

Vær klar!

www.eneo

Nice price
eneogalene

www.eneogalene.no
-borettslaget kun for deg!

STRØKET

Krogsveen

Bestem selv hvor du slenger
sokkene
dine

Få din egen leilighet
for under kr 3.500,-
brutto/mnd

www.**eneogalene**.no -borettslaget kun for deg!

Krogsveen

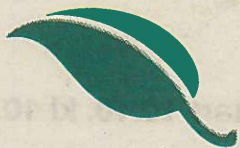

Det er **surt** å betale 3.500,-
kr i måneden for en hybel...

... når du kan
få din egen
leilighet for
mindre.

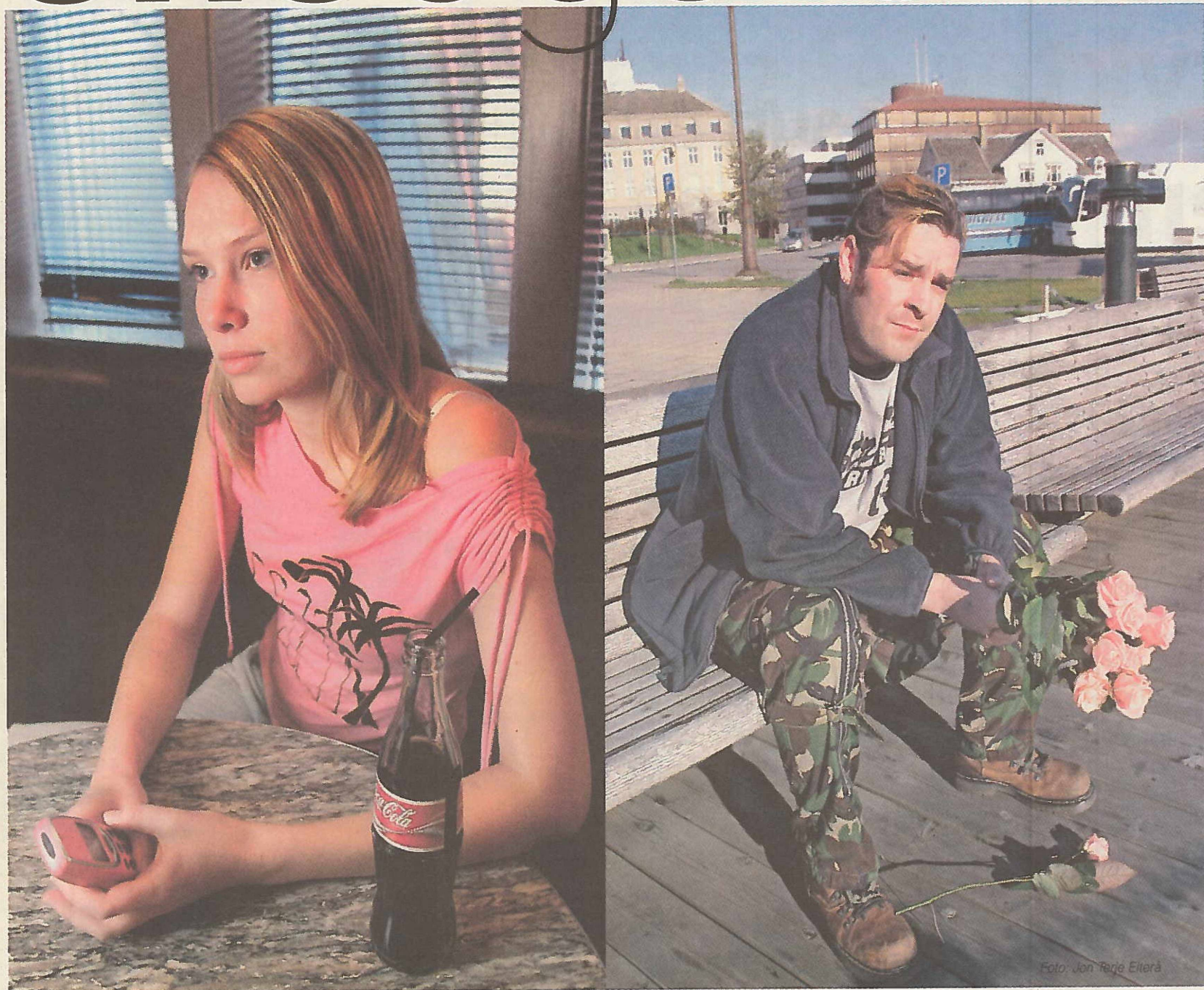
www.eneogalene.no -borettslaget kun for deg!

Krogsveen

ene og alene

Få din egen leilighet for under kr 3.500,- brutto/mnd.

www.**ene og alene**.no
-borettslaget kun for deg!

Salgsstart 10.10. kl 10.10.

Krogsveen

Allmøte på Mat.nat.

Det er nå klart for et nytt allmøte for alle studenter ved Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet. Møtet finner sted 21/10 klokka 16.15 i kantina. Allmøtet blir arrangert hvert semester, og skal velge representanter til ulike utvalg og styrer på Universitetet. – Vi trenger folk i mange verv, så vi oppfordrer alle studenter til å møte opp. Nærmere informasjon kommer på oppslagstavlene på fakultetet, opplyser studentrådet.

Fikk regning på 13 øre fra Samskipnaden

En student i Oslo fikk en regning på 13 øre fra Studentsamskipnaden i Oslo, melder Universitas. Studenten hadde betalt nøyaktig beløp på hybelleien, som er 3.385,87 kroner. Samskipnaden hadde imidlertid rundet husleia opp til 3.386 kroner, noe som medførte at studenten fikk en ekstraregning på 13 øre i posten. Studenten kontaktet Samskipnaden, og fikk beskjed om å betale de 13 ørene på neste regning. Senere kom en ekstraregning på 18 øre.

Arbeidsgiveravgifta:

Frykter ekstraregning på fem millioner

Dersom Studentsamskipnaden i Tromsø må betale full arbeidsgiveravgift fra årsskiftet, vil det føre til ekstrakostnader på opptil fem millioner kroner. Den regninga må studentene betale.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

I dag legges statsbudsjettet fram. Her vil det bli klart hvordan bortfallet av den differensierte arbeidsgiveravgifta skal håndteres. Dette kan få dramatiske konsekvenser for studenters økonomi. For Studentsamskipnaden vil ekstrakostnadene ved betaling av full arbeidsgiveravgift beløpet seg til flere millioner kroner, forteller direktør Vidar Bakken til Utopia.

Alvorlig økning

– Dersom vi nå må betale full arbeidsgiveravgift, vil det bety ca 4,6 millioner kroner i ekstra kostnader. I tillegg vil det føre til at en rekke vare og tjenester som vi kjøper inn fra andre bedrifter blir dyrere. Totalt vil kostnadene i alle fall komme over 5 millioner kroner, forklarer Bakken.

Økonomisjef Vibeke Larsen er ikke glad for at Samskipnaden må betale økt arbeidsgiveravgift.

– Dersom vi må betale full avgift med en gang vil det føre til 4,6 millioner kroner i merkostnader. Det er ganske alvorlig for oss. Men vi har fått signaler om at det kan bli en gradvis økning, forteller hun.

Dersom det blir en økning på rundt to prosent i første omgang, vil det medføre ekstra kostnader på i underkant av 1 million kroner, noe som vil være atskillig lettere å hankses med.

Håper på kompensasjon

– Det er klart det vil være lettere om det blir en gradvis økning, selv om vi ikke synes noe om at vi må betale full avgift på sikt. Vi ser jo at Nord-Troms og Finnmark fremdeles skal ha redusert avgift, hvorfor kan ikke vi være en del av den sonen? spør hun.

Høgskolen og Universitetet får kompensert for kostnadene tilknyttet arbeidsgiveravgifta. Det håper Larsen vi skje også med samskipnadene.

– Vi har fått signaler om at det kan bli aktuelt å tilbakeføre midlene fra arbeidsgiveravgifta på andre måter, men dette vet vi mer konkret når budsjettet kommer, forklarer hun.

Studentene må betale

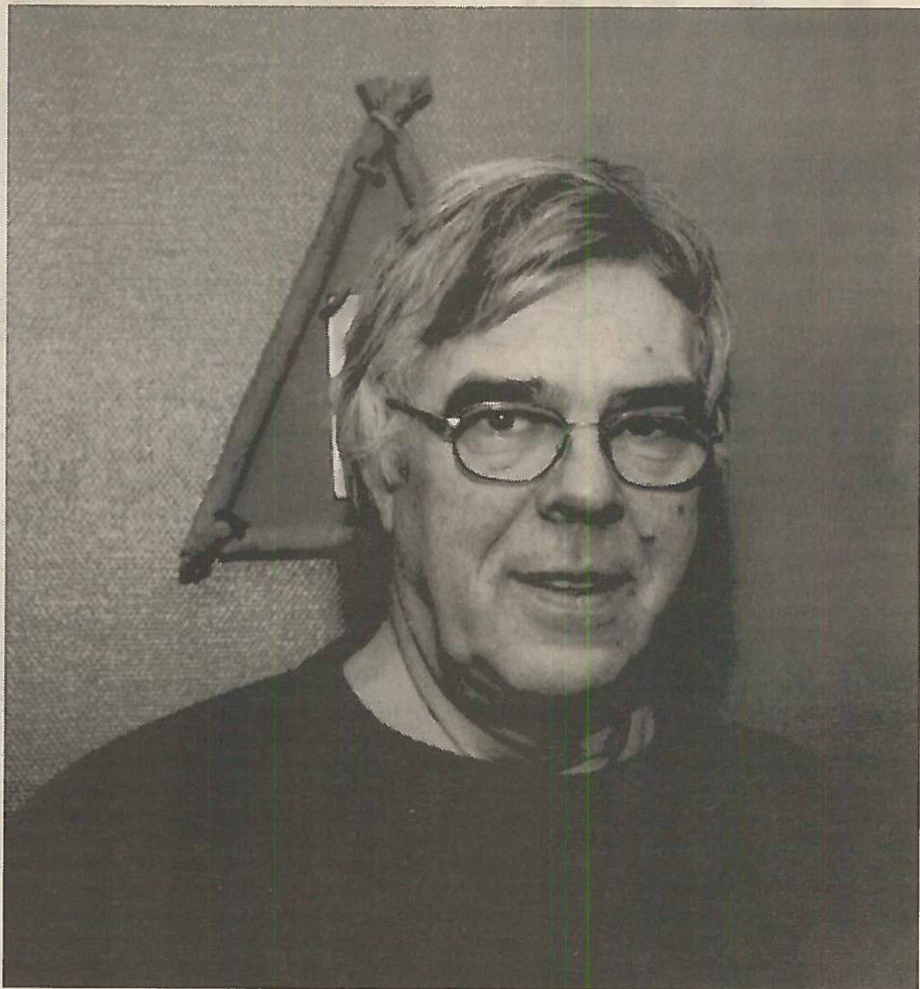
Uansett er det studentene som må betale regninga.

– Styret har gitt beskjed om at de økte kostnadene må tas inn gjennom økning av prisene på barnehageplasser, idrettshall, husleie og kantinepriser. Dette vil få alvorlige konsekvenser for studentenes økonomi, sier Larsen.

For en barnehageplass er det snakk om en økning på 680 kroner i måneden dersom SiTø må betale full avgift med en gang.

– Dersom det blir en gradvis økning blir ikke økningen så dramatisk, men på sikt vil det føre til en forverring av studentøkonomien. Jeg kan ikke skjønne at det skal være hensikten fra myndighetenes side. Vi håper derfor at det gjøres noe i forhold til kompensasjon fra staten i statsbudsjettet.

– Mest tragisk er det om vi må øke prisene på barnehagene. Nå satte vi nettopp ned prisene i august. Det ville vært trasig om vi nå må sette dem opp igjen.

SPENT: Når statsbudsjettet legges fram i dag blir det klart hvordan bortfallet av den differensierte arbeidsgiveravgifta skal håndteres. Dette kan få store økonomiske konsekvenser for studentorganisasjoner, deriblant Samskipnaden og direktør Vidar Bakken.

Arkivfoto EIRIK LINAKER BERGLUND

Studentstyrets utgift doubles

Studentstyret ved Universitetet vil få en dobling av utgiftene til arbeidsgiveravgift til neste år dersom man må betale full avgift med en gang. Hvor mye en bedrift betaler i arbeidsgiveravgift kommer an på hvor arbeidstakerne i bedriften har bostedsadresse i Folkeregisteret. Totalt er det fem stillinger i arbeidsutvalget. Studentstyret leder Vegard Stokland legger frem disse tallene:

– I fjor var det tre personer fra Sør-Norge

som jobbet her, det medførte en dobling for oss fra året før. Kostnadene var da på 37.000 kroner. I år vil de bli på rundt 40.000 kroner. Dersom vi må betale full arbeidsgiveravgift til neste år, medfører det en dobling igjen fra årets nivå til 80.000 kroner, forklarer han.

Dette medfører at man har mindre å rutte med, men det stopper ikke der.

– I tillegg blir tilskuddet fra NSU sentralt redusert med 15 prosent. Det utgjør ca.

30.000 kroner mindre enn i år. Totalt vil det bli 50-70-000 kroner mindre å rutte med for oss. Det går ut over dekning av kursdeltakelse, møtevirksomhet, seminarer. Vi må stort sett begrense aktiviteten litt på alle poster, sier Vegard.

Studenttinget ved Høgskolen har bare to ansatte, så økningene her er ikke veldig dramatiske.

Studenter har lite penger. **Godt at nyheter ikke koster noe.**

Oppdatert hverdag på www.utopia.no

Utopia

- Bygg flere studentboliger!

Studentenes Landsforbund krever at det bygges flere studentboliger. I følge handlingsplan for studentboligbygging fra 2001 skal det i perioden 2001 til 2005 bygges 1000 nye studentboliger hvert år. Dette kravet har hittil ikke blitt innfridd, og vanskeliggjør studiesituasjonen for et stadig økende antall studenter. Landsstyret i Studentenes Landsforbund (StL) mener det bør bygges flere studentboliger med spesielt fokus på pressområdene.

Samisk journalistpris opprettet

En samisk journalistpris på 50.000 kroner er opprettet. Prisen har som formål å fremme journalistikk om samiske spørsmål og urbefolkninger. – Det er veldig gledelig for samiske journalister at det nå fins en pris som anerkjenner deres virksomhet, sier leder i Sámi Journalistaid Searvi/Samisk Journalistlag (SJS), Rávdna Buljo i en pressemelding. Prisen skal utdeles hvert år og mottakeren skal som hovedregel tilhøre en av prisstifternes institusjoner eller foreninger.

Feirer 15 år med juss

Jusshjelpa i Nord-Norge fyller i år 15 år. Det skal feires med et rettspolitisk seminar og en fest for alle som har deltatt opp gjennom årene.

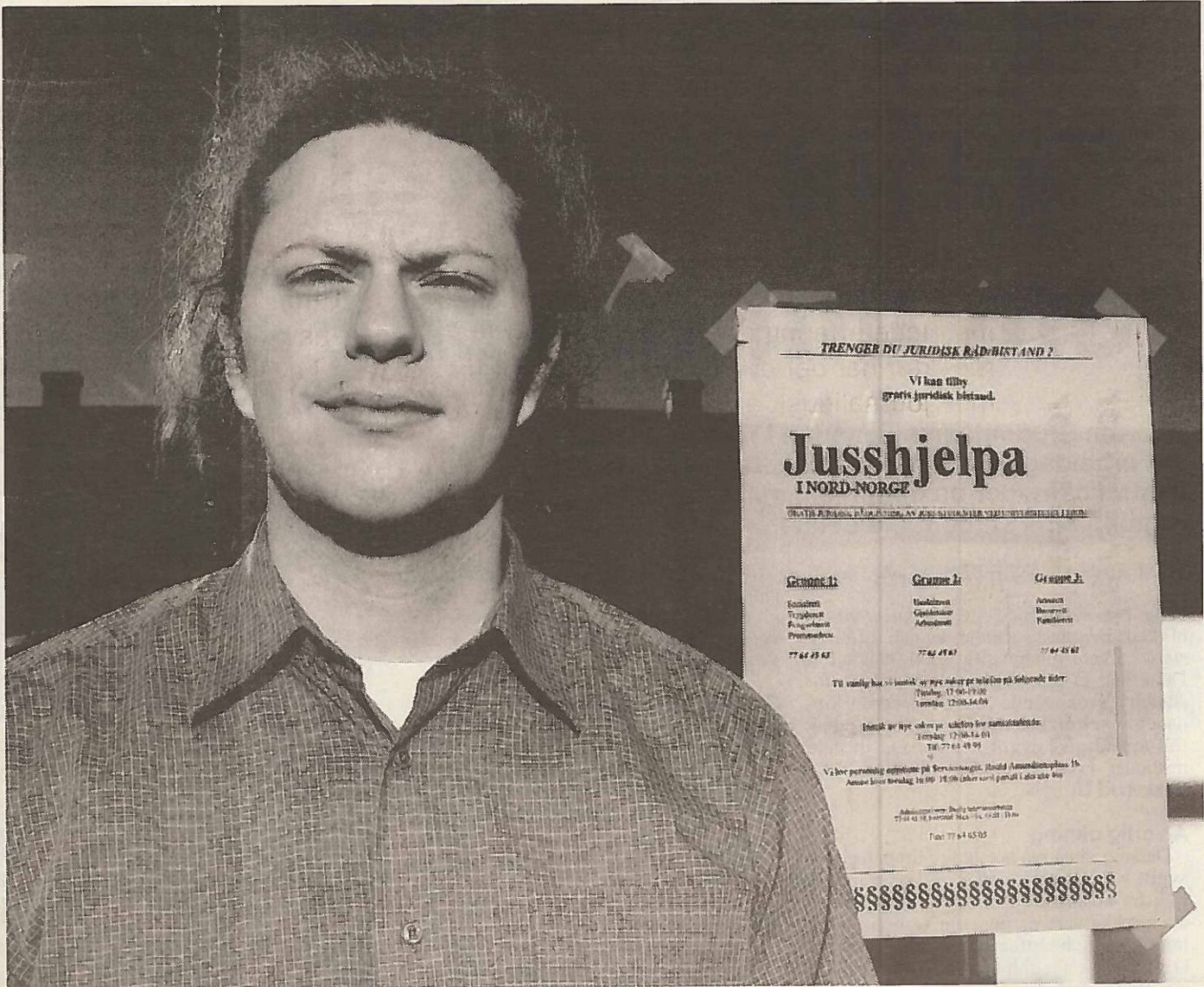
Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Tanken er å samle flest mulig av de totalt 208 studentene som har arbeidet i Jusshjelpa opp gjennom årene til en markering. Nå har det vist seg vanskelig å samle alle sammen til samme dato. Men fest, det blir det likevel.

– Vi skal ha en markering på Bikuben, en festmiddag for alle tidligere og nåværende arbeidstakere. I forbindelse med dette skal vi i tillegg ha vårt årlige rettspolitiske seminar, forteller daglig leder, Kjell Hoem.

Utvidet seminar

Her vil det blant annet bli foredrag av Jørgen Johansen fra Senter for fredsstudier om strukturell vold og folkeretten, i tillegg skal professor i statsvitenskap, Kjell A. Rørvik

FESTKLAR: Daglig leder i Jusshjelpa i Nord-Norge, Kjell Hoem, gleder seg til festen som skal markere 15 år med gratis juridisk bistand.

Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

orientere om organisasjonsteori generelt og flat struktur spesielt.

– Vi har utvidet seminaret i anledning jubileet, og håper så mange som mulig melder seg på. Det koster 300 kroner per person, informerer Hoem.

Jusshjelpa i Nord-Norge har i femten år gitt gratis juridisk bistand til de svakest stilte i samfunnet og personer med størst velferdsbehov, deriblant studenter. Mye har skjedd på de årene, forteller daglig leder Kjell Hoem.

– Den største forskjellen fra den gang er at vi er så mye større nå. Vi har gått fra å ha 5 ansatte til dagens nivå på 21 ansatte. Det fører til at vi får gjort vesentlig mer.

Hjelp til selvhjelp

I starten var jusshjelpa kun lokalisert i

Tromsø. I dag reiser man rundt på saksinntaksrunder fra Bodø i sør til Kirkenes i nord.

Jusshjelpa fungerer også som et tilbud til jusstudenter fra og med 2. avdeling om praktisering av juridiske lover. Men man fungerer ikke som advokater, presiserer Hoem.

– Det er oftest klager vi tar oss av. Få av saken vi får ender opp med rettssak, som regel er det Forlikrådet som er siste instans. Vi gir juridisk veiledning om hvordan man selv kan ordne opp i en problematisk situasjon.

Ikke ta med partner

Jusshjelpa har som mål å drive med rettspolitikk og forskning i tillegg til ordinær saksbehandling. Prydeksempelen på hvor-

dan Jusshjelpa kan påvirke rettsystemet er fra 1995. Da gikk man til Stortinget for å få endret en lite hensiktsmessig paragraf i sosialtjenesteloven. Dette førte til at paragrafen ble utelatt fra loven, takket være påtrykk fra Jusshjelpa.

Denne, og mange flere lignende historier, blir helt sikkert fortalt under festmiddagen. I programmet advares det mot å bringe med partner.

– Vi blir nok til å snakke en del juss, humrer Hoem.

Nytt pedagogikkstudium ved UiTø

Universitetet i Tromsø har denne høsten opprettet landets første masterstudium i voksenpedagogikk som et etterlengtet tilskudd til nasjonens pedagogiske ressurser.

Tekst SIAN CONSTANCE O'HARA

Pedagogikk er som kjent læren om innmating av kunnskap på mennesker, og i den senere tid har man kommet frem til at det finnes flere måter å gjøre dette på enn å svinge pisken, selv om den også er god. Først var pedagogikken ene og alene myntet på barna, men omsider er turen kommet til de voksne som jo også har markert sitt inntog i utdanning de seneste år.

Sammensatt gruppe

– Er det slik at voksne trenger pedagogisk spesialopplegg fordi de er så trege og så innmari gamle?

– Nei! påstår Stein Laugerud, universitetslektor ved Universitetets senter for videre- og etterutdanning (U-VETT).

– Voksne utgjør en meget sammensatt gruppe. De har gjort unna erfaringer som de også tar med seg i læringsprosessen og det er riktig å ta utgangspunkt i nettopp dette. Følgelig stiller dette andre krav til pedagogisk opplegg, og dessuten bør pedagogikken reflektere mangfoldet. Dessuten har deres utdanning svært ofte omstilling som formål.

Denne mastergraden tilsvarer 1 ½ års studie, men går over tre år, og er dermed tilpasset dem som har en jobb ved siden av. Til videre forskjell fra andre samfunnsvitenskapelige mastergrader, skal den også være praktisk rettet. Ved opptak kreves det studier tilsvarende 60 studiepoeng i tillegg til 2 års erfaring fra undervisning eller opplæring.

Enestående i Norge

– I mastergraden inngår det også valgfrie emner som er knyttet til blant annet utfordringer som innvandrere og bedriftskulturer, fjernundervisning, videre utvikling av kompetanse på stedet (arbeidsplassen) og voksenopplæring i utdanningspolitisk perspektiv.

I Norge finnes per dags dato ingen tilsvarende satsing på voksenopplæring, og UiTø er dermed den første i sitt slag. U-VETT har, som det fremgår av navnet, allerede drevet med dette en stund og vil bistå med sitt personale, i tillegg til en professor II fra Universitetet i Göteborg.

VOKSENPEDAGOGIKK: Endelig har Tromsø et mastergradsstudium for voksenpedagogikk, det eneste i landet. Studentene Ellen Jakobsen Mona Jardim, begge fra Arendal, er strålende fornøyde med å komme i gang.

Foto UVETT

Ledige stillinger våren 2004

**Ansvarlig redaktør
og nyhetsredaktør**

50 prosent stilling som ansvarlig redaktør

Ansvarlig redaktør blir ansatt på åremål for ett år. Utopia søker en person med ledererfaring og journalistisk teft til å overta ansvaret for avisa. Ansvarlig redaktør har det overordnede ansvaret for alle ledd i avisproduksjonen. Erfaring med journalistisk arbeid er ei forutsetning.

I tillegg er ansvarlig redaktør Utopias administrative leder og styreleder. Organisasjonserfaring er derfor en nødvendighet.

Lønn etter avtale.

100 prosent stilling som nyhetsredaktør

Som nyhetsredaktør må vedkommende være iderik og ha nese for nyheter, samt ha solid kunnskap om Universitetet og Høgskolen i Tromsø og norsk høyere utdanning generelt. Det forutsettes at redaktøren selv arbeider fram saker, og bidrar til å utvikle og systematisere avisas nyhetsdekning.

Lønnes med 115.000 kroner i året

IT-ansvarlig

25 prosent stilling som IT-ansvarlig

IT-ansvarlig blir ansatt i 25 prosent stilling og har ansvaret for Utopias nettsider og datapark. Avisas datapark består av fire Windows-baserte PC-er, en Windows 2000-server og en linuxboks. Vi søker en person som kan videreutvikle og ha ansvar for avisas Internett-sider, samt vedlikeholde og oppgradere maskinparken. Lønnes med 25.000 kroner i året.

Desksjef

50 prosent stilling som desksjef

Desksjef blir ansatt i 50 prosent stilling på åremål for ett år. Utopia søker en person som kan lede arbeidet med den grafiske utforminga av avisa. Arbeidet vil i hovedsak bestå av koordinering av bilder/tekst og praktisk ombrekkingsarbeid. Du bør ha erfaring med deskarbeid/grafisk utforming. Gode datakunnskaper er en nødvendighet. Erfaring med programmer som Adobe InDesign, Pagemaker eller QuarkXpress er nyttig. Stillinga lønnes med 50.000 kroner i året.

Søknadsfrister: 10. november

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: **Utopia v/Eirik Linaker Berglund, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.** Eller e-post: **redaktor@utopia.no.**

Spørsmål om stillingene kan rettes til ansvarlig redaktør **Eirik Linaker Berglund,** telefon **77 64 59 00** eller mobil: **41 43 13 18.**

Student på Høgskolen?

Utopia trenger journalister og fotografer som har tilhold på Høgskolen.

Utopia er en studentavis for både Høgskolen og Universitetet i Tromsø. De siste årene har det vært en klar overvekt av studenter fra sistnevnte i redaksjonen, noe som også nødvendigvis har gjenspeilet det redaksjonelle innholdet. Derfor søker vi nå kreative og skriveglade høgskolestudenter.

Lyst til å skrive eller ta bilder til nyhetssaker, portrettintervjuer, konserter, anmeldelser eller noe helt annet? Ta kontakt med redaktør Eirik Linaker Berglund på redaktor@utopia.no eller telefon 776 45 900

Fargerik Fysiocup

Årets Fysio-cup ble gjennomført med brask og bram på Kraft forrige lørdag. 30 lag med utkledd volleyballspillere fylte hallen med hyl og skrik.

Tekst SIAN CONSTANCE OHARA

To hylejenter ikledd pyjamas løper rundt og rundt, mens to andre, tilsynelatende fra Andeby, krangler om en ball.

– Det er et årlig arrangement, i regi av andreårs fysioterapistudenter, men det er adgang for deltakelse for samtlige studenter ved Universitetet og Høgskolen, forklarer Marthe Neshagen og Nina Pedersen, som selv spretter rundt i russeadresser for å selge kaker og bedømme både lagenes sportslige og moralske innsats.

– Man melder seg opp lagvis og man bør ha kledd seg ut, understreker de to. Det deles ut priser for kostyme, smising, beste og verste budskap, beste og verste heiarop, samt beste lag. Senere på kvelden ble det holdt en russefest for alle deltakerne i Auditorium Maximum, i Hovedgården.

En jovial økonomistudent
Svenja de Smedt er til vanlig økonomistu-

dent, men er for anledningen en tjenestevillig, grønn fe, som gjerne soper banegulvet med langkost mens dyrene fra Andeby spiller sin kamp. Hun kvitrer i vei:

– Dette er kjempemoro! Det er perfekt avveksling, både fysisk og mentalt, fra slavarbeidet ved bøkene. Man kan gå kledd i teite klær og oppføre seg tåpelig!

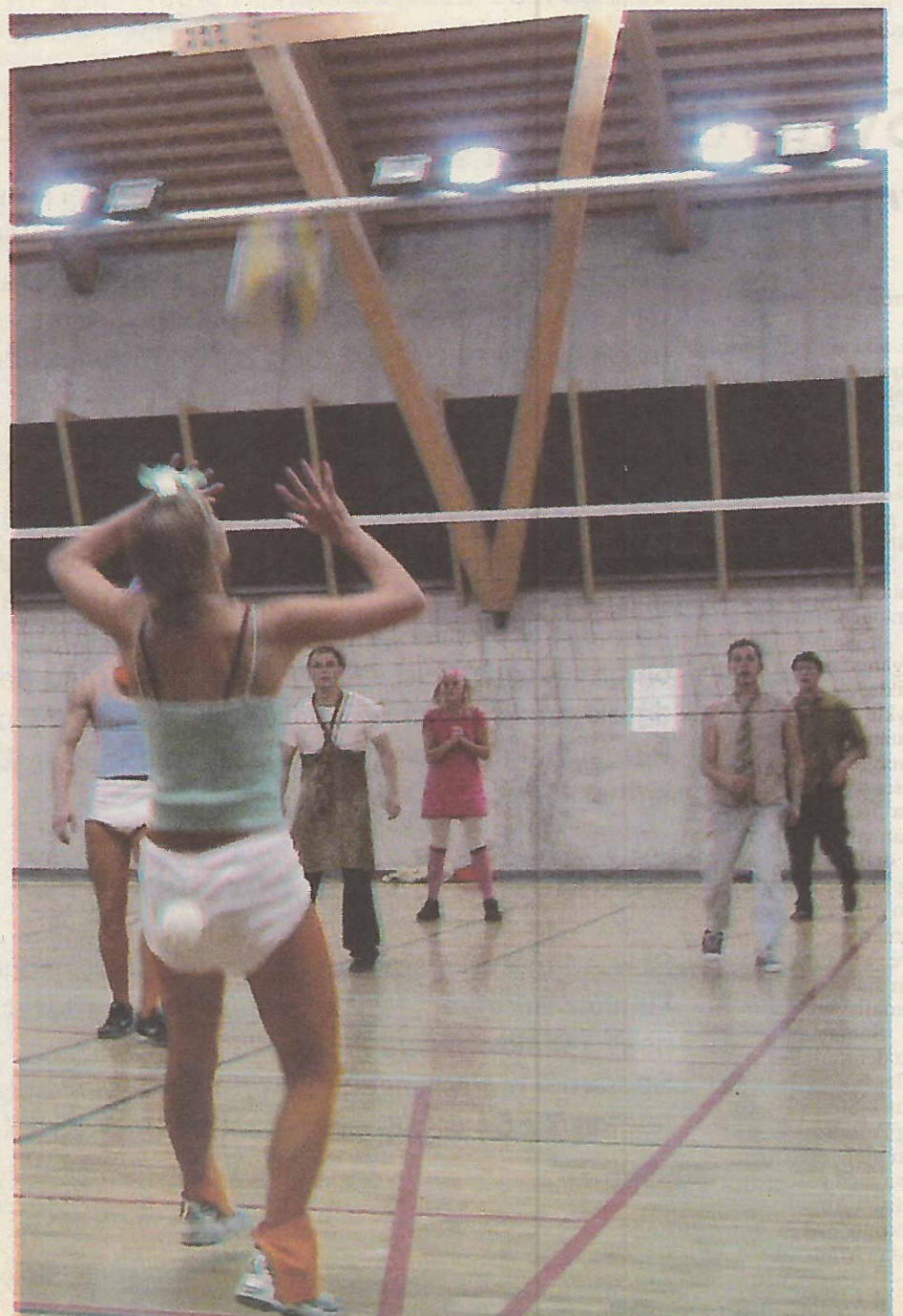
Sportsmoralens bunnpunkt

En gjeng slapper som ligger lett hengslengt et par meter bortenfor, stemmer i. De har blitt tildelt prisen for verst budskap – hvilket er noe sånt som *fill, fill, og mere fill* (undertegnede fikk ikke skrevet det ned i farten), og nå bestreber de seg på å leve opp til sitt motto. Da er det bra å ha litt karsk innen rekkevidde. Og på den annen side går jo som kjent sport og fill hånd i hånd.

– Vi nei! Vi skal være edruelige på russefesten i kveld! Tvert i mot, vi skal oppføre oss, bedyrer Isak Jolma.

DUFTEN AV EKTE SPORTSÅND:
Veronica Edøy, Markus Pedersen, Eivind Jakobsen, Ludvig Solheim, Isak Jolma ruller seg rundt på gulvet, mens Linn Svendsen ikke akkurat unnlater å miskjenne den oppkvikkende sportsdrikken hun får smake på.

ANDEBY PÅ BANEN: Gakk-gakkene kjemper sin kamp. Foto SIAN CONSTANCE OHARA

Grundig høring om Ryssdal-utvalget

Utrop KRISTIN CLEMET, utdannings- og forskningsminister

Tirsdag 23. september fikk jeg overlevert en omfattende utredning fra det såkalte Ryssdal-utvalget, som har utredet fremtidig organisering av universiteter og høyskoler. Dagen etter fikk jeg overrakt et 'professoroppsett', som tar sterk avstand fra flere forhold som man har antatt utvalget vil konkludere med, men hvor det viser seg at utvalget har konkludert ganske annerledes enn det professorene protesterer mot.

Jeg skal ikke dvele ved at jeg finner det lite i tråd med det akademiske ethos å trekke så bastante konklusjoner før man har fått anledning til å sette seg inn i utvalgets innstilling. Jeg vil heller legge vekt på at det nå er viktig at vi får en åpen, kritisk, nyansert og informert debatt om hvilket lovgrunnlag som best fremmer universitetene og høyskolene. Jeg har derfor allerede invitert forfatterne av professoroppsettet til et møte så snart de har lest innstillingen. De fire som overbrakte oppsettet, takket ja til invitasjonen, og jeg oppfattet en positiv vilje til å medvirke til en god debatt. Jeg håper generelt at flest mulig tar seg bryet med å studere innstillingen, og deretter lar seg høre.

Det er viktig at høringen belyser hvordan vi best kan sikre det et samlet utvalg har formulert som formål for universitetene og høyskolene: Legge til rette for høyere utdanning på høyt internasjonalt nivå; fremme forskning på høyt internasjonalt nivå, og formidle kunnskap fra høyere utdanning og forskning, herunder om vitenskapelige metoder og resultater, til samfunnet for øvrig. Videre må vi belyse hvordan institusjonenes reelle uavhengighet, frihet og funksjon som arnested for fri, uavhengig og kritisk samfunnsdebatt kan sikres, samtidig som behovet for en nasjonal utdannings- og forskningspolitikk ivaretas. Verken jeg eller Regjeringen har konkludert på noen av hovedpunktene i innstillingen, fordi konklusjonene også skal baseres på de

innspill vi får i høringsprosessen.

Derimot har jeg registrert enkelte misforståelser som det er viktig å få ryddet av veien, slik at høringsprosessen kan konsentrere seg om de reelle utfordringene. Den første misforståelsen er at det såkalte gratisprinsippet står i fare. Årsaken til at dette lå i mandatet er todelt. For det første eksisterer intet klart definert gratisprinsipp i dag annet enn gjennom retningslinjer for egenbetaling fastsatt av departementet. Deretter har Stortinget bedt om at det utarbeides en felles lov for statlige og private høyere utdanningsinstitusjoner. Ved mange private institusjonene betaler man skolepenger, og når vi får en lov som omfatter både private og offentlige institusjoner, så må gratisprinsippet avklares. Både utvalgets flertall og mindretall foreslår et sterkere gratisprinsipp enn det vi har i dag. Prinsippet styrkes ved at det lovfestes, og det *utvides* til å også gjelde private institusjoner i den grad de får offentlig finansiering. Regjeringen vil komme tilbake til den konkrete utformingen av gratisprinsippet, etter høringsrunden.

Den neste misforståelsen er knyttet til statens overordnede ansvar for høyere utdanning og forskning. Uansett om Regjeringen velger å følge flertallets eller mindretallets innstilling eller foreslår noe annet, så ligger statens ansvar for finansiering og regulering av denne sektoren fast. Bare i 2002 og 2003 har sektoren blitt tilført godt over en milliard kroner i økte ressurser, hvilket skulle være et sterkt signal om at Regjeringen og Stortinget ønsker å styrke den offentlige satsingen på høyere utdanning og forskning. Det er helt uaktuelt for meg å legge frem forslag som innebærer at staten abdiserer fra sitt ansvar. Jeg har heller ikke oppfattet at det eksisterer noe tenkelig flertall på Stortinget som vil svekke dette ansvaret.

Den tredje misforståelsen jeg aner, er at valg av modell for organisering nødvendigvis vil innebære et valg mellom ulikeverdige pensjonsordninger og sosiale ordninger for ansatte i sektoren. Hvilke pensjonsordnin-

Arkivfoto EIRIK LINAKER BERGLUND

ger og andre sosiale ordninger som skal gjelde for ansatte ved universiteter og høyskoler vil kunne reguleres ved at det enten lovfestes en fast modell eller ved at det legges opp til valgfrihet for institusjonene selv. Kvaliteten på pensjonsordninger og sosiale ordninger vil således ikke avhenge av hvilken hovedmodell Regjeringen går inn for.

Jeg legger opp til en bred og grundig høring, slik at det forslaget vi velger å fremme for Stortinget er fundert på et best mulig grunnlag. Det blir blant annet opprettet et eget diskusjonsforum på www.utdanning.no hvor også departementets politiske ledelse vil være aktive.

Svar til "Djevelens religioner"

Utrop INGJERD HELENE JØSSANG

Vi takkar for innlegget frå Mikkel Berg i Utopia nr. 9/03. Først og fremst fordi vi sjølv har blitt provosert av same artikkelen i JesusAvisa, og vidare set vi pris på at andre som elles ikkje likar å diskutera religion ser seg nøydd til å reagera. Dessutan er vi glade for sjansen til å få fram våre syn, som er ganske annleis enn dei som kjem fram i artikkelen i JesusAvisa.

Tromsø Kristelige Studentforbund (Forbundet) er ein økumenisk organisasjon. Vi arrangerer messer i Bymisjonskapellet, og vi er samstundes ein samfunnsengasjert organisasjon. Vi meiner at evangeliet forpliktar oss til å vera ei stemme for undertrykte i samfunnet. Derfor vil vi kjempa for rettane til homofile, derfor vil kjempa mot overgrep mot kvinner og born, og derfor viser vi solidaritet med palestinarar. Siste åra har organisasjonen vår på nasjonalt plan vore engasjert i religionsdialog. Vi trur at dialog og samtale med andre religionar og trusretningar er svært viktig. Berre på ein slik måte kan vi fremja forståing og samarbeid, og slik kan vi læra av kvarandre. Vi blir utfordra på vår eiga tru, og får ein sjanse til å tenkja på religion frå andre innfallsvinklar.

Sommaren 2004 skal Norges Kristelige Studentforbund arrangera ein tverreligiøs pilegrimstur til Palestina saman med Muslimsk Studentforening, Delta Internasjonalt og Palestinsk Kulturforum. Undervegs var sjølv med på ein liknande tur til Palestina med påfølgjande religionsdialogkonferanse i Amman for to år sidan, arrangert av Forbundet i Noreg og ein søsterorganisasjon i Midt-Austen.

Tromsøforbundet vil gjerne koma med ei innvending til eit av Mikkel Berg sine utsegn. Han skriv at han ikkje trur noko

særleg på å diskutera religion, og at religion er noko folk bør få ha i fred. Dette er vi ikkje enige med han i. Folk skal ikkje få ha religionen sin i fred! Ein er nøydd til å ha dialog og samtale om kva ein trur på for å i det heile tatt kunne oppdaga til dømes slike haldningar som kjem fram i JesusAvisa til Ny Generasjon. Korleis skal ein elles kunne endra meningar og korleis skal ein elles kunna læra av kvarandre?

Vi er ganske sikre på at vi har heile Noregs Kristelige Studentforbund bak oss når vi seier at ei slik form for svart – kvitt tenking som blir presentert av Ny Generasjon i JesusAvisa er noko vi tek sterk avstand frå. Dette er ei forenkling av verda som blir fjern frå alt som heiter nestekjærleik og sunn fornuft. Det å definera kven som er innanfor og kven som er så uheldige og fell utanfor er vel ikkje opp til oss å avgjera? Vi tykkjer det blir heilt feil å fokusera på dei negative sidene ved andre religionar.

Vi vil gjerne koma med eit døme på kva andre syn som fins innan kristendomen. Siste utgåve av tidsskriftet Samtiden (nr 3. 2003) inneheld eit intervju med Biskop Desmond Tutu. Han seier: "Gud er ikkje kristen"! Vidare seier han blant anna at vi forstår Gud på forskjellige måtar fordi vi er dei skapningane vi er. Vi i Forbundet trur at alt som har vore med på å forma oss til dei personane vi er, er og med på å forma kva vi kjem til å tru på, eller kva vi eventuelt ikkje trur på, og korleis vi kjem til å tru. Det er og heilt naturleg at trua endrar seg med menneska sine egne erfaringar. Kontekstualisering av teologien i kvart enkelt menneske sin livssituasjon er viktig. Når ein tenkjer trua som ein slik del av livet blir det absurd å trekkja slike enkle linjer som kjem fram i artikkelen i JesusAvisa.

Bygg flere studentboliger!

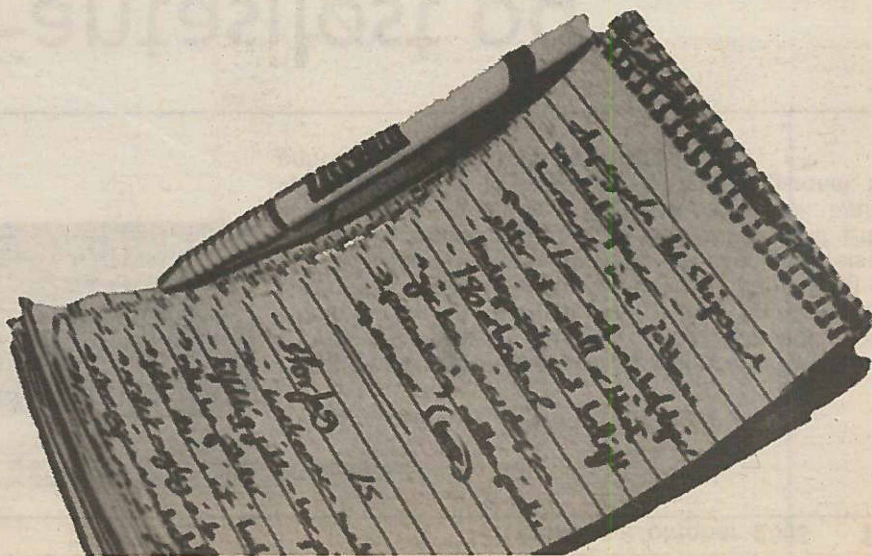
Utrop ANNE MARTE KLUBBENES, leder Studentenes landsforbund

I følge handlingsplan for studentboligbygging fra 2001 skal det i perioden 2001 til 2005 bygges 1000 nye studentboliger hvert år. Dette kravet har hittil ikke blitt innfridd, og vanskeliggjør studiesituasjonen for et stadig økende antall studenter.

"Skal vi sikre lik rett til utdanning må vi sørge for et godt bolig- og velferdstilbud. Mangel på et sted å bo skal ikke hindre noen i å studere. Dette gjelder særlig funksjons-

hemmede studenter som trenger tilrettelagte boliger." (hentet fra "Handlingsplan for studentboligbygging" utgitt av KUF, 29.3.2001)

Landsstyret i Studentenes Landsforbund (StL) mener det bør bygges flere studentboliger, spesielt med fokus på pressområdene. Dette må skje på en slik måte at det alltid er tilstrekkelige og hensiktsmessige boliger tilgjengelig. Studentenes Landsforbund mener det er et mål at minst to av ti boliger oppfyller kravene til universell utforming, og at alle boliger som tilbys holder en tilfredsstillende standard.

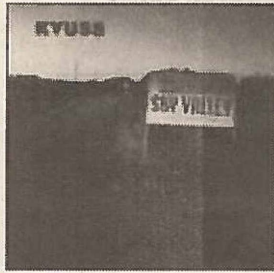

I spiller'n

Firebird - No.3 (2003)

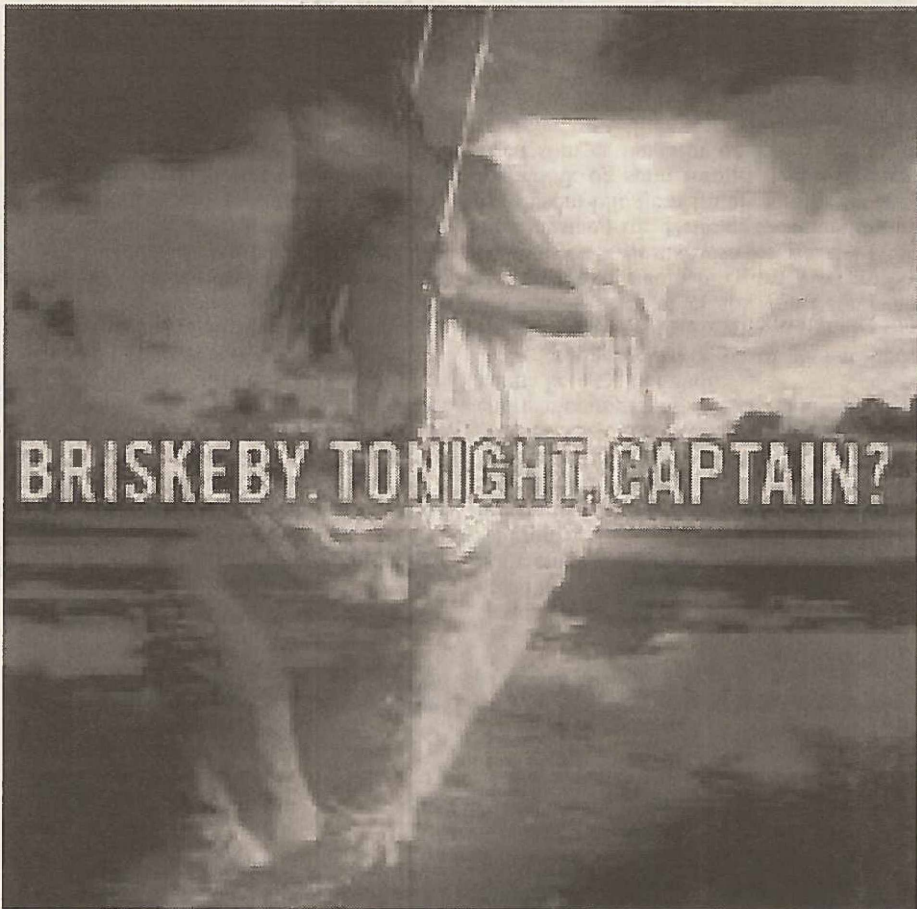
Bill Steer skapte rockhistorie på åttitallet som gitarist i grindcore- og deathmetalinnavatorene Napalm Death og Carcass. Firebird er hans nyeste prosjekt, som med dette er ute med sitt tredje album. En av årets beste skiver så langt. Metallen er borte og bluesen er hentet inn, og du verden hvor bra det er. Steer synger fint og spiller gitar som en gud. Dette er bluesbasert sekstitallsinspirert rock med kraftige referanser til Jimi Hendrix, Cream, Traffic og Free. En oppvisning i hvordan melodios gitarbasert rock skal spilles: Med sjel.

Klassiker

Kyuss - Welcome to Sky Valley (1994)

En gitarhelt som skapte rockhistorie på nittitallet, var gitarist og vokalist i Queens of the Stoneage, Josh Homme. Han tok med seg sine venner og øvde ute i Californias ørken. På dette mesterverket var han og de andre i bandet knapt fylt tyve år. En eventyrlig reise i psykedelia, fantastiske låter og gudbenådet riff. Etter at Kyuss ble oppløst kom begrepet stonerrock. Kyuss var inspirasjonen til denne sjangeren. Obligatorisk for enhver platesamler med selvrespekt.

Fantasiløst og kjedelig

Briskeby
Tonight, Captain?
Universal/Mercury

plate Tittelen på plata kan gi homoerotiske assosiasjoner som leder tankene til kultbandet Village People. Ønsker Briskeby å bli tatt seriøst, burde de valgt en annen tittel. Nok om det, det er musikken det skal dreie seg om her.

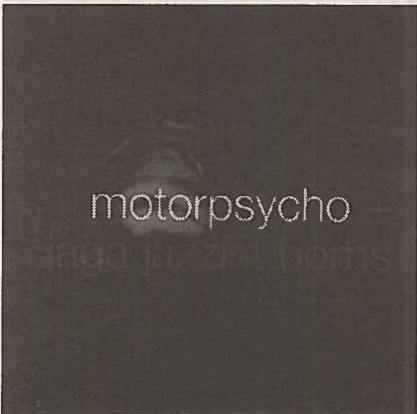
Briskeby er etter min mening et av de mest oppskrytete band Skandinavia har fostret. Debuten *Jeans for Onassis* var noget intetsigende, men hadde enkelte fengende låter. Den bar uansett bud om at de hadde en musikalsk framtid, noe som avkreftes så til de grader på *Tonight, Captain?*.

På den vanskelige andreplata, som det av en eller annen merkelig grunn har blitt stilt store forventninger til, sannsynligvis på grunn av 120 tusen solgte album, må man lete lenger etter det som fenger etter første lytting. Men låtene som ikke treffer umiddelbart, kommer ikke under

huden etter mange lyttinger heller. Det er svært lite å hente her. Utrolig kjip, livløs og steril produksjon og lydbilde trekker heller ikke opp. Bandet avslører også et svært begrenset spilleregister. Det har de innsett, men ikke maktet å gjøre nok med til at innholdet på plata har blitt spesielt interessant. Av popband i noenlunde samme sjanger er Cardigans, Katthult, og tromsøbandet Diamond å foretrekke. Alle disse har mye mer å fare med.

Det finnes noen låter som har fine melodier, og *Sweet sensation* har et fint strykearrangement. Men det er lite mer som er i stand til å fange oppmerksomheten. Og Lise Karlsnes er en vokalist som ikke makter å tilføre disse melodiene noe som helst, selv om hun synger helt greit. Plata er ikke like irriterende dårlig, slik som Maria Arredondo og Lene Nystrøms utgivelser, en urettferdig sammenligning forøvrig, den er bare så vanvittig kjedelig. En glatt produksjon som åler seg gjennom øregangen uten å feste seg.

Tekst GLENN FAGERVIK

Eksperimentelt

Motorpsycho + Jaga Jazzist Horns
In the fishtank
Konkurrent

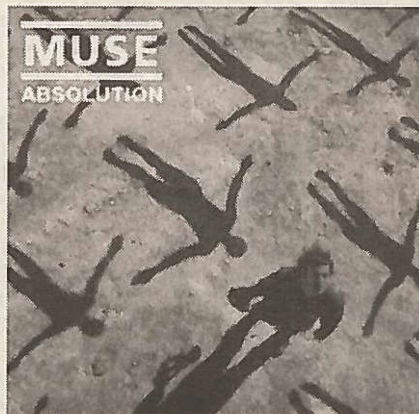

plate Dette er intet nytt Motorpsycho-album i vanlig forstand. Det er et samarbeidsprosjekt mellom Motorpsycho og tre av blåserne i Jaga Jazzist. Plata er en del av det nederlandske plateselskapet Konkurrents *In the fishtank*-konsept. De gir et band de vil jobbe med to dagers studiotid der de får frie tøyler til å gjøre akkurat hva de vil. Denne plata er det tiende i serien som tidligere har inkludert band som No Means No, Sonic Youth og Tortoise. Bent Sæther og vennene hans har kommet opp med noe som er langt unna det meste de har gjort tidligere, med unntak av samarbeidet med frijazzbandet The Source på *The Motorsource massacre*. Plata er et forholdsvis groovy eksperiment der de

tar utgangspunkt i et svært jazzbasert uttrykk. Men den er såpass variert at den spenner fra poplåta *Pills, powder and passion plays* via den mer souljazzbaserte Art Ensemble of Chicago-låta *Theme de yoyo* til den svært minimalistiske og eksperimentelle 21 minutter lange jam-låta *Tristano*. Med andre ord fra det stemningsfullt melodiose til det mer avantgardistske og fritonale slaget. Motorpsycho kan ikke på noen som helst måte beskyldes for å låse seg fast i noen musikalske spor. Man vet aldri hva man får fra den kanten.

Selv om jeg synes plata er et svært vellykket prosjekt, er det muligens en plate for den harde kjernen av fans, og ikke noe for de som misliker den mer lekende delen av bandet. Men den bør fenge jazzinteresserte som ikke har noe forhold til Motorpsycho fra før, og Jaga Jazzistfans.

Tekst GLENN FAGERVIK

Gigantomatisk

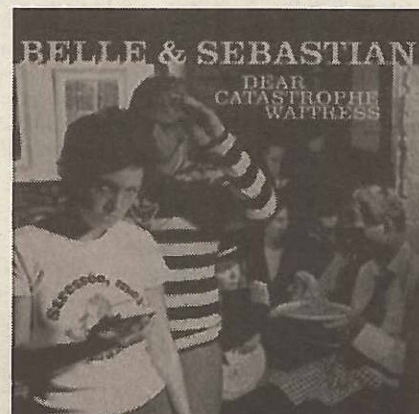
Muse
Absolution
Taste Media/Eastwest

cd/dvd Etter mesterverket *Origin of Symmetry* fra 2001, var forventningene høye, om enn realistiske til *Absolution*. Å matche det foregående albumet må være en svært vanskelig, om ikke umulig oppgave, uansett band. Muse kunne kanskje klart det på en god dag. *Absolution* er en naturlig fortsettelse i samme spor som forgjengeren, og til tross for det, er det et stort album. Mest fordi Muse er et så sinnsykt bra band, og derfor har mye å gå på. Du får akkurat det du vil ha, nemlig fengende låter, Matthew Bellamys himmelske åpenbaring av en vokal, og pompøse gigantomani arrangementer som tar i bruk alle virkemidler tilgjengelige i et

univers som rommer nettopp det universet rommer; Alt. Mangelen på grenser er det som gjør Muse så hinsidig bra. DVD'en inneholder en helt grei dokumentar. Denne utgivelsen er et muse!

Tekst A. MYRVOLD

Innfriert stort

Belle & Sebastian
Dear Catastrophe Waitress
Rough Trade Records/Tuba

plate Det etterlengtede albumet til Belle & Sebastian er endelig å finne i butikkhyllene. Etter et par middelmadige skiver, kan jeg med stor glede melde at gruppa minst tangerer "gamledagene" med *Dear Catastrophe Waitress*. Magien åpenbarer seg allerede fra første spor, og når tittelkuttet ruller opp en melodi så umiddelbar og fengende at det nesten svir, forstår du hvor det bærer. Skiva er vertskap for 12 hengslete og svært behagelige låter, som smyger seg innpå deg som en kjælen katt. Det hele er så mykt, smidig og catchy at du skal være en rimelig brokete sjel for ikke å bli frelst. Evnen til å skape bittersøt magi gjennom lett melankolske og mollstemte

melodier er sterk som aldri før, konstaterer vi. B&S klarer nemlig det rare å spre lykke og håp gjennom det triste. Og den på forhånd velbegrunnede frykten for at produsent Trevor Horn (mannen bak Tatu og Frankie goes to Hollywood) skulle voldta og ramponere det følsomme materialet til Stuard Murdoch og CO, har definitivt ikke slått til. Snarere tvert imot. Han har med stort hell tilført nye elementer, som rullende trommer og svevende synth, til det karakteristiske B&S-uttrykket. Hør feks på *If She Wants Me* og den briljante *You Don't Send Me*. Det hele er så gjennomført og komplett at øregangene sitrer av fryd.

Dear Catastrophe Waitress er gruppas aller beste skive siden *If your feeling Sinister*. Jeg tror ikke bare den tilfredsstillende B&S sine gamle fans. Den skaffer også nye.

Tekst EIVIND B.-STRAND

Skjebnens stemme

Mariza
Kulturhuset, 26. september

konsert Fado er like mystisk i sin opprinnelse som den er lidenskapelig i uttrykk. Direkte oversatt betyr ordet *fado* skjebne, og det er den tøffe virkeligheten i menneskets skjebne som uttrykkes gjennom fados fascinerende språk. Fado er antatt å komme fra Portugals kolonier. Det afrikanske kontinentet hjalp til å skape noe som etter hvert utviklet seg til en særegen musikkstil i Lisboa's gater og kafeer. Denne stilarten krever gode gitarspillere og en bærende, autorativ stemme som samtidig kan formidle de mest grunnleggende menneskelige følelser. Det er dette Mariza og hennes band tok med seg til Tromsø. Hun kan vanskelig beskrives som annet enn fascinerende. Hennes stemme er rå, hes

og kraftig, men hun synger like mye med resten av kroppen. For et publikum som ikke forstår portugisisk er det ingenting ved Marizas opptreden som fortonte seg som fremmed, noe man kan takke hennes levende kroppsspråk for. Musikere hun hadde med seg var ufeilbarlige og deres akrobatikk på gitarstrengene hadde noe utenomjordisk over seg. De instrumentale segmentene i forestillingen ble dermed like fascinerende som de vokale. Innimellom numrene var Mariza så nådig å lære oss opp i fadoens historie, dets betydning for det portugisiske folket og forklarte poesien betydning for god fado. Det absolutte høydepunktet var når Mariza og hennes følge henstilte oss til en portugisisk, lummer natt med et ekstranummer uten forsterkere eller mikrofon. Det skal mye til før det blir vakrere enn dette.

Tekst MAJA SOJTARIC
Foto ROBERT DEVIANE

LITEN DAME MED STOR GITAR: Unni Wilhelmsen sørget for en stemningsfull konsert på Driv.

Vakker visesang

Unni Wilhelmsen
Driv, 24 september

konsert Å gå på konsert med Unni Wilhelmsen er en spesiell opplevelse. Her er det ikke bare publikum som har store forventninger til artisten, men artisten har også skyhøye forventninger til publikum. Unni ba på forhånd om stillhet, og hun fikk det som hun ville. Da lå alt til rette for en kanonkveld med et takknemlig publikum så vel som en takknemlig artist. Unni Wilhelmsen er eksentrisk, klok, reflektert og særegen. Den lille rødhårede damen er usedvanlig flink til å sette toner og ord på livet, og hun er i tillegg usedvanlig flink til

å gjøre sine historier universelle. – Når jeg lager musikk skriver jeg låter, andre komponerer verker, sa Unni med stor ydmykhet til sitt lydhøre publikum i Tromsøstudentenes storstue. Ydmyk er vel nettopp det man blir når man kommer rett fra 37 publikummere til 250 elleville i Tromsø. Heldigvis er ydmykhet en god egenskap å ha med seg i en virksomhet som turnerende artist. Det gjør at artisten blir uhøytidelig og komminkasjonen med publikum bedre. Tekstene spiller sammen med den karakteristiske vokalen en stor rolle i musikken til Unni Wilhelmsen. Det eneste som er synd er at dette av og til kan gjøre låtene vanskelige å få tak på. Da er det godt at formidling er en av Unnis sterkeste sider, og akkurat når en og annen publikummer holdt på å falle av og tenke at dette er for avansert

og utilgjengelig, begynte Unni å fortelle morsomme og underholdene historier om hvordan låtene ble til. Da konserten etter vel to timer var ferdig gikk nok de fleste tilstedeværende hjem full av gode tanker om lille, rødhårede Unni fra Oslo.

Tekst PERNILLE DEHLI
Foto ØRJAN VØLLESTAD

SUGGERERENDE: Det er vanskelig å ikke bli revet med av Transjoik.

Foto GLENN FAGERVIK

Rytmisk suggesjon

Transjoik
Driv, 4. oktober

På den siste dagen av festivalen Verden i Tromsø besøkte jazzjoikensemblet Transjoik Driv. Konserten var også en tjuvstart for Urfolksdagene i Tromsø som er i tidsrommet 8. – 12. oktober.

Det så en stund ut til at Transjoik måtte avlyse fordi gitarist Nils Olav Johansen brakk armen dagen før konserten, og ble operert fredags kveld. De fleste gitarister ville selvsagt ha kastet inn håndkledet hvis man bare hadde en hånd tilgjengelig, men Johansen viste råd, og fikk tak i en gitar-synth der han bare trengte å bruke den ene armen. Det står respekt av slikt, og det må sies at han gjennomførte konserten på en svært tilfredsstillende måte. Transjoik har sitt utspring i det gamle Frode Fjellheims Jazzjoikensemble og forener elektronika og jazz med joik og andre fremtredende samiske elementer.

Foruten Johansen består Transjoik av Frode Fjellheim på synth og Snorre Bjerck og Tor Haugerud på rammetrommer og perkusjon. Alle fire synger, og sangstilen veksler fra strupejoik, via underjordisk mumling, til primalskrik, for å nevne noe. Men alltid med et melodiost fokus. Musikken er suggererende og mot slutten av konserten var gulvet foran scenen fylt opp av glade mennesker uten mulighet til å stå stille.

Men det som imponerte undertegnede mest var det rytmiske og perkussive samspillet mellom Haugerud og Bjerck. En sinnsyk trommeoppvisning som det var umulig å ikke la seg bli revet med av. Hypnotisk.

Tekst GLENN FAGERVIK

FUCKING NORTH POLE FESTIVAL - DAG FOR DAG

THEE MONO SAPIENS: Leverte skene sine.

Foto ANDREAS MYRVOLD

Torsdag

F.N.P.F. har jo ord på seg for å være en hyppig arrangert festival, så med det i bakhodet var nok undertegnede littegrann skeptisk med tanke på hva slags kvalitet bandene som er rasket med for å vinne VM i festivalarrangering kunne ha. Vel hvisomhelst, skyv all skepsis og forhåndsdomning nord og ned i dass.

Lokalhelten **Thee Mono Sapiens** har dratt på seg rykte for å være et rockeband, som i *rockeband*, og hadde fått i oppgave av meg å redde stumpene av hva som kunne bli en nedtur, om punken, skaen og hardcore'n ikke slo til denne kvelden. Sapiensa spilte derfor vettet av publikum, og med en ganske passe dose selvsikkerhet, sikra vokalist Homo og resten av tøffasene at kvelden var en suksess allerede før midnatt.

Det mest iøynefallende med punk og ska-bandet **Cockroach Clan**, er deres ufrivillige, men ganske høye Helan & Halvan-faktor. Musikken måtte derfor slåss

om oppmerksomheten, men skulle tilslutt klare å overvinne denne anmelderens usaklige observasjon. Et meget godt samspilt og rutinert band, som greide å holde oppe kveldens standard, med varierte og gode låter.

Svensker er jo trivelige folk, og **Randy** hadde alle de tingene man forventer av et svensk punk band: gode låter, gla-tøff attityde, harryfaktor, og kembo-svært sjørøverbanner som burde hatt påskriften: "Jag är svensk, jag spelar i punk-rock band och tyckår det är like jättekult som jag är". Mot slutten av en festivalkveld, når det blir slik at alt høres mer og mer ut som noe du har hørt på festival før, samt at det fysiske ubehaget festivalgang medbringer, gjør seg bemerket, skal Randy ha at de greide å trenge gjennom likegyldighetsfilteret som slås på under sånne omstendigheter. Alt i alt kan man vel oppsummere kvelden i ett ord, slik mange liker å gjøre, og det ordet er "bra".

Tekst ANDREAS MYRVOLD

Fredag

Fredagskvelden åpnet på en noe anstrengt måte via svenske **Blisterhead**, som tydeligvis ikke hadde planer om å spare på bollene. De spiller høyenergetisk punk, kjapt, høyt og passe rufsete, med føttene godt plantet i tradisjonen bak Ramones. Refrengbasert og rett fram, slik denne sjangeren skal være. Svenskene øste på med alt de hadde, uten egentlig å ha noe å komme med, og de klarte aldri å engasjere publikum, som bare nikket høflig foran scenen. Kjedelig. Typisk tok-for-mye-møllers-tran-før-vi-gikk-på-scenen opptreden.

Da forholdt det seg annerledes med spinnville **Lame Ducks**, et norsk ska-punk kollektiv med stor sans for å leke og tulle. Den talentfulle gjengen fra Oslo er kjente og kjære festivalgjengere, og selv om de er tøffe på plate, er det live de virkelig kommer til sin rett. Låtmaterialet, spesielt fra siste skiva *Are you lame or anything* er framifrå og fremføringen er energisk, noe som gjør at iveren smitter over på publikum. **Lame Ducks** er en helvetes gjeng på scenen og happyfaktoren bølget gjennom lokalet.

Robert Rodrigues på sax er et kapittel for seg selv, der han pumper instrumentet som en hval og spretter rundt på scenen i beste ekorn-tradisjon. Det gikk i det hele tatt vilt for seg. Tøff konsert med tøft band.

Kvelden så langt hadde vært lineært stigende rent kvalitetsmessig, og med **The Peacocks** fra Sveits kom det spektakulære høydepunktet. Dette skulle bli en rå opplevelse. Publikum erklærte sin hyllest fra første note, da trioens sparket i gang sin eksplosive punkabilly boogierock. Noe så tett og samspilt, så blytungt og massivt og så jævla fett er sjelden å se. Dette var mitt første møte med sveitserne og jeg ble umiddelbart frelst. Lykkerusen notererer jeg spesielt på regningen for originalitet. **Peacocks** har nemlig en diger kontrabass som naturlig blikkfang. Den trakteres som om den skulle vært en banjo og virvler rundt på scenen til øredøvende jubel. **The Peacocks** er et skremmende gjennomført og knakende godt band. De har låtene, trykket og ikke minst attityden som gir hakeslepp og rockefot. En satans avslutning på en trivelig kveld på Driv.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

LAME DUCKS: Her i akjon under fredagens FNP.

Foto ØRJAN VØLLESTAD

Lørdag

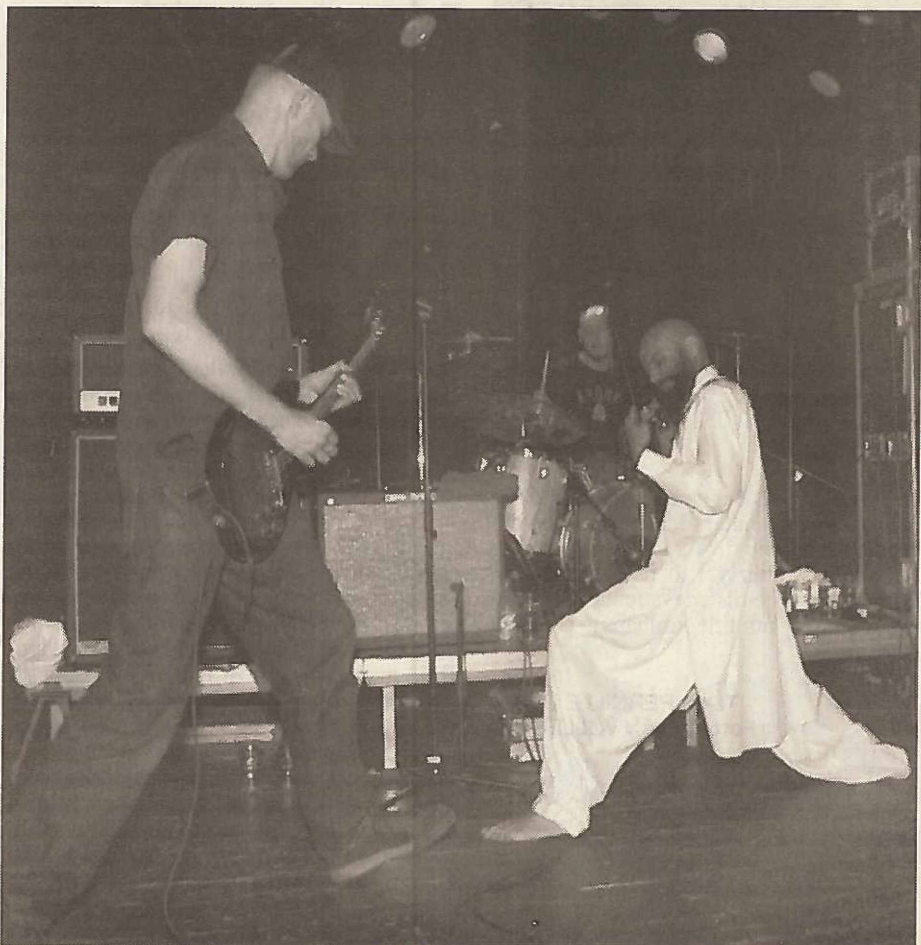
Hvis du noen gang vært på en snowboardfestival, har du garantert hørt om bandet **Consumed** fra Nottinghamshire i England. Med fengende melodios punk, kombinert med litt gi-faen holdning og en særdeles casual klesstil, er **Consumed** hva jeg vil kalle et "ekte" punkband. Man kan utvilsomt trekke paralleller til internasjonalt anerkjente band som Rancid og NOFX. Lørdag kveld leverte bandet et solid antall energisk fremførte pønklåter, med herlig melodi og en beundringsverdig instrumental kontroll. Dette gjorde at man etter konserten satt igjen med en stor lyst til å kaste snowboardet på ryggen og løpe opp på Tromsdalstinden, eller blåse støvet av skatebordet, og skate rundt i byen hele dagen som om intet annet gir mening. **Consumed** var en hyggelig overraskelse på festivalprogrammet og fortjente et større publikum. Bare synd at de allerede nå har begynt å planlegge pensjonistilværelsen.

Stuntface er noe så sjeldent som et punkband fra Nord-Wales, og på **Fucking North Pole Festival** sine siste dag hadde bandet det ærefulle oppdraget av å innlede kveldens musikalske begivenheter. Med en knallhard aggressiv punk, som til tider kunne misoppfattes som sammenhengende bråk, oppnådde waliserne å få publikums totale oppmerksomhet fra første trommeslag. For det manglet absolutt ikke på innlevelse og akrobatiske krumpring på scenen. Tatoverte fra topp til tå, og med usedvanlig originale frisyre, hoppet de rundt på scenen som om de hadde drevet 100 red-bulls, hver. Små pauser fikk vi bare når vokalist Wayne introduserte hver låt ved å fortelle

dens særegne historie. **Stuntface** var utvilsomt kveldens mest omgjengelige band, og ble ofte observert vandrende blant publikum etter endt konsert. Men musikalsk presterer **Stuntface** intet banebrytende, og hadde antagelig vært tjent med skru ned tempoet et par hakk.

Et absolutt verdig punktum for årets siste **Fucking North Pole Festival**, ble natt til søndag 28. september satt av londonbandet **King Prawn**, som attpå til hadde bestemt seg for at deres konsert på "Nordpolen" skulle bli deres siste noensinne. Bandet har et knapt tiår, gjennom deres unike blanding av ska, hip-hop, punk og funky metal, vært pionerer for en musikalsk sjanger som de selv velger å kalle "Wildstyle". Det var tydelig at londonguttene lørdag kveld hadde bestemt seg for å avslutte med stil, og et forholdsvis fåtallig publikum fikk oppleve en konsert som de sent vil glemme. Forestill deg at vi låner de aggressive tonene og de politiske tekstene fra **Rage Against The Machine**, mikser disse sammen med en dose **Linkin Park** i flytende form og tilsetter to ss **Bob Marley**. Vi lar deretter **Al Rumsfeld** og en åpenbart psykopatisk versjon av **Mahatma Ghandi** (Babar Luck) vekselvis fremføre blandingen i ca en time. Resultatet blir et rykende ferskt produkt som forfører dine sanser og appellerer til de fleste av oss. Hvorfor disse gutta har bestemt seg for å legge fra seg mikrofonen, plektrene og trommestikkene fremstår for meg som et stort mysterium. Det faktum at det ble etterlyst hasjis fra scenen under konserten, tyder i hvert fall på at de ønsker å ta det rolig framover...

Tekst JAN ARNE STOKMO

KING PRAWN: Holdt sin avskjedskonsert på Fucing North Pole.

Foto GLENN FAGERVIK

ROSA SYTHPOP: Surferosa to Tromsøpublikummet med strøm.

Foto GLENN FAGERVIK

80s coming back?

Surferosa
Driv, 23. september

konsert Surferosa er ett av de mer interessante bandene Norge har produsert. Etter å ha sett dem live foran Oslo2002-demonstrasjonene og som oppvarmingsband for Turboneger i Bergen på *Scandinavian Leather* turneen var forventningene mine høye – selv om de på denne konserten hadde mindre scene og publikum, samt ei mindre spesiell anledning til å spille.

Dette til tross, Mariann Thomassen og co leverte et ekstatisk lydsjokk av en knallkonsert. De er nok ikke så ukjente her oppe som de tror, heller: Det møtte nemlig opp mange på denne konserten, i hvert fall i forhold til at dette foregikk på en tirsdagskveld – mange av dem stasha opp i tråd med kveldens rådende stil, akkurat som det skal være når et så markert konseptband spiller. For det må vel sies å være sekken man skal legge dette bandet i, blant andre som i tillegg til å levere sær(egen) musikk, fokuserer ekstremt på stil og show (jmf. Pornshot, Turboneger).

Thomassen entrer scenen iført tichte rosa og lilla klær med gullmer, matchende høyhælte sko og Norges mest kledelige platinablond hockey (noe som i seg selv ikke sier så mye) hyperaktiv som en aerobicinstruktør på harde stoffer – stilen er gjennomført. Vokalistens sceneshow – for sjølv showet består stort sett av henne, med resten av bandet som en slags bakgrunn – er et flott stykke arbeid fra første stund: Ren villskap, tidvis helt bokstavelig in-your-face attitude til publikum, Thomassen har salen så totalt i halsbånd at det er vanskelig å måtte stå relativt stille med ei notatblokk.

Også for et showband er selvfølgelig musikken avgjørende, men her også glimrer Surferosa – kombinasjonen av 80talls-synthpop og Siouxi'sk punk serveres med en glød og – nok en gang – villskap som er respektinngytende. Når bandet avslutter med hiten *Neon Commando* tar publikum helt av, og når jeg forlater Driv femten minutter etter konserten står fortsatt folk foran scenen og roper på mer. "Dere skal overbevise oss om at vi skal komme tilbake" befalte Mariann Thomassen publikum under konserten. Det tror og håper jeg at de klarte.

En siste kommentar: Dette bandet begynte faktisk å spille når de skulle, ikke to timer etter annonsert tid, som litt for vanlig er.

Tekst MIKKEL BERG

Den positive stormen er i byen!

Fenomenet Surferosa holdt nylig konsert på Driv, en av bandets siste opptredener i Nord Norge på ei stund. Utopia møtte vokalist Mariann Thomassen noen få timer før det hele gikk av stabelen.

– Vi har ikke noen stor fanbase her i byen så vidt jeg vet, men vi spilte på Blå Rock i 2002 under *ZOOM*. Sia da har vi rett og slett ikke hatt tid til å komme tilbake – vi har hatt så sinnsykt mange spillejobber, det har tatt helt av. Men vi har lenge hatt lyst til å gjøre en konsert her oppe, så det er flott at vi har hatt så mange steder i Nord Norge med på denne turneen.

Nostalgia

– Vi måtte jo bare benytte anledningen til å dra på grisefylle på søndag, når vi først var her: Mye Mack og Jäger, skikkelig go' tromsøfyll med andre ord. Dessuten måtte vi dra for å spise de legendariske burgerne på Blå Rock. Det var litt nostalgisk også da, sia det var et av stedene vi holdt konsert på den første store turneen vår. I løpet av denne turneen skal vi ellers rekke innom Harstad, Bodø – ett oppdrag for Forsvaret og én konsert på studenthuset SINUS – Nesna, Narvik, Sortland, Kabelvåg og Lakselv. Ganske bra program, men ikke så mye stress som på *Scandinavian Leather*. På sånne virkelig store greier blir det ikke samme type intimitet, ingen anledning til å skeie ut.

Fors'en

– Forresten var vi i Lakselv i sommer også, det var en helt sinnsyk opplevelse: En sånn diger festival på et så lite sted. Da vi kom dit

var alt fullbooka, så vi måtte innkvarteres i en militærleir, sove på brakke med AG3 i skapet og heile pakka. Alt var hemmelig der, vi fikk bare lov til å bevege oss rundt på én vei. Om vi så bare gikk på gressplenene ved siden av veien var det rett ut, militæret brydde seg ikke om vi så sov under et tre! Men det var en jævlig kul festival da.

Til tross for gode minner fra nord, er dette en av de siste jobbene Surferosa gjør her oppe på lenge. Et nytt hårdkjør begynner med en gang de er over Saltfjellet, da skal de på turne i Storbritannia og Sverige for å promotere EPen *Neon Commando*.

Internasjonale

– Vi har allerede gitt ut den EPen i Norge, men nå slipper vi den altså internasjonalt. I Sverige er vi jo allerede smått kjente, vi har holdt fjorten konserter der, men vi høres jo forskjellig ut på plate og på konsert: På opptak er vi trashpop, live er vi neonpunk.

– Nytt på denne plata i forhold til den gamle utgivelsen, er tre nye låter: *Power Station*, *Trashpop* og *Disco Love*. Vi ville skreddersy sjøl hva slags førsteinntrykk folk skulle få av oss, gi dem et slag i trynet liksom. Jeg tror det kommer til å gå veldig bra, det kommer en "positiv storm" nå: Det er jo allerede en del action-joy band som er populære for tida – *The Darkness*, *The Ark*, *Melody Club* og andre ting som ligner en del på oss.

"It's all about Japan"

De som har satt seg litt inn i Surferosas tekstmateriale, har vel fått med seg at bandet på den måten har vært 'internasjonalt' lenge, med spesielt fokus på Øst-Asia.

– Det handler om å forflytte seg til en anna verdensdel, å ha en lengsel etter noe totalt anna: Noe fascinerende stort og ukjent. Jeg vurderte sjøl å flytte til Japan, men så gikk det så bra med musikken her. Så det får bli en stor konsert der borte heller, smiler hun.

– Det er noe med kaoset, galskapen, energien i Øst-Asia som tiltrekker meg. Det er jo det bandet vårt handler om, ikke sant? Hele greia med å bare gjøre hva man vil. Dessuten er hele plastikk/kostyme greia stor i Japan, det er helt fantastisk at så mange syke subkulturer kan eksistere i et samfunn som ellers ser så strengt og ordentlig ut.

Fra Bø til Hele Verden

Mariann Thomassen mener at sjøl om Surferosa er et norsk band, kan de dekke hele verden.

– Jeg har en drøm om at vi kan lage ei låt til hvert land, så kan vi reise rundt og alle kan forstå sin låt. På CDen *Shanghai My Heart* har vi jo på en måte gjort noe litt sånn allerede: *Chinese moon* er til Kina, *Neon Commando* til Japan, *Canuba Toystore* til Frankrike og *German socks* til, vel... Tyskland. "Shanghai" er ei plate til

hele verden, så tittelen bare måtte være noe skikkelig groteskt, brutalt og vakkert – som det jo ble!

Men Surferosa oppstod faktisk på et så lite eksotisk sted som Bø i Telemark.

– Vi studerte der samtidig i 2000, også ble vi drittleie av å se dårlige band på scenen. Så vi bestemte oss for å gjøre noe med det sjøl. Vi har spilt i svært forskjellige band før – alt fra punk til country – så det som oppstod når vi kom sammen ble ganske spesielt. Men vi stod fast ved det og utvikler det stadig videre. Bare sia i sommer har foreksempel tempoet på låtene våre økt kolossalt.

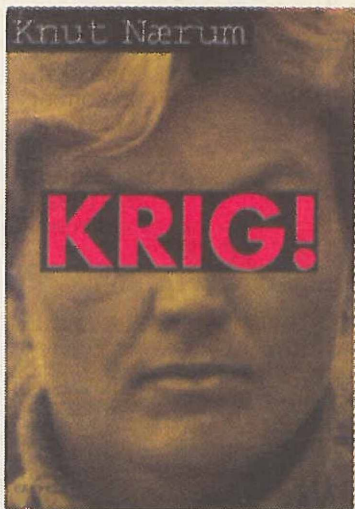
Lover show

I kveld dreier det seg imidlertid seg verken om Lakselv, Bø eller Japan: Dette er Tromsø, en hverdagskveldskonsert og en litt mindre turné enn *Scandinavian Leather*. Så hva er bandets forventninger når de er tilbake i nord?

– Det er jo tirsdag, da, så vi har ingen forventninger, egentlig. Vi har jo heller ikke vært så mye her oppe, det er kanskje ikke så mange som har et forhold til oss. Men spiller ingen rolle hvor mange som kommer, 10 eller 1000, det blir uansett gøy for de som møter opp.

Tekst MIKKEL BERG

Underholdende krigføring

En bombe av vittigheter og venstrevridd skyts mot "eliten" i Norge, fra Nærum.

Knut Nærum
Krig!
Cappelen 2003

bok Knut Nærum har nok en gang føyet en slager til listen med *Krig!*. Den omhandler en nesten-krig mellom Norge og Nederland, som i følge boken forestår i år 2005. Foranledningen finner sted under Europamesterskapet i skyting da en norsk skøyteløper seiler inn i Nederlands deltaker i Europamesterskapet, og ødelegger alt for alle. Beskyldningene, fornærmelsene og truslene hagler Norge og Nederland i mellom, og

disse to osteelskende nasjonene gyver snart løs på hverandre, først ved å mobbe hverandres ostehøveler og tresko, og dernest ved å fyre opp bombeeflyene.

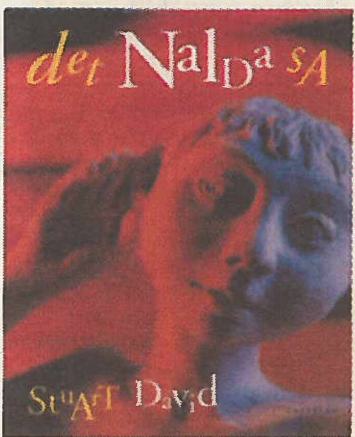
Boken er lettlest og dessuten hysterisk morsom. Handlingens aktører er i hovedsak linselusene fra det norske mediebildet, som kjent spenner seg fra konge og statsminister til sportshelter og stand-up-komiker. De fleste gis inntrykk av å være enfoldige dusster som knasker kjeks og drømmer om kake (utenom Bondevik som tørster etter krig) mens de løst diskuterer den spente situasjonen, her

fra et møte med Kongen i statsråd: *Men det var særlig Majestetens siste ord som gjorde dypt inntrykk på statsrådene. Han sa at Norges status som selvstendig nasjon er så viktig for ham at hvis det blir nødendig, for å redde denne selvstendigheten, vil han ikke nøle et sekund med å flykte fra landet.* Åsne Seierstad har også her fått uheldig oppmerksomhet med utdrag fra den kvasi-sosialantropologiske boken *Badevaktet i Amsterdam*, som har umiskjennelige, men vittige paralleller, både med hensyn på hennes ensformige skrivestil, uvesentlige detaljbruk

og evnen til å undre seg over ting vi visste fra før.

Etter hvert som det nærmer seg siste side, nøstes hele floken opp; krigshisserne kommer frem i lyset, hånd i hånd med USA, og Dronning Sonja viser andre, og skumlere sider og interesser enn dem som har med billedkunst å gjøre.

Tekst SIAN C. O'HARA

Trist om ensomhet

En velskrevet og vakker, men trist roman om en gutt som ikke er helt som alle andre.

Stuart David
Det Nalda sa
Cappelen

bok Den skotske musikeren og forfatteren Stuart David er mest kjent for sitt virke som bassist i bandet Belle and Sebastian. Nå er han med i multimedia og elektronikaprojektet Looper, som er ute med sitt tredje album.

Det Nalda sa ble ferdigskrevet så tidlig som i 1995, men ble først antatt av et britisk forlag så sent som i 99. Nå først er den i norsk utgave, oversatt av barne- og ungdomsbokforfatteren Tormod

Haugen.

Jeg-personen i *Det Nalda sa* vokste først opp hos sin far som er juveltyv, men etterhvert overtar hans tante Nalda omsorgen for ham. Nalda bor i en husvogn som gjør at de kan flytte rundt omkring etter behov. Han vokser opp i total isolasjon og ensomhet uten venner og andre folk å omgås med enn sin tante. Hun lar han ikke gå på skole, men underviser han selv i det hun mener han trenger. Han lever derfor i sin egen verden og blir ikke kjent med noen eller får noe særlig innblikk i samfunnet rundt seg. De lever av hagearbeid,

og han lærer seg å bli en svært dyktig gartner. Men en dag må han klare seg uten tanten og hennes historier, og han drar av sted for å få seg jobb. Han holder seg for seg selv og har en hemmelighet som han ikke vil involvere andre i. Og så snart han tror noen får mistanke om det han bærer på, flykter han til et nytt sted og en ny jobb.

Jeg-personen som henvender seg direkte til leseren som en du-person har et svært naivt språk som får frem det naive, barnlige og til tider paranoide i han. Han vil ikke røpe navnet sitt i redsel for at leseren skal være ute etter ham. Syke-

pleieren Marie, som er den første personen som blir kjent med ham, gir han navnet Reynard.

Romanen handler om ensomhet, isolasjon og det å ikke slippe andre inn på seg i redsel for å måtte utlevere for mye av seg selv. Å flykte fra alt når situasjonen ikke er til å holde ut.

Reynard forteller stadig tante Naldas historier. Disse historiene hjelper ham å leve, og er svært viktig for romanens handling.

Tekst GLENN FAGERVIK

Ekspllosiv tidtrøyte

The League er en film som lover mye på forhånd, men som leverer mindre enn man skulle ønske.

The League
Regi: Stephen Norrington

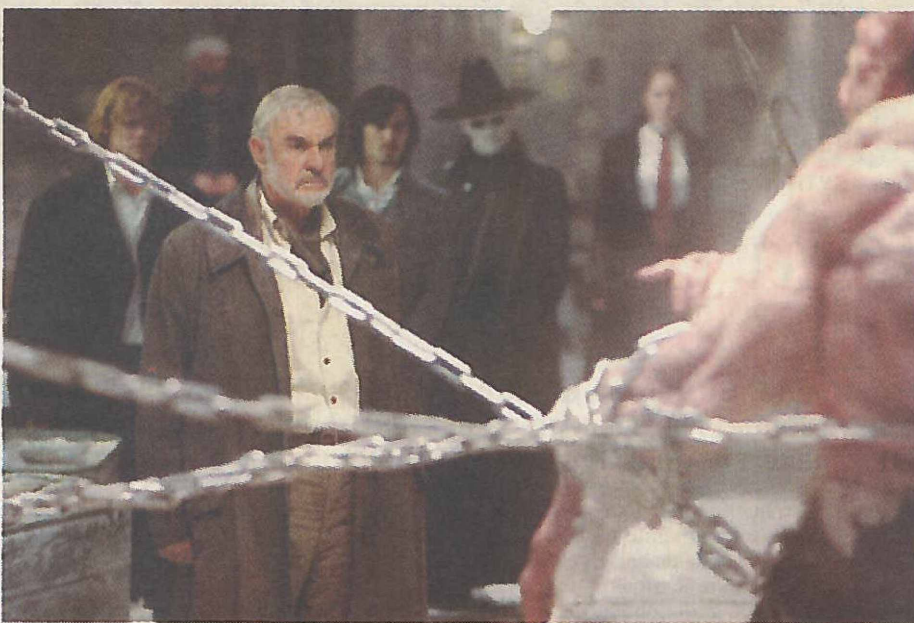
film På slutten av 1800-tallet, ja helt på slutten, i 1899, er den teknologiske og skjønnlitterære utvikling kommet så langt at ingen lenger greier å gjøre rede for forskjellen på fantasi og virkelighet. De ekstraordinære omstendighetene som derfor oppstår, gjør det mulig for forskere, oppfinnere og vitenskapsmenn å skape verktøy, maskiner og trylledrikker, som ingen til da har sett maken til. Midt i all fremgangen ønsker en ond, stygg og maskekledd forbryter ved navn *Fantom*, å starte verdens første storkrig ved å forvandle de mest fantastiske oppfinnelsene til våpen.

Fantoms sabelrasling skremmer det Bri-

tiske Imperium til å samle sammen det de kan få tak i av helter og vanskapninger, for å danne en anti-fantom gutteklubb, nemlig *The League of extraordinary gentlemen*. Denne gjengen inkluderer en imponerende mengde mer eller mindre velkjente litterære skikkelser.

Allan Quartermain (Connery), skarpskytter og tidligere imperialist, blir hentet hjem til London fra Afrika for å lede forbundet av gentleman og kvinner som skal bekjempe Fantom. Alle tilgjengelige midler må taes i bruk, og jeg nevner i bøtter og spann; usynlig mann, vampyr, kaptein Nemo, 1800-talls Hulken, udødelig adelsmann og amerikansk superspion.

Med masse detaljer, fete kostymer, eksplosjoner og slikt, skal det ikke stå på det visuelle i hvert fall. Det er bare det at vi har jo sett *X-men*, både 1 og 2, *Hulken*, *matrisen* og *Spiderman*. Da nytter det ikke lenger bare med effekter og tegneseriehel-

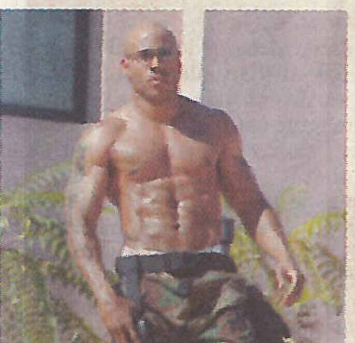

IKKE NOE SPESIELT: Om filmen *The League* er det ikke mye å si. Masse form og lite innhold.

ter. Vi vil se enda mer dybde i selve historien. Det hjelper heller ikke når mange av replikkene er tildels flau, og noen nesten ødelegger flyten i de ellers bra stemningene som blir bygd opp. Det er litt trist nesten, at filmens potensial blir ødslet bort med

litt svakt manus, og løse tråder. Men hallo, filmen er helt grei underholdning på en kjedelig kveld.

Tekst ANDREAS MYRVOLD
Foto FLMWEB

H.Å.P.L.Ø.S.T.

S.W.A.T.
Regi, Clark Johnson USA

film Det fins et sted som heter filmskolen, hvor man lærer seg å lage film. Helst med noen originale tvister, uten altfor mange klisjeer, og som heller ikke er altfor forutsigbare.

Her stryker regissør Clark

Johnson og Co så det svir.

S.W.A.T. repeterer praktisk talt alle actionklisjeer fra begynnelsen av 60-tallet og fram til nå, og prøver trolig å sette verdensrekord i pinlige onelinere. Plottet, *good cop* blir *bad cop*, farlig fransk terrorist ankommer og helvete bryter løs i Los Angeles, er ikke bare forutsigbart, det er også drepende kjedelig. Samuel L. Jackson lirer av seg replikker som *You're either S.W.A.T. or you're not* og *Some-*

times doing the right thing ain't doing the right thing. Visste jeg ikke bedre om mannen, ville jeg mistet all respekt. Dette gjorde du kun for pengene, Samuel. Og det gjelder også for Hollywoods nye gullgutt, Colin Farrel, som i denne filmen ser ut som han kjeder ræva av seg.

Trodde du S.W.A.T. ville gi deg et realistisk innblikk i hvordan Special Weapons And Tactics gruppen egentlig jobber, bør du

tro om igjen. Denne flau TV-serie-til-kino-adapsjonen er kun et desperat forsøk på å tilfredsstille ukritiske testosteronjunkies. Og selv det klarer den ikke. Det er sjelden vare å se dummere filmer enn S.W.A.T.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND
Foto FLMWEB

MYE MUSKLER LITE HJERNE: "Actionfilmen" S.W.A.T. med bla L.L. Cool J, er et miserabelt forsøk på lage billig underholdning.

Edward W. Said 1935-2003

Edward Said døde 24.09.2003 i New York, etter lang tids sykdom. Han var født i Palestina i 1935, men tilbrakte mesteparten av sitt liv i USA som en anerkjent akademiker. Han virket på flere felt som musikk, samfunn og litteratur. Hans teorier innenfor postkolonial litteraturvitenskap står for mye av pensumet innenfor faget og boka *Orientalism* har stått for en del fruktbare diskusjoner i den litterære verden. En mer kontroversiell side ved hans virke, var hans livslange engasjement i palestineres sak. Han er kjent for sin kritikk av Osloprosessen uttrykt i boka *The End of the Peace Process*. Selv om han led av leukemi i lang tid, var han til siste stund aktiv med å profilere noenlunde upopulære saker i USA og den vestlige verden generelt. Han var en av mange akademikere i USA som kommer til å bli husket for motstand til krigen i Irak.

Tillater forbudte filmer

I anledning sitt 90-årsjubileum, har Statens Filmtilsyn bestemt seg for å oppheve forbudet mot 300 filmer som ikke passerte filmsensuren da de kom ut. Dette skyldes blant annet at samfunnsnormene har endret seg drastisk på de årene som er gått siden disse filmene engang fikk rødt lys. Monty Python's *Life of Brian* ble f.eks. stoppet pga blasfemi, noe som ville vært absurd i dag. Andre filmer som nå kan settes opp for visning på kino er den voldsmettede *På Farlig Grunn* med Steven Seagal (1994) og den nekrofilianklagede *Kald Måne* av Patrick Bouchitey (1992). Filmtilsynet understreker imidlertid at denne opphevingen ikke medfører at filmer i fremtiden unngår forbud.

"Have you ever seen the Lain?"

DVD-serie, 13 episoder på 25 min/ 4 kassetter (engelsk tekst eller dub)
Serial Experiments Lain (Japan: 2000, Internasjonalt: 2001-2002)
 Regi: Ryutaro Nakamura
 Bestilles på Tromsø Bruktbokhandel

tegnefilm Hvis svaret på dét spørsmålet er nei (noe det sannsynligvis er), bør du snarest prøve å finne tak i denne lille juvelen av en serie. *Serial Experiments Lain* er et slikt stykke tegnefilmkunst som ubønnhørlig griper tak i deg og drar deg inn i sin egen virkelighet. Omtrent som karakterene i serien opplever at Internett gjør med dem. *Lain* kan beskrives som en *6th Sense*/*Matrix*-isk, surrealistisk horrorversjon av *Sofies Verden*, med en god dash *Twin Peaks*-uhygge. Men sammenligninger er unødvendige: *Lain* står godt på egne bein i mylderet av dystopisk IT-Fiction fra USA og Japan.

Samfunnet vi presenteres for i *Lain* er ment til å være en "like rundt hjørnet"-framtid, så nær at seriens første episode

(*Layer01: Weird*) åpner med ordene *Present day, present time*. Virtual Reality, hånd-datamaskiner og andre teknologiske fiksfakserier gjør at folk kan logge seg på *the Wired* (Internett) når som helst og bevege seg svært effektivt rundt. Om du ønsker, kan du sågar koble deg til maskinen og ha følelsen av fysisk tilstedeværelse på nettet. *The Wired* er full av spenning, variasjon og kontaktsøkende mennesker. I kontrast er virkeligheten "der ute" portrettert med byggverk og veier som er svarte eller kritt-hvite, vegetasjon avbildes i blasse farger med unntak for svarte busker med blodrøde blomster. Overalt er det høye metalltårn, stolper, kabler og ledninger: Denne virkelighetens mest framtrepende trekk er at den huser maskineriet som gjør den andre virkeligheten mulig.

Historien innledes med at en stemme sier *I wish you would come here*. Deretter ser vi ei 14-15 år gammel jente som står på taket av et høyhus. Hun smiler, hopper utfor kanten og ender opp i en blodpøl på gata nedenfor. To dager senere mottar alle i klassen hennes en mail hvor jenta (eller noen, eller noe) forteller at hun fortsatt er i live. På Internett. *Lain Iwakura* er den

eneste i klassen som sender reply, hun spør hvorfor jenta ville til *the Wired*, og får til svar *Because, in here, there is a God*.

Lain er i likhet med avdøde ei ensom og reservert jente. Hun bor sammen med en rik, men kald og underlig familie som ikke viser særlig interesse for henne. Etter å ha mottatt sin første epost blir *Lain* raskt svært opptatt av *the Wired*, som hun mestrer for bra til knapt å ha prøvd en datamaskin før. Mange begynner å fatte interesse for *Lain*, men hvilken *Lain* er de interessert i? Flere "Lain" dukker nemlig opp på nettet, med svært forskjellige personligheter. Hvorvidt alle *Lain* er én, begynner sjøl den *Lain* vi først møter å undres på. Når en *Lain* krysser grensa mellom virtuell og fysisk virkelighet, blir svaret på dette spørsmålet av enda større viktighet: *Lain* må finne ut mer om hvem og hva hun er, om forholdet mellom de to verdenene, samt om det kan finnes noe sånt som en gud – om så bare en virtuell gud.

Serial Experiments Lain er rett og slett den beste SciFi-fantasien jeg noen gang har sett. Skjønt de som krever humor og action i hver episode bør styre unna. *Lain* har derimot blod, angst og plot så det holder.

Sistnevnte i overmåte, vil kanskje noen synes: Å få med seg alt det hintes til, er muligens umulig. IT-historie, diverse litteratur, buddhisme og kristendom, ymse konspirasjonsteorier m.m. Slike referanser blir stadig viktigere ettersom *Lain* skreller lag for lag av mysteriet. Men om du får informasjon overload kan du jo gjøre som hovedpersonen selv, i episoden *Layer11: Infomography*: Hun spoler tilbake og går gjennom alt som har skjedd, i form av en ti minutters musikkvideo – slike underlige men velfungerende grep blir gjort ofte i denne fortellingen.

Sjøl om det kan være vanskelig å henge med i svingene, er *Lain* laget på en så vakker/creepy måte at de fleste som tåler å måtte tenke en del over sammenhengen i en serie, vil få noe ut av den. Det er bare å sitte ned og få gåsehud. Altså ingen grunn til å ikke sjekke ut denne serien, enten du kjøper den i "Realtime" eller finner den på "The Wired".

Tekst MIKKEL BERG

The Force is strong in this one!

Jedi Knight: Jedi Academy
 LucasArts
 PC

spill Fjorårets utgivelse av *Jedi Knight II: Jedi Outcast* sørget for det første spillet basert på *Star Wars*-universet på mange år som faktisk var verdt bryet. Som eks-jedi Kyle Katarn skulle du da forhandle planene til en tidligere student av Luke Skywalker, Desann, som var ute etter å overta tronen etter keiser Palpatine. Selvfølgelig klarte du dette (ellers litt poengløst, spør du meg...), men underveis lot du Desanns lærling Tavion få slippe unna mot å love å starte et nytt og bedre liv. Hvorfor skurker aldri klarer å holde løftene sine lurer jeg veldig på, men i *Jedi Academy*

har Tavion ombestemt seg, og har nå planer om å vekke til live en gammel sith-lord, og på den måten utslette alle jedi-riddere.

Det er her du kommer inn. Som en av de ekstremt få i galaksen som noensinne har klart å bygge en lyssabel uten noen form for trening, blir du sendt fra der du bor på Coruscant til Luke Skywalkers jedi-skole på månen til Yavin 4. Det brune stoffet treffer det roterende objektet med en gang, og du blir med en gang kastet ut mot stormtropper, leiesoldater og jedi-riddere som har falt til den mørke siden. Med andre ord er det action fra første til siste stund.

Selv om det ser ut som at mye er forandret fra *Jedi Outcast*, må du ikke la deg lure av de få kosmetiske endringene som er foretatt. Du har nå muligheten til

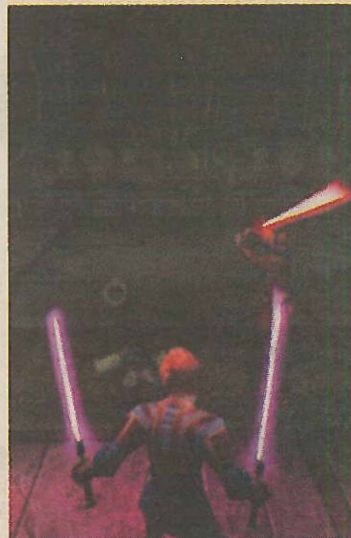
å velge hvordan du ser ut i spillet, samt hvordan lyssabelen din skal se ut. Du får valget mellom flere forskjellige raser, alt fra Rodian via Twi'Lek til vanlig menneske og du kan velge hva slags klær vedkommende har på seg. For første gang kan du også velge hvilken farge lyssabelen har, men dessverre er ikke rødt mulig. Et stykke ut i spillet får du muligheten til å bytte til enten doble lyssabler (Anakin i Episode 2) eller en dobbeltblad (Darth Maul i Episode 1). Enda litt lenger ut må du også velge om du skal gå over til den mørke siden.

Bortsett fra disse små forandringene, pluss det faktum at du kan veive med en lyssabel fra første stund, er det i hovedsak det samme spillet som *Jedi Outcast* vi har her. Modellene er de samme, level-designen er svært lik (med

unntak av det forferdelige Nar Shadaa-brettet fra *Outcast*. De som spilte det vet hva jeg snakker om.), gameplayet er likt, og våpnene er like. Allikevel er dette et solid stykke arbeid, og mye moro den tiden det varer. Multiplayerdelen er også solid, noe som forlenger levetiden betraktelig.

I bunn og grunn er dette et spill som egentlig burde ha blitt sluppet som en utvidelsespakke til *Jedi Outcast*, og ikke som et eget spill. Det grenser nærmest til frekkhet å kreve fullpris for noen nye spillermodeller og et par nye brett, men ser du bort fra dette er dette absolutt en opplevelse du burde unne deg.

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

USE THE FORCE: Det eneste som mangler her er noen saftige lyd-effekter.

Nord-Norge

Nord-Norge mot RBK

JUBELSCENER: Skal vi få se bilder som dette fra Alfheim den 14.?

Foto YNGVE OLSEN SÆBBE, Nordlys

kommentar Kampene mellom Tromsø og Bodø/Glimt skaper ofte store følelser blant folk. Det koker gjerne i hodene like før og under kampen, men det tar som regel ikke så lang tid før det eventuelle tapet er tilgitt. I motsetning til lag sør for Trondheim, og for eksempel i England har det aldri vært store tradisjoner for hatkamper i Nord-Norge. Det bugner ikke akkurat med notoriske Tromsdalen-hatere blant TIL-supportere, selv om noen sikkert finnes.

I Nederland avtales det slag mellom Feyenoord og Ajax-tilhengere, med drap som konsekvenser, og det skjer lignende ting i Glasgow i Skottland mellom Rangers- og Celtic-supportere. Vi vet jo også at Brann-tilhengere knuste en buss med tilreisende fra Haugesund, mens hærverk nord for polarsirkelen ofte begrenses til knekking av vindusviskere på biler med fotballklubbemblem. Stemningen kan være opphetet på tribunen og på banen, der det gjerne florerer med kort. Men en time eller så etter kampen, er de fleste vel forlikte selv om det er kjipt å tape, og man gjerne diskuterer og bortforklarer måten man tapte på.

På Youngstorget i Oslo dagen før cupfinalen 1996 mellom Tromsø og Bodø/Glimt sang Glimt-folk TIL-sangen og omvendt. En svært vennskapelig stemning som sannsynligvis aldri ville funnet sted i Tyrkia eller Italia.

Som Glimtsupporter håper jeg selvsagt at Glimt skal vinne semifinalen og møte Rosenborg i finalen. Men med 1-5 på Aspmyra i fjerde runde i cupen i fjor tar jeg likevel ingen seier på forskudd. Så skulle Glimt tape håper jeg selvsagt at TIL tar med seg kongepokalen til Tromsø. Derfor er det for normal nordnorsk broderånd å regne at Tromsø-tilhengerne kan glede seg over en Glimt-seier på Ullevål hvis Glimt skulle vinne på Alfheim. Det nordnorske folk bør stå sammen i kampen mot RBK!

Tekst GLENN FAGERVIK

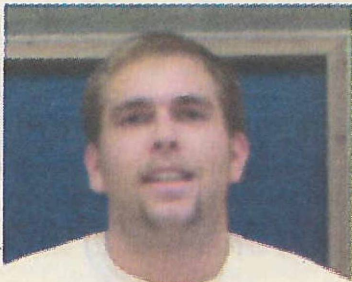
5 om kampen Hvem vinner og hvorfor?

Erlend Lorentzen (25)
Psykologi 3. året
 - Glimt vinner 6-2
 - Fordi alle tromsøværing er noen bleier

Gro Sandberg (23)
Psykologi 1. året
 - TIL vinner 2-1
 - 0-0 er så kjedelig

Øyvind Sunde (26)
Ergoterapeut
 - Glimt vinner 3-0
 - En usedvanlig sterk sesong pluss at "Skarseffekten" er noe overdrevet.

Iris Søderholm (25)
Psykologi 1. året
 - Glimt vinner 10-2
 - Veninna mi heier på Glimt, så jeg må støtte backe henne litt.

Henning Hai Lee Yang
Verdens beste spåmann
 - TIL vinner
 - Stemningen i byen tilsier det. Hjemmebanen er et uovervinnelig våpen.

Forhåndstipset

Rektoren

Ulf Christensen, Høgskolerektor og fotballidiot er usedvanlig sikker i sin sak.

- Jeg er overbevist om at hvis det er ett lag som skal møte Rosenborg på Ullevål, så er det TIL. De har bestandig hatt et godt tak på Glimt og kommer til feie dem av banen i semifinalen! Jeg har sjelden vært så sikker på noe i hele mitt liv. Dessuten har jeg veddet noen flasker vin på at TIL ikke skulle bli dårligere enn nr 6 i serien. Nå ser det ut til at dette også går i boks. Ulf Christensen tror kampen ender 3-0 til TIL.

Eksperten

Arne Scheie tør ikke satse pengene enda.

- Dette er en svær kamp. Nesten som en nordnorsk cupfinale. Jeg gleder meg voldsomt. Det er alltid stort når disse lagene møtes. En skikkelig gulrot for alle fotballinteresserte, sier Scheie til Utopia.

- Hva er ditt heteste forhåndstips?

- Hehe, vel, for ikke å såre noen, så tipper jeg det blir 1-1 i denne matchen.

- Hvordan blir kampforløpet?

- Nærmest umulig å forutse på forhånd. Cup er cup, som det

så fint heter. Og ballen er rund. Men det er klart Tromsø har fordel av hjemmebane. Og så har de en veldig god trener i Terje Skarsfjord, som har gjort underverker med dette laget. Men når det er sagt, har Glimt vært det beste laget i år. De har overrasket alle, inkludert meg, og spilt offensiv og underholdende fotball. Så det ville ikke forundre meg om de skulle klare å kopiere den fantastiske 93-sesongen med seriesølv og triumf i cupen, poengterer han.

- Jeg håper bare det beste laget vinner, avslutter Arne Scheie, som garantert skal se kampen.

Slaget om Nord-Norge

O GLIMT MED DIN GLEDE: Kan Runar Berg og co fortsette den gode trenden fra serien og stikke kjøppe i hjulene for Tromsø i semifinalen?

Foto TOM MELBY, Avisa Nordland

Oppgjørene mellom Tromsø og Bodø/Glimt er ikke som andre fotballkamper.

Så smeller det igjen. Nord-Norges to øyestener braker sammen til duell. Semifinalen i cupen setter nordnorske nerver i høyspenn og patriotismen i kok. Tromsø og Bodø/Glimt kjemper nemlig ikke bare for avansement til finalen på Ullevål og billett til UEFA-cupen, når de møtes til bikkjeslagsmål på Alfheim 14. oktober. Det knives om ære, prestisje og hegemoniet i den nordligste landsdelen. Kampen gir svar

på spørsmålet om hvem som er best i nord. Oppgjøret har lange og stolte tradisjoner og kan sammenlignes med oppgjørene Everton-Liverpool, United-City, og Vålerenga-Lillestrøm. Men dette er selvsagt mye, mye større.

Alle husker vel cupfinalen 1996, hvor Tromsø snøt Glimt for gullet i en dramatisk kamp på Ullevål? Et uforglemmelig minne for alle TIL-supportere. Tre år før det igjen

avsluttet Glimt en ufattelig jubelsesong med seriesølv og triumf i cupen. Og i fjor ble det utklassing på Aspmyra da TIL smadret Glimt med hele 5-1 i Cupen.

Men alt dette er historie.

Nå teller vi ned til 14. oktober.

Hvordan ender striden denne gangen?

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

Forhåndstipset

Patrioten

Foto TORGRIM RATHOLSEN, Nofolys

Egon Holstad, rock 'n' roll dealer og lidenskapelig fotballinteressert, er ikke i tvil om hvem han setter penga på i denne matchen.

– Før sesongstart tippet jeg at Glimt skulle rykke ned og at TIL skulle hevde seg blant de fem beste. Mine evner til å forutsi fremtiden skulle dermed være

verdt sånn cirka 50 øre. Skal jeg likevel tippe, da med hjertet, anser jeg resultatet 2-1 til TIL som et godt tips.

– Hvorfor?

– Fordi dette er et resultat vi er godt vant med når det gjelder oppgjør mot tannbørstetullingene fra møkkabyen Bodø.

– Ditt forhold til oppgjøret Tromsø-Glimt?

– Jeg er fra Fauske, som er 60 km fra Bodø. Jeg har spilt mot Bodø Glimt sikkert hundre ganger siden jeg var myggspiller og opp til junior og har gjennom den erfaringen lært meg å hate

dette laget helt intenst. TIL er så avgjort klubben i Norge som står mitt hjerte nærmest.

– Gode/dårlige minner knyttet til oppgjørene mellom Tromsø og Bodø/Glimt?

– Nei, minnene er jo udelte fantastisk gode. I fjor slo vi dem 5-1 på Aspmyra i cupen, og alle med mer enn én hjerne-celle husker selvsagt at vi vant 2-1 mot dem i cupfinalen 27. oktober 1996. Flotte minner jeg ikke engang med turbo-altzheimer kommer til å være i nærheten av å glemme.

– Hvilken musikk bør vi høre på før kampen, for å komme i rette

stemningen?

– Glimt-supporterne bør sette seg ned å spille det fantastiske bandet the Cynics med hele skiva *Learn to Loose*, mens TIL-supportere utvilsomt kan sette seg ned å krampelytte på den ditte fantastiske skiva *Raw Power* av Iggy & the Stooges. Måtte laget som *ikke* har en uforståelig dustete, forvokst og gul tannbørste til maskot vinne! avslutter Egon Holstad.

Helt Psycho

Fotball er psykologi sies det.. Betyr det dermed at psykologistudentene er gode i fotball?

SUVERENE VINNERE: The Black Panthers taktiske triumf førte dem helt til topps. Kostymer var med andre ord vellykket.

TJUVTRIKS: Psykologistudentene tok i bruk alle midler for å vinne den prestisjetunge tittelen.

– VOFF VOFF!

Erlend Lorentzen, fotballpresident og 3.års psykologistudent, demonstrerer hvordan laget hans, *Pavlovs Hunder*, skal vinne fotballkamper.

– Det gjelder å bjeffe mye. Vi følger instinktene våre og sublimerer dem til godt spill på fotballbanen. Det har til nå vært uhyre vellykket, sier han. Og innrømmer at de sikler også. For å distrahere motstanderen.

Den årlige fotballturneringen på Kraft i regi av psykologistudentene er godt i gang. Forhåndsfavorittene *Pavlovs Hunder* har akkurat kommet til semifinalen og jubelen vil selvsagt ingen ende ta.

– Turneringen har til nå vært preget av høyt nivå og overaskende godt spill. Det har aldri vært så jevnt. Før semifinalen er det hele fire gullkandidater. Dette må være den beste turneringen noen sinne, jubler Lorentzen, som galopperer mot laget sitt for å feire.

Den ærverdige PsykoCupen består av seks lag. Et lag fra hvert av de fem kullene på faget. Og et lag bestående av lærere og ansatte på instituttet. Først spilles innledende runder, så semifinaler og finale. I tillegg avholdes en såkalt *Jumbofinale*, hvor den desiderte taperen kåres. Det er ikke spesielt hyggelig å bli *jumbo*, får vi høre. Det kan medføre mobbing og slangkommentarer med bittersøtt innhold i ukervis etterpå. Deltagerne legger ikke skjul på at det mye rivalisering knyttet til turneringen. Taper du går det på prestisjen og æren løs. Men den røde tråden er kjærlighet, tilhørighet og selvrealisering. Selvsagt. Og på festen etterpå, for selve fotballturneringen er jo bare vorspiel må vite, er det premieutdeling, der beste drakter/kostyme og toppscorer kåres.

– DEN BALLEN VAR UTE!

Primalskriket signeres en hoppende ill-sint mann med krigsmaling i ansiktet. Dommer Tor Arne Morskogen har sitt fulle hyre med å stagge spillerne på *Black Panthers*, laget som utover i turneringen har vokst voldsomt og feid all motstand til side.

– Jeg har opplevd flere tilfeller av hetsing, innrømmer Morskogen. – Spillerne kan alle triksene i boka, og jeg er konstant gjenstand for psykologisk krigføring, klagger han. Til nå har han delt ut tre røde og et ukjent antall gule kort. Likevel insisterer han på at han til enhver tid beholder ro, oversikt og kontroll. Og verbal smiger preller av som dårlige sjekkerplikker.

– Gir de meg derimot øl, er det greit, medgir han.

– Da er jeg på gli.

Fotballpresident Lorentzen nikker anerkjennende. De som bruker tjuvtriks fra fagbøkene kan nemlig høste store fordeler.

Psykologisk innsikt gir et forsprang på fotballbanen.

– Det er mye stirring. Vi stirrer hverandre i senk, eller vi prøver i hvert fall. Det har også vært en rekke eksempler på ubevisste overføringer, sier han.

– Og undertrykte traumer gir seg utslag i stygge taklinger.

Men der Lorentzen og *Pavlovs hunder* setter sin lit til bjeffing og sikling, har overraskelseslaget *Black Panthers* valgt en annen strategi. Kullsvarte kondomdrakter, hale og påmalte værhår skal skape en truende illusjon av rovdyr på jakt.

– Kostymet skal forvirre, skremme og forhåpentligvis sette motstanderen ut av spill, sier *Panthers*.

– Taktikken virker mot sin hensikt, parrer president Lorentzen.

– De ligner mer på søte små mus..

TURNERINGEN DRAR SEG TIL. Forhåndsfavorittene *Pavlovs Hunder* gikk på en smell og røk ut så det sang, mens *Black Panthers* har innfridd over all forventning.

Alle kampene er kronet med seier. Det er oddsbombe i luften. Taktikken har vært en triumf. Nå venter *FC Nesten* i finalen.

På sidelinjen er samtaleemnet et annet. Hvert lag kan nemlig hente inn én ukjent spiller utenfra. Dette er et populært grep som medfører forvirring, splid og mistenksomhet hos motstanderne. Lagene legger derfor stor flid i å identifisere dette fremmedelementet før det er for sent. Ellers blir det spektakkel. Slik som nå. Det viser seg nemlig at *FC Nesten* har benyttet seg av to slike av fremmedelementer, noe har gitt en svært gunstig effekt på resultatene. Men sekretariatet får etterhvert ryddet opp og sparket i gang finalen. En finale som bare forsterket det overlegne inntrykket turneringen har tegnet av *Black Panthers*. De sortkleddede pusekattene valset over *FC Nesten* og kunne i ekstatisk jubelscener motta pokalen for PsykoCup 2003, etter en sterk 3-1 seier.

– Ikke noe overraskende resultat, skryter *Panthers* etterpå.

– Dette er noe vi har jobbet intensivt og målrettet mot. Vi brukte litt tid på å finne formasjonene og iverksette det taktiske stormløpet, men etterhvert løst det og vi spilte nærmest opp mot optimalt. Årsbeste fra oss. Dessuten må vi berømme heiagjengen, som gjorde en formidabel innsats. De var som en ekstra spiller og førte oss til seier, jubler de.

Fotballpresident Erlend Lorentzen er såre fornøyd med gjennomføringen av årets turnering. Alle er lykkelige og dessuten har flere av spillerne blitt kureret for ballskrekk.

– Turneringen har fungert som terapi. Den har gitt rennelse og katharsis. Vi overkommer ballskrekken ved å stirre frykten rett inn i ansiktet. Hele det menneskelige følelsesspekter blottlegges i fotballen, avslutter han.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND
Foto ANNIKA LUNDKVIST og E.B.S

FC Psykose

Husker du Monthy Phyton-sketsjen der de største filosofene i historien var på samme fotballag? Der Aristoteles og Platon er de reneste dribblefanter? Vi ba psykologistudentene satte sammen sitt eget favorittlag fra psykologihistorien. Uttaket bød ikke på de store overraskelsene.

– Vi satser på rutine, tyngde og kollektiv. Samtidig bor det store offensive kvaliteter i dette laget. Ivan Pavlov og John B. Watson er kontringssterke spillere som kommer rundt på flankene og legger inn foran kassen i gunstige situasjoner. Bakover er det bunnsolid. Burrhus Skinner og Sigmund Freud er blodrutinerte ringrever med stor evne til å lese spillet og se kreative åpninger i kronglete situasjoner, sier de.

Humanisten Carl Rogers er dessverre degradert til saftblander denne gangen, grunnet uoverensstemmelser med keeper Wilhelm Wundt. Psykologistudentene innrømmer valget er kontroversielt, men tror det er en oppgave Rogers kan vokse i på sikt. Dessuten trenger ikke laget noen trener.

– Vi snakker tross alt om foregangsmenn her. Vi stoler på deres selvinnsett, evne til mestring og intuitive vilje til å løfte hverandre opp, slik at helheten blir mer enn summen av delene.

– Dette laget slår hvem det skal være, ler de.

Gåsehud

Pat Metheny og Trondheim Jazzorkester, dirigert av Erlend Skomsvoll
Tromsø Kulturhus
1. oktober

konserter Når store band og musikere uansett sjanger kommer til byen stilles det store forventninger. Forventningene til Pat Metheny var intet unntak. To nærmest utsolgte kulturhus gir bud om at mange forventer store ting.

Pat Metheny har stor sans for norsk jazz, og har i en årrekke samarbeidet med norske musikere. Prosjektkonserten med Trondheim Jazzorkester med Metheny-komposisjoner ikledd Erlend Skomsvolls arrangementer på Jazzfestivalen i Molde i fjor, ga såpass mersmak blant alle involverte parter at en norgesturné var på sin plass.

Vi var tilstede på den første av to konserter i Tromsø, og må si at våre forventninger ble mer enn innfridd, med over to timer med musikk på et svært høyt nivå. At Pat Metheny er en svært begavet gitarist visste vi fra før, men det å få se og høre han på konsert er noe av det største en kan oppleve innen gitarbasert jazz. Samtidig er det viktig å understreke at konserten ikke bare handlet om Metheny.

Orkesterleder Erlend Skomsvolls arrangementer har løftet noen av Methenys

komposisjoner til store mesterverk. Metheny får utfolde seg, men han tar aldri fokus bort fra det tretten mann store bandet. Det dreier seg om en helhet, der ikke noe ledd eller instrument kan utelates. To trommiser, kontrabass, orgel, strykekvartett, vokal og fire saxofonister.

Erlend Skomsvoll har gjort en genistrek i å ta med strykere i sine arrangementer. Noe som blant annet utmerket seg i den fantastiske *Kathelin Gray* fra plata *Song X*, Methenys samarbeid med saxofonisten Ornette Coleman. Låta levde nærmest sitt eget liv, og gjennomgikk store forandringer fra kveld til kveld på turneen, ifølge perkusjonist Tor Haugerud. Versjonen vi fikk høre var et musikalsk fyrverkeri som spenner fra en svært vakker melodi til et kakofonisk og fritonalt inferno. Aldeles mesterlig.

På slike konserter er det alltid lov å håpe på å få høre noen favorittlåter, og både *Last train home* og *(It's just) talk* fra mesterverket *Still life (talking)* fra 1987 kom i flotte og fabelaktige versjoner.

En strålende konsert. Publikum var i ekstase, og til tross for sitteplasser i en amfihall, stemningen var svært god. Jeg vil tro de store deler av de fremmøtte fikk sine forventninger innfridd.

Tekst GLENN FAGERVIK
Foto EIVIND BIERING-STRAND

FABELAKTIG: Pat Metheny og Trondheim jazzorkester ga de fremmøtte en uforglemmelig opplevelse. .

Audiens hos gitarkongen

Som eneste sted i Norge holdt Pat Metheny seminar for en fullstappet aula på Musikkonservatoriet i Tromsø.

Rundt 130 mennesker møtte opp på konservatoriet denne tirsdagskvelden. Musikkstudenter, gitarister, andre musikere, jazzinteresserte og Pat Metheny-fans kom for å få et møte med en av klodens mest anerkjente jazzgitarister.

Jim Hall, Chris Minh-Doky og Mike Stern er andre musikere som har vært på Musikkonservatoriet for å holde seminar, eller *klinikk* som det heter på fagspråket.

En klinikk er et seminar der musikerne forteller om sin måte å tilnærme seg musikk på og demonstrerer ulike spillemåter og lignende. Men Metheny ville det annerledes og lot heller de fremmøtte bestemme innholdet og svarte derfor på spørsmål fra salen i halvannen time.

Mer enn et musikkinstrument

Pat Metheny er ikke en fyr som liker å snakke mye, men han stiller svært gjerne opp på slike arrangement når muligheten byr seg.

– Jeg gjør ikke dette for ofte, jeg er for opptatt med turnering og konserter til at det blir tid, sa han. Han snakket om sin norske aner, sin musikalske familie og hvorfor han begynte å spille selv, Jaco Pastorius, Lyle Mays, komponering og sitt liv som musiker.

Inspirert av sin eldre bror Mike begynte han å spille trompet, men fant fort ut at han ikke hadde talent, og konsentrerte seg om piano til han gjennom Beatles oppdaget gitaren som tenåring. Og det var flere grunner til at han valgte det instrumentet. Det var blant annet et tegn på opprør.

– Gitaren var mer enn et musikkinstrument. Det å lære seg å spille gitar var det siste i verden mine foreldre ville at jeg skulle gjøre.

Til tross for at gitar er hans hovedinstrument er trompet hans favorittinstrument, og

SIGNERT: Stig Roar Mathisen fikk gitaren sin signert av Pat Metheny.

Foto GLENN FAGERVIK

piano hans hovedredskap når han komponerer musikk. På spørsmål om hvorfor han ikke har brukt trompet i noen grad i musikken sin svarer han at han aldri har funnet en trompetist som vil gjøre det som han og bandet vil.

Perfeksjonist

Derfor har vokal uten tekst vært et element han synes er mer passende, og et godt alternativ til trompeten.

– Vokal uten ord gjør at alle, uansett hvilket språk man snakker, kan forstå sangen, sa Metheny.

Pat Metheny er begavet gitarist, men er også en særdeles dyktig komponist og låtskriver. Men han er perfeksjonist til fingerpissene og forkaster alle låter og idéer han ikke selv er fornøyd med.

– To av ti låter er gode nok. Resten kaster jeg. Jeg må virkelig like låtene mine, de må være morsomme å spille, og det må være låter man vet man kan fremføre på to hundre konserter etter hverandre uten å gå lei.

(Han bruker mer tid på låtskriving og konserter enn ren egenøving, men får jo vedlikeholdt det han kan gjennom samspill med andre gjennom bandøvelser, plateinnspillinger og konserter. Han øvde fra åtte til tolv timer hver dag fra han var fjorten til han var nitten år gammel.) Etter klinikken var det rom for å hilse på Metheny, og det var nok av folk som hadde med seg plater for å få en signatur av helten sin.

God reklame for konservatoriet

Stig Roar Mathisen er ansatt på Musikkonservatoriet og en av Tromsøs ypperste gitarister. Det var stort for en lokal gitarhelt å være på klinikk og få møte en av verdens største gitarhelter.

– Det er klart det er stort å få møte en gitarist av et sånt kaliber. Mine favorittgitarister er Eddie Van Halen og Pat Metheny. Og det å ha fått hørt på og møtt en av dem er en stor opplevelse. Jeg har samlet på nærmere tjuefem intervjuer med han, og har en haug med plater av ham, så han er en

gitarist jeg har brukt mye tid på. Dessuten er han en fantastisk fyr, sier Stig Roar Mathisen.

Mathisen er også svært klar på at besøk av musikere som Metheny betyr svært mye for Høgskolen og Musikkonservatoriet.

– Ja, det har veldig mye å si for skoler sin del at store stjerner har vært innom. Det gir positive signaler til fremtidige musikkstudenter rundt omkring i landet, og er signal om jevnlig kontinuitet at vi kan gi tilbud om slike klinikker, som er med på å gi superinspirasjon for studenter. Og så er det jo god reklame for konservatoriet, sier Mathisen som vil gi honnør til førsteamanuensis Tore Morten Andreassen som fikk klarsignal av skolens ledelse til å hente Metheny til skolen.

Tekst GLENN FAGERVIK

Øl er slankende!

Påstanden strider kanskje mot alt som er opplest og vedtatt. Men en britisk undersøkelse kom nylig fram til det overraskende resultatet at det ikke er noen direkte sammenheng mellom øl og ølvm.

– Det er ikke ølet folk drikker som forårsaker fedme. Det er all den søppelmaten folk stapper i seg, som er det virkelige problemet. For det finnes en mengde medisinske beviser som sier at en halvliter eller to om dagen kan være sunt. Derfor er det ingen grunn til å bekymre seg over øl-driking i moderate former, forklarer forsker Martin Bobak ved University College i London til Dagbladet.

Hva nå, So What?

Så har den triste beskjeden kommet. Den legendariske rockeklubben So What! i Oslo legges ned på grunn av økonomiske problemer. Sammen med jazzklubben Blå ble So What! regnet for å være den mest sentrale scenen for undergrunnsmusik i landet. Driftsselskapet som står bak klubben er nå oppløst med umiddelbar virkning. En av hovedårsakene til at klubben dukker under økonomisk, er den høye husleia på to millioner kroner. Stedet blir hyllet av musikere for måten det har vært med på å løfte små rockeband opp i lyset.

Kaktus og høyt volum

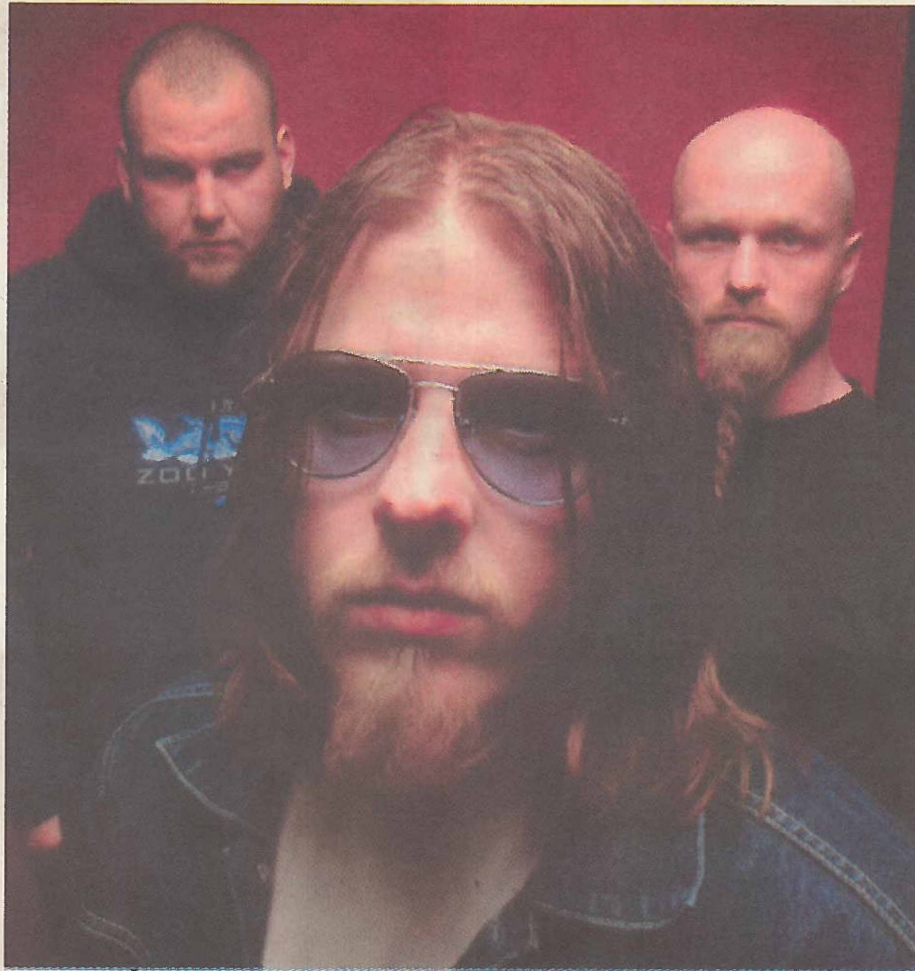
konsert Sist gang Lillestrømbandet El Caco spilte på Kaos, hadde undertegnede piping i ørene i nærmere ti dager. Av frykt for tinnitus oppfordres folk å ta med øreplugg, for dette blir hardt og høyt.

El Caco er et forrykende liveband med låter som skaper avhengighet. Debuten *Viva* som kom i 2001, fikk gode kritikker og høstet mange fans i det store utland. Og oppfølgeren *Solid Rest* som kom på forsommeren fikk ikke mindre oppmerksomhet. De er et band som skaper begeistring hvor enn de ferdes, Tyskland, England og Østerrike inkludert. Selv om platene blir solgt på nettsida *Stonerrock.com* og musikken kan skape assosiasjoner til både Kyuss, Fu Manchu og tidlig Black Sabbath, er de mer enn stonerrock. Syttitallet ligger i bønn, men de har maktet å skape et eget uttrykk som har relevans i dag, så det er ikke snakk om musikalsk resirkulering. Tøffe riff og fengende, tidvis svært fine melodier er andre stikkord.

El Caco er på plateselskapet Black Balloon Records, som også huser Camaros, Lowdown og redaksjonsfavorittene We. Dette blir en aften å se frem til. Billetter forhåndsselles på Kaos og Platebaren Feedback. Så kjøp billetter fort.

El Caco spiller på Kaos onsdag 15. oktober.

Tekst GLENN FAGERVIK
Foto GEORGE CHIN

HARDTSLÅENDE BAND: Konserter med El Caco er ikke for ømfintlige sjeler.

studenten

Foto JAN ARNE STOKMO

Navn: Dag Ove Solsvik
Alder: 22
Studerer: Juss, 3.avdeling

Klokken er litt over seks på ettermiddagen, det har begynt å bli mørkt ute og universitetet er nesten tomt for studenter. I UB-kantina møter jeg, etter avtale, en rolig og avbalansert Herr Solsvik, som sitter å fikler med en sølvgrå mobiltelefon og stadig nipper til en varm kopp kaffe.

– *Så du trives i Tromsø?*

– Ja, det kan du godt si. Tromsø er en fin by. Men jeg trives bedre på jussen enn i Tromsø.

– *Hva er det så med denne rettsvitenskapen som interesserer deg så mye?*

– Jeg har alltid vært fascinert av fagets allsidighet. Man møter jo på rettsregler overalt i dagens samfunn. Når man tilegner seg juss, så lærer man også mye om verden rundt seg. Dette gjør faget meget anvendelig i etterkant av studiet, og åpner for et vidt spekter av jobbmuligheter.

– *Du har kanskje noen yrkesambisjoner som du ønsker å dele med oss andre?*

– Vel, mine arbeidsvaner tilsier nok en jobb innen det offentlige, men der er lønnsnivået litt lavt. Kunne kanskje tenkt meg å overta jobben til Reidar Webster som riksmeklingsmann, sier Solsvik og smiler godt. Reidar Webster er til opplysning den alltid hyggelige mannen som preger nyhetsbildet når organisasjonene i arbeidslivet oppretter eller reviderer tariffavtaler.

– Så lenge vi mennesker fortsetter å omgås med hverandre, vil det alltid være behov for konfliktsløser.

– *Er det noen verdier du mener fortjener ekstra oppmerksomhet i dagens samfunn?*

– Familien har bestandig vært viktig for meg. Folk bør ta mer vare på hverandre og vise nestekjærlighet, som det angivelig står i skriftene. *A man who doesn't care about his family is no real man*, føyer Solsvik fornøyd til. Vi nikker samtykkende til hans Brando-sitat.

– *Bør vi kanskje ha et regjeringsskifte?*

– Nei, så absolutt ikke. De som sitter ved roret nå, er det beste du kan få. For å nevne noen enkeltsaker har f.eks. Statsråd Høybråten for alvor satt røykeproblemet på agendaen, noe som er svært nødvendig. Og miljøvernminister Brende har tatt et skikkelig krafttak for miljøet, ved å opprette utallige naturreservater. Men det hadde selvfølgelig vært enda bedre om den sittende regjering hadde hatt rent flertall.

– *Tør vi spørre hvilket parti som fikk din stemme ved årets kommune- og fylkestingsvalg?*

– Vel, faktisk så stemte jeg ikke. Valglokalet stengte tidligere enn beregnet. Men jeg deltok på valgvakten etterpå. Det var triste greier.

Gjør klar for bikkjeslagsmål

Christopher Rønbeck, president i ELSA Tromsø, ønsker alle interesserte hjertelig velkommen til overværelse av årets prosedyrekonkurranse for juss-studentene i Tromsø. Han kan love en begivenhetsrik konkurranse, hvor studentene skal testes hardt i muntlig prosedering og juridiske ferdigheter. Reglene er enkle; Du må være juss-student for å delta, lagene skal bestå av mellom 1-3 personer, og hvert lag har omlag 20 min til disposisjon, med påfølgende replikk og duplikk, hvor det skal prosederes over en på forhånd gjennomgått oppgave. UB-auditoriet vil for anledningen være omgjort til en ærverdig rettsal, og dommere er innhentet fra det juridiske fakultet, Nord-Troms tingsrett og selveste Høyesterett!

De innledende rundene kom i gang allerede i går, 7. oktober, og fortsetter utover dagen i dag, men det er fortsatt ikke for

seint til å få med seg årets store begivenhet. Det arrangeres en semifinale 15. oktober og den stor finalen finner sted onsdag 22. oktober. Laget som går seirende ut av finalen, får dekt flyreise og opphold ved den nasjonale prosedyrekonkurransen i Bergen, og får muligheten til å måle krefter mot de beste lagene ved fakultetene i Oslo og Bergen. Vinneren her går videre til den internasjonale prosedyrekonkurransen i Genève.

I fjor var det 1. avdelingsstudentene Vidar Karlsen og Inge Dulin som gikk seirende ut av den lokale prosedyrekonkurransen. Det hele endte i tap med knappst mulig margin mot et sterkt oslolag. I år skal fem påmeldte lag sloss om den samme muligheten til å reise ut og forsvare Tromsøs ære. Dette blir et bikkjeslagsmål som du ikke bør gå glipp av. Velkommen skal du være!

Tekst JAN ARNE STOKMO

PRESIDENT: Christopher Rønbeck
Foto JAN ARNE STOKMO

Hybelfolkets dag

Hvert semester arrangerer Ungdomshuset Tvibit en egen dag for byens unge hybelboere.

– Målet er å få ungdom som flytter til Tromsø for å ta utdanning til å komme sammen, bli kjent med hverandre og tilbudet de har gjennom Tvibit. Her kan de dessuten få seg et gratis måltid og litt tips om hybeløkonomi, sier Hermann Rundberg, som egentlig er fra Kåfjord og bor på hybel sjøl.

Hvis du var litt oppe i sentrum for noen uker siden, har du sikkert lagt merke til Hermann: For å promotere denne dagen bodde

nemlig sivilarbeideren på Tvibit's møterom i fire dager, en "hybel" hvor den ene veggen er et stort vindu som vender ut mot Frederik Langes gate. Dette trikset har hatt ønsket effekt, Tvibits arrangement kom t.o.m. på TV2-nyhetene.

– Konseptet har gjort folk oppmerksom på hva som skjer, det er stor pågang her i dag. Mange flere enn forrige gang.

Neste år kanskje også deg?

Tekst MIKKEL BERG

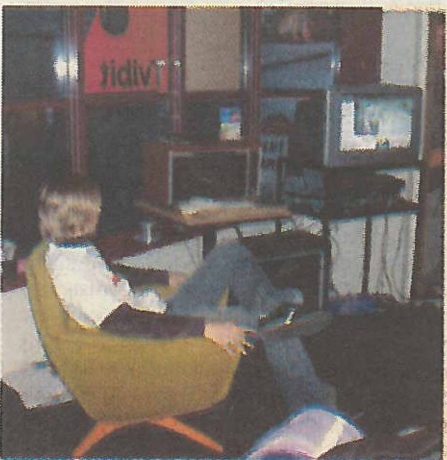

Foto MIKKEL BERG

Tekst JAN ARNE STOKMO

Public Enemy til UKA

Etter at Snoop Dog så forsmædelig, men kanskje ikke overraskende, avlyste sin planlagte konsert i Trondheim under UKA 03, har trønderne likevel sikret seg aldri så lite scoop gjennom Public Enemy. Konserten den 19. oktober blir den eneste gangsterveteranene skal holde i Norge, så dette kan fort bli en begivenhet. Public Enemy debuterte så tidlig som 1987, og har blant annet gjennom klassikeren *It Takes A Nation Of Millions To Hold Us Back*, sikret sitt ry som et de største navnene innen den kompromissløse og politiske retningen av amerikansk hip hop.

Spennende ny kinosjef i Tromsø

Hun er ung, hun er kvinne og hun elsker skrekkinfilmer. Silje Utkilen (32) er den nye kinosjefen i Tromsø. Visionene er det heller ingenting i veien med. Utkilen drømmer nemlig blant annet om å arrangere Nattkino med skumle, skumle filmer etter mørkets frembrudd. – Det er jo slik med kino at folk etterspør ulike ting på forskjellige dager og til forskjellige tider. Og jeg tror på å ha et nattilbud med filmer i den sjangeren, sier hun til Bladet Tromsø. Den nye kinosjefen gleder seg voldsomt til å ta i bruk det splitter nye kinoanlegget med seks saler som står ferdig rundt juletid. Det gjør vi også, og ønsker med det Silje Utkilen lykke til i den nye jobben som kinosjef.

Opptur**Joggetur**

Lite kan sammenlignes med det å jogge rundt på øya, trekke grådig inn av polarlufta og dagdrømme livet vekk til et annet sted, spesielt er det godt å drømme at man er Ruud van Nistelroy, for han har like ræva kondis som deg selv.

Herman Kristoffersen

Så ble det ordførerstolen igjen på den folkekjære brumlebassen. Stolen er forøvrig godt varmet opp, skal vi tro kilder i kommunestyret. Utopia sier lykke til og ser fram til fire nye år med Herman bak roret.

Små-måsen

Den feige pinglefuglen legger vingene på nakken og trekker mot sør. Hadet på badet, sier vi – snakkes til neste år. Da står vi klar med luftgevær og fiskestang.

Rosenborg

Klart vi unner Åge og trønderne atter et seriegull. Dusinet er fullt og parademarsjen fortsetter i Europa utover høsten. Monstertanken norsk fotball fortjener bedre en Eliteserien, som ikke gir annet enn walkover i hver eneste kamp.

IKEA til Tromsø

Endelig får den gjengse student råd og mulighet til å bygge og bo både fasjonabelt, luksuriøst og rimelig.

Julemarsipan

Ny forsyning med søt mandelmasse i kiosker og butikker. Nam!

Nedtur**Forkjølelse**

Det er som et ironisk og perverst rituale du ikke slipper unna. Hver eneste forbannede høst. Naturen påfører deg svart magi og snue og det som verre er.

Turboneger

Ryktene går, hva i svart er problemet? Skal en idiotisk diskusjon om ølservering hindre et av verdens beste band å komme til Tromsø? Fy skam og faen!!!

Kulturkatastrofe

Å nekter David Bowie, kanskje verdens største nålevende artist, adgang til Tromsø er ikke bare en skandale. Det er kulturelt selvmord.

Utopias forslag til storheter som garantert vil fylle Alfheim:

- Wencke Myhre
- Jahn Teigen
- Kim Larsen
- Stella Getz
- Kurt Nilsen
- Stage Dolls

Fuktig oktoberfest

Temaet denne høsten er nemlig vann

Tension and Relief

konsert D'Sound har gjennom fire plateutgivelser etablert seg som et av de mest profilerte band på Norges musikkscene. Gjennom en forholdsvis vellykket fusjon av stilarter som soul, syre jazz, pop og drum&bass har bandet tilegnet seg en trofast fanskare i Norge, så vel som i utlandet. Sisteskiva, *Doublehearted*, som ble sluppet i sommermånedene, solgte nylig til gull. Og nå setter de seg på flyet til Tromsø for holde konsert på Colosseum.

– Turneen har vært lang og krevende, mye lenger enn forventet. Spillejobbene har en merkelig tendens til å balle på seg når vi først er i gang, sier Simone fra D'sound til Utopia.

– Spesielt for meg som bruker stemmen såpass intensivt, blir det tungt til tider. Bandet fremstår også mer energisk nå. I fjor gjorde vi en akustisk turne med et laidback og jazza sett, som bare var fryd og plankekjøring. Nå er det tøffere, med en beinhard keyboardist og to gitarer. Vi egger hverandre opp på scenen og tar oss helt ut hver eneste gang.

Det handler altså om den nye skiva *Doublehearted*. D'Sound har med årene blitt rutinerte travere, og bryr seg ikke lenger om tidsstrømmingene og hva som er hipt. Selvsikkerheten har ført til en plate bygd på låtenes premisser og Simone er svært fornøyd med resultatet, om kan få si det selv.

– Skiva er variert fra discofunk i Michael Jackson-land, til mer såre kjærlighetsbal-

Den årlige Oktoberfesten er endelig på trappene igjen. Arrangementet er godt innarbeidet som en kjent og kjær begivenhet i studentenes bevissthet. Tradisjon tro er det 1. året medisin som trekker i trådene og denne høsten er temaet vann.

– Eller Aquarius, smiler Janne Spaun, som sammen med Karine Plaum leder og organiserer det hele.

– Det handler om å slippe fantasien løs og leke med kostymene. Kle deg ut som havfrue, Kaptein Nemo eller en Farrisflaske. Ingenting er umulig og alt er lov, sier hun.

Området vil i det hele tatt bli en eneste stor kulisse som har med vann å gjøre, og underveis i festen vil det bli kåring av beste kostyme. Konkurranser skal arrangeres og liv og røre skal bli, forstår vi Spaun rett. Og når premien er en utenlandsreise, burde det

ikke stå på innsatsen.

– Det har vært mellom 500 og 700 deltakere tradisjonelt på oktoberfestene. I år håper vi på enda flere, avslutter Spaun, som understreker at festen er for absolutt alle studenter fra hele Tromsø. Ikke bare Medisin.

Oktoberfesten går av stabelen den 25. oktober, i Lysegården på MH-bygget. Det kommer selvsagt DJ og ølprisen er ikke høyere enn 30 kroner halvliteren. Dørene åpner kl. 9 og stenger halv to. Billetter til festlighetene koster 70 kroner på forhåndsalg. Møter du opp i døra samme kvelden må du ut med 90.

Skal vi tro arrangørene er det vel anvendte penger.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

D'SOUND: Spiller på Colosseum 9. oktober.

lader. Men den gode melodien står alltid i sentrum. Min misjon med musikken er å lage ulike stemninger, sier hun.

– Vi kaller det *honning-mode*. Eller honning-humor, for den saks skyld. Det handler om å hensette folk i tilstander som gir dem opplevelser utenom det vanlige. Ta dem med inn i vår verden og gi dem *tension and relief*. For meg personlig har plata gitt rom og mulighet for å uttrykke den kulturelle schizofrenien jeg av og til føler, gjennom det å være oppvokst i Tyskland og ha familie i Norge. Det har vært terapi og fryktelig deilig. Vi er privilegerte som får holde på

med dette på heltid, smiler Simone.

– Hva kan vi forvente på konserten torsdag?

– Hele D'Sound pakka, selvsagt. En del nytt materiale, men også mye eldre snacks. Vi håper å kunne tilby en blanding av lett overfladisk disco, henrivende funk og dyp, sexy soul. Glede og velvære er stikkordene. *Tension and relief*, avslutter Simone.

D'Sound ser du på Colosseum torsdag 9. oktober.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND
Foto PROMO

Utopia retter

– I artikkelen *Sex, løgn og Pornopung* forrige utgave, ble Charlotte Bendiksen feilsistert. Misforståelsen er nå oppklart. Bendiksen ønsket å formidle følgende:

– Jeg tror alle kan få seg noe hvis de virkelig går inn for det. Jeg går rett og slett ikke ut for å sjekke; kjenner ikke til trendene på sjekkemarkedet. Men hvis jeg virkelig gikk inn for det, skulle vel jeg også klare det. Alt kommer an på standaren man setter.

– I notisen *Studenter i kommunestyre* kom vi dessuten i skade for å si at Jeanine Helen Ringstad ble valgt inn for Arbeiderpartiet. Dette er feil, da Jeanine H. Ringstad representerer Sosialistisk Venstreparti.

Utopia beklager begge disse tilfellene, og oppfordrer folk til å ringe oss på 776 45 901 eller maile oss på utopia@utopia.no hvis de mener vi har skrevet noe feil om dem.

Ab via**Utopia om åtte år**

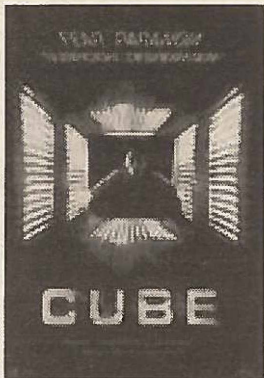
Axl Rose, legendarisk frontfigur i det nå for godt oppløste bandet Guns n' Roses, skal ha ringt Odd Nilsen en vakker sommerdag i 2004 for å høre om han og resten av originalbesetningen i bandet kunne åpne verdensturneen sin med en konsert på Alfheim. Dette kommer fram i en rykende fersk biografi om Nilsen, ført i pennen av Torje Nilsen. Odd Nilsen svarte konstant nei. – Vi var ikke interessert. Det er klart The Monroes trekker mer folk! Skulle vi konkurrere med Guffstock måtte vi ha noe ordentlig å slå i bordet med, sier han i boka.

Bon Bowie

Odd Nilsen før sitatsjokken: – Bowie? Aldri hørt om. Du mener Jon Bovi? Åååå! Liiivng on a preler! Den fikk jeg til jul i fjor. Den er bra. Kjempebra.

Ab via-redaksjonen beklager at hele dens oppmerksomhet den siste uka har vært rettet mot Odd Nilsen og hans konsertarrangementer. Dette har gått utover dekningen av andre saker, men vi kommer sterkere igjen neste utgave.

I DVD-spillern

The Cube (1997)

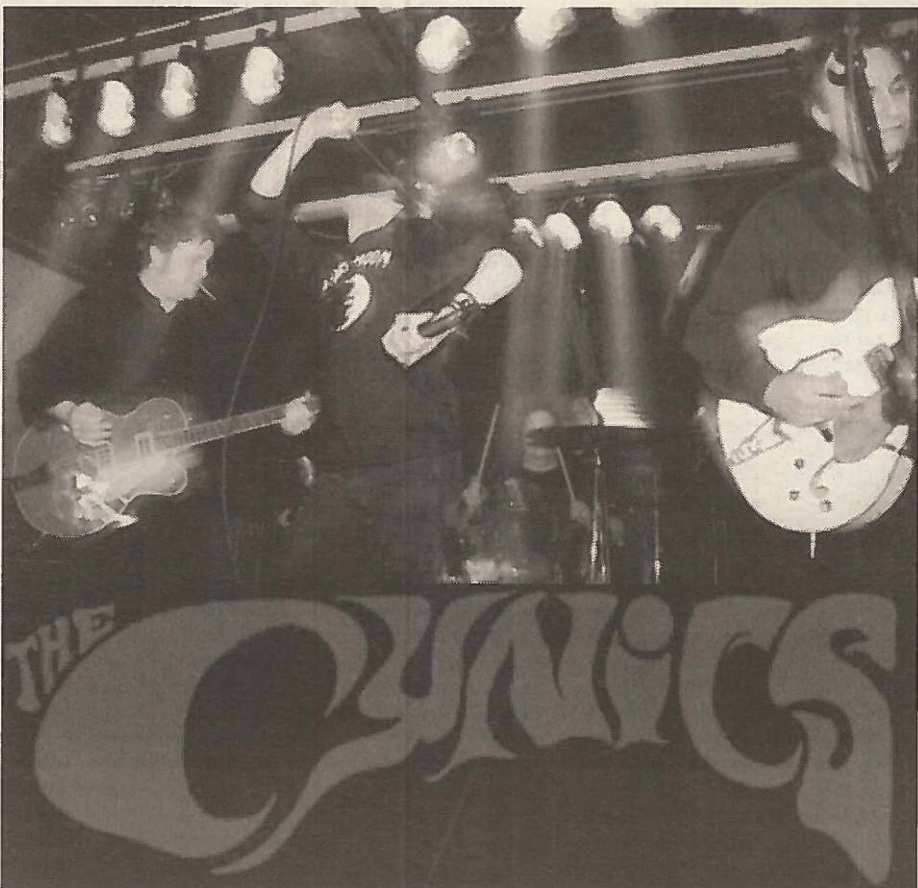
Frykt, paranoia, mistenksomhet, desperasjon. Over hele fjøla. Settingen i dette forbløffende og originale sci-fi dramaet, er at en liten gruppe mennesker, alle med helt særegne evner våkner opp, omtåket og forslått, inni det som tilsynelatende ligner en abnorm boks. Ettersom den uhyggelige historien ruller seg opp, viser det seg at våre venner er brikker i et gigantisk og sykt eksperiment, hvor den surrealistiske konstruksjonen de er fanget i, er fylt til randen av sinnrike og dødelige feller. The Cube er smått genial som konseptfilm, briljant som nerveslitende psykothriller og tilnærmet perfekt som underholdning. Ulikt alt annet.

Donnie Darko (2001)

Dette var debutfilmen til Richard Kelly, og milde himmel for en syretrip han laget. Ned kaninhullet bærer det, og inn i de mørkeste rom av den menneskelige underbevissthet. Donnie Darko er en misforstått og en smule schizofren tenårings som hjemsesøkes av en gigantisk kanin. Den bærer bud om verdens ende og får han til å utføre noen skrekkelige handlinger. Mest av alt er denne filmen en absurd blanding av det meste; Svart humor, drama og sci-fi, alt gjort i ånden til David Lynch. Rent ut en milepæl og et mesterverk. Dette er en film du bør eie.

Legender til Tromsø

MUSIKALSK JULAFTEEN: Legendariske the Cynics spilte fletta av de fleste på 80-90 tallet. Nå kommer de til Blå Rock.

konserter Når det formidabile livebandet The Cynics kommer til Tromsø for å spille på Blå Rock, er konserten legendarisk allerede før den har startet. Det skamroste amerikanske bandet har gitt ut skiver og skapt furore på scener verden rundt, helt siden dannelsen i Pittsburgh 1983. På begynnelsen av 90-tallet var gruppa midlertidig oppløst, grunnet utskielser og misbruk av diverse substanser. Men nå er de mer samlet enn noen gang og utga i fjor *Living is the Best Revenge*, deres første studioplate på åtte år. Et band som drevet på så lenge, og som har holdt seg så konsekvent i den samme garasjegata hele veien, fortjener respekt.

Noe av bakgrunnen for suksessen til the Cynics er en frådende og bunnløs energi, manifestert som et psykotisk troll på scenen, men som også gir gjenklang på plate, noe som ikke uten videre er en selvfølge. Bandet kjører et show godt plantet innenfor den 60-tallsinspirerte garsjepunken, med

masse fuzz og sint, snerrende vokal fra frontfigur og låtskriver Michael Kastelic.

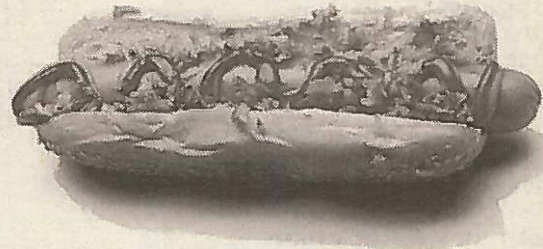
Bandet er i lag med Dead Moon og The Cramps i Premier League hva angår både kredibilitet og kultstatus, og er i dag som legender å regne. Denne kvelden er antakelig det største kulturfenomenet i Ishavsbyen siden TIL møtte Chelsea i UEFA-cupen. Nei, faen. Dette er MYE større. Denne kvelden skrives det rockehistorie i byen, reklamerer Egon Holstad, musikalsk toastmaster på Blå Rock.

Dette blir stort, og opptakten til festen blir ikke dårligere av at supportbandet heter Thee Mono Sapiens. Tromsø-bandet er i enkelte kretser kåret til Skandinavias største garasjeguder og har ved flere anledninger vist seg å være et livemonster som ikke står tilbake for noe som helst.

The Cynics spiller på Blå Rock søndag 19. oktober. Don't miss this little treat.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

Kiosken, døden og kjærleiken

Sjøsprøyt

Alle har ein spesiell kiosk. Ein kiosk som du har eit nært forhold til, som du nærast kan kalla for din eigen, *din* kiosk. Til dømes barnedoms-kiosken du panta flasker til og bytta dei i Bugg. Her sat du kanskje barbeint utafør på sommardagane og slikka på ein vaniljepinne. Til denne kiosken kom du att og att, ikkje berre for å handla godis, men også for å møte kjenningar og smuglese i pornoblad. Disse kioskane eg prater om, er *godkioskar*, og *godkioskane* er venene dine.

Ein *godkiosk* er med andre ord alt det Narvesen og MIX-kioskane ikkje er. *Godkioskane* heiter gjerne slikt som Bobbo, EMA og Workinntunet, og hyllene er fylt med allverdas dingeldangel, som bruspulver, penner med glitter og kopper det står "Verdas beste mormor" på. *Godkioskane* er trygge havner der du kan ta ein pust i bakken, utan å frykte for at dei motbydelege sjørøverkioskane skal rana deg. For ein anna viktig skilnad er at *godkioskane* alltid ventar på deg. Hjå *godkioskane* er du gjest. Du fer dit fordi du trivst der, medan bandittbataljonen av Narvesen-kioskar *forlangar* at du kjem. Dei har eit kronisk markeringsbehov og forpestar det offentlege rom med reklame om deira eigen fortrefleghet.

Et besøk på Narvesen artar seg til dømes omtrent som dette:

Du trer resolutt inn med eit på førehand avklara ønskje, det er eit konkret produkt du ønskjer å ta med deg ut av kiosken. Det være seg sjokolade, pølse eller pornoblad, alt etter kva magen seier. Sjølv jakta inne i kiosken er kvikk og smertefri; varane er nemlig plassert likt i alle slike kioskar, slik at vi som kundar ikkje skal anstrenge oss unødig. Deretter gir du personalet bak disken, som stort sett gjer blanke faen, berre dei får betalt, tegn om du ønskjer å betala kontant eller via kort. Konversasjonen er kortfatta, standardisert og sakleg. Vi begrenser oss til "Ja", "Nei" og "Takk" og

utstøyer småflaue, ynkvverdige gurglelydar når terminalen gjer beskjed om at konto ikkje har dekning.

Det heile forløper like mekanisk som eit besøk på dass. Like naturleg som du kvittar deg med overflødig avføring og tørkar deg rundt endetarmsåpninga, fullbrøder du eit opphold ved Narvesen eller MIX.

Det er så kaldt og upersonleg, så utstøydert og samlebandsaktig, så kvalitetssikkert og kostnadseffektivt, så uendeleg tomt og meningslaust at det er til å gråte over.

Eg har berre lyst til å gråte.

Tanken på desse masseproduserte spøkelseskioskane manar fram kvalmen i meg, og driv meg inn i harme, sorg og ulykke. Narvesen og MIX er blåraude blemmer på byens rumpe, tenkjer eg. Dei er stygt ugras på Tromsøs grønne plen. Parasittkioskane er et nådeløst virus, som kopierer seg sjølv med drepende tempo i heile Noreg, fra nord og til sør og fra aust til vest. Og vi nærer dei. Vi, tankelause menneskje forar dei med pengene våre og lar dei vokse seg store og sterke. Større enn godkioskane, som snart er utrydda og høgd ned.

Litt av årsaka til suksessen, trur eg, er at desse kioskane appellerer til menneskets mest primære instinktar. Det handlar om å tilfredsstille basale behov på kortast mogleg tid, også gjerne behov du ikkje eingong viste at du hadde. "Gje meg ein pakke røyk, og det kvikt, og dessutan eit flaxlodd og tre dropseskar til prisen av to", sier du. Og her er de flinke, det skal dei ha. De har på beste nisjevis innretta seg etter forbrukaranes handlingsmønster og gjer oss nøyaktig det vi vil ha, når vi vil ha det, sjølv om vi ikkje treng det. Fuckings Franchise...

Eg har mesta slutta å la meg sjokkera over verdas kynisme. Markedskreftane har vunne. Dei hadde det beste laget. Hjarterom, varme og urealistiske drøymer er uansett for taparar. Kvifor sutra over snøen som fall i fjor? Lat oss heller gjera det beste ut av det, tenkjer eg.

Likvel kan eg ikkje fri meg fra lukta.

Lukta er den same i alle desse kioskene. Den avslørande Narvesen-lukta riv i nasen med eitt du kjem inn. Og det er vel kjekt, særlig for dei blinde, slik at dei veit at dei er på en kiosk, og ikkje på et ølutsalg, til dømes.

Men det er ikkje ei god lukt. Ikkje faen. Det er lukta av lureri, løgn og lidelse, spør du meg.

Desse kioskane kan *aldri* verta rettelege *godkioskar*.

For kvar ei krone du brukar på desse kioskane stikk du kniven om mogleg enda litt lenger inn i strupen på *godkioskaene*.

Godkiosken dør, hjartet mitt blør.

Tekst EIVIND B

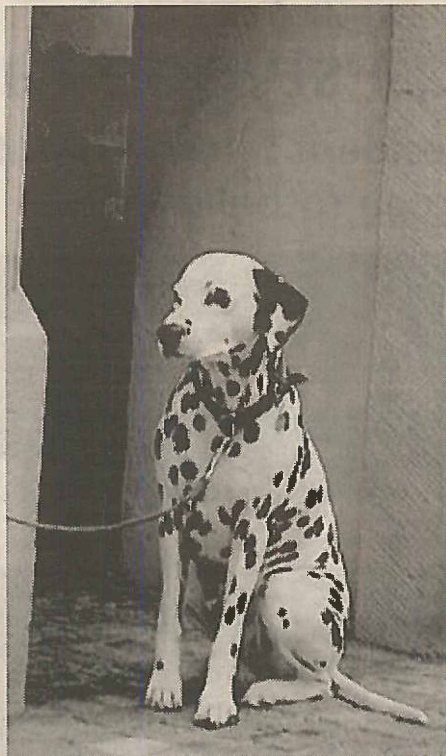
Operator! Give me the number for 911!

- Homer Simpson

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Onsdag 8.10

Teater: Gitar mannen

Rådstua teaterhus, Spilles i tillegg 10.-12. og 15.-19.oktober. Lørdag klokken 1800 ellers klokken 2000. Teater Exit: Bernt Bjørn fremfører monologen Gitar mannen av Jon Fosse, verdens mest oppførte nålevende dramatiker. Makka Kleist har regien.

Konsert: The Hub

Kaos. Jazzklubben ville også ha disse galningene, men Kaos trakk det lengste strået. Galskap, jeg sier dere, galskap!

Torsdag 9.10

Konsert: D'Sound

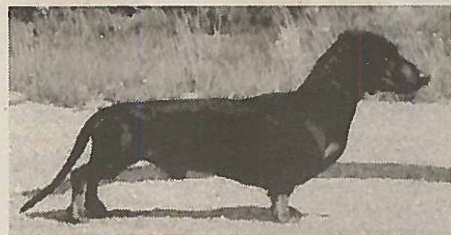
Collosseum. Bandet kommer til Tromsø med den rykende ferske skiva Doublehearted i kofferten. Forvent overfladisk disco, henrivende funk og dyp, sexy soul. *Tension and Relief*, baby..

Konsert: Høstsonate

Sparebankes festsal, kl 19.30. Deilig kammermusikk med studenter fra høgskolen avd. for kunstfag. Bill. kr 120/60.

Konsert: Heidi Skjerve

Teaterkaféen, kl 21.00. Smekker og luftig jazzkonsert med Heidi Skjerve Kvartett flankert av Mathias Eick. Bill kr 120/80

Konsert: Ribozyme + Idiamean

Kaos. Blytung stonerrock. Trenger vi si mer?

Fredag 10.10

Konsert: Rustne Herrer

Rica Ishavshotell, kl 21.00. Ole Paus og Jonas Fjeld er slitne nå. Men ikke trøttere enn at de orker å fremføre noen viser med trillende melodier og skarpskodde politiske tekster. Dette blir koselig, se.

Norgespremiere: Mors Elling

Fokus kino. Fortsettelsen, eller begynnelsen om du vil, i Ingvar Ambjørnsens saga om den rare mannen Elling, som har et litt uortodokst forhold til sin mor.

Fredagsquiz

Driv, kl 20.00. Quiz-generalen er på bokmesse i Frankfurt, og det åpner for lenge etterlengtet footballquiz. Garantert mye latter og glede i forkant av semifinalen mellom Tromsø og Bodø Glimt.

Lørdag 11.10

Filmklubben: Pickpocket

Verdensteatret, kl. 14.30. Spirituelle

Robert Bresson virvler

Søndag 12.10

Filmklubben: Manden der fik lov til å gå

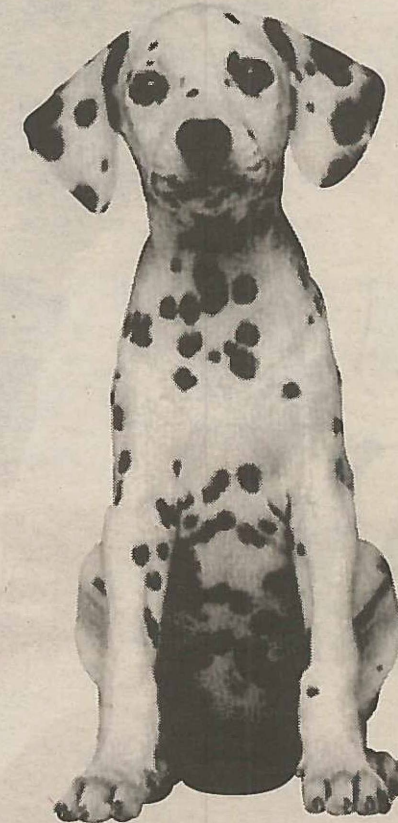
Driv, kl. 20.00. Færøyske Katrín Ottarsdóttir presenterer originale løsninger på klassiske problemer innen kjærlighetslivet. Nice little treat.

Mandag 13.10

Julegavedag

Alltid beredt lyder et gammelt speiderord. Allerede idag tjuvstarter du julehandelen, for å være i rute. Trenden dette året er trolleig. Lag artige figurer, mal og pynt dem, og send til slekt og venner. Garantert innertier!

Tirsdag 14.10

Fotball drama: Semifinale TIL - Bodø Glimt

Alfheim stadion, kl 19.00. Slaget om Nord-Norge er høstens desidert største begivenhet i Tromsø. Forvent dommertabber, raske kontringer, ekstraomganger og straffekonk. Måtte den beste vinne. Dette blir en fantastisk kveld uansett utfall. Etterpå blir det flatfylla.

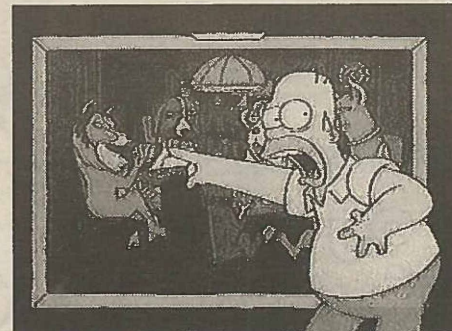
Lek og lær: New Amigos språkcafé

Driv, kl 16. Revolusjonerende konsept som har tatt verden med storm. Drikk en øl, kast en terning og lær deg et språk. Her får du masse nye venner fra hele verden.

Onsdag 15.10

Konsert: Johndoe

Kaos. Sprengkåte trøndere gjester byen med svartsvidd asfaltpoesi. Blodferske Ja takk til Trøbbel er en maktdemonstrasjon i ungdommelig villskap, og live er de, hva skal man si, psyko?. Mikroskopiske Kaos blir rockens episentrum i kveld.

Rødvinsseminar om Norsk innvandringshistorie

Kantina i Halvdan Kohts hus, kl. 20.00. Innvandring og synet på de fremmede - Et perspektiv på 1000 år med innvandring til Norge. Einar Niemi og Hall-

vard Tjelmeland presenterer det nye trebindsverket om Norsk innvandringshistorie. Det er mulig å kjøpe drikke eller du kan ta med sjøl.

Torsdag 16.10

Konsert: El Caco

Kaos. Forrykende liveband som har stor glede av å gi publikum øresus. Nyansert stonerrock med sterke melodier, fremført av høflige gutter.

Konsert: Band of the year, A tribute to Faith no more

Bandet består av musikere fra flere forskjellige Tromsø-band (Englebarn, The Lites, Turdus Musicus, Souvenir, Diamond, Demonas...) og dette er bandets andre konsert - den første var for et entusiastisk publikum på et fullsatt KAOS tidligere i år.

Fredag 17.10

Norgespremiere: One Love

Fokus kino. Eksotisk kjærlighetsdrama fra Jamaica fullspekket med god reggae og dancehall. Med Ky-Mani Marley, Cherine Anderson og Alex Rosén. En næringsrik norsk film!

Lørdag 18.10

Menneskets beste venn: Hundeutstilling

Skarphallen, kl. 08.00. Gigantisk utstilling av de fleste raser. Her får du se *the cream of the crop*, med rank rygg og nystriglet pels. Logring og kosing, men ikke forvent bjeffing. Dette er flinke hunder, skal vite.

Dalmatinerutstilling

Skarphallen, kl 17.00. For et nydelig skue! Verdens vakreste hund er viet egen utstilling. Dalmatineren er svært kjælen, tilpasningsdyktig og intelligent. Den elsker å være med på alt det menneskene foretar seg. Kom og kos!!!!

Filmklubb: Prosessen mot Jeanne D'Arc

Verdensteatret, kl. 14.30. Geniet Robert Bresson foretar et dypdykk i sin egen sjel og gir oss et stillfarent, ømfintlig og upolert portrett av saken mot Jeanne d'Arc.

Søndag 19.10

Konsert: The Cynics

Blå Rock. Levende legender reiser helt over dammen for gi oss vårt livs største konsertopplevelse. Dette går Woodstock en høy gang.

Filmklubb: Touch of Evil

Driv, kl 20.00. Orson Welles' kanskje største film ved siden av Citizen Kane. Han viser hvorfor han er kinematografens keiser og gir oss en blendende beretning med mystikk og nerve. Film noir deluxe.

Mandag 20.10

Ingenting

På denne grusomme dagen skjer det absolutt ingenting. Student, aktiviser deg!

Tirsdag 21.10

Musikkquiz

Circa Bar, kl. 21.00. Dette må noe av det mest geniale menneskeånden har skapt. Hvor mye kan du om musikk? Test deg selv. Lærerikt og ufattelig gøy.

Lek og lær: New Amigos språkcafé

Driv, kl 16. Revolusjonerende konsept som har tatt verden med storm. Drikk en øl, kast en terning og lær deg et språk. Her kan du få masse nye venner fra hele verden

Rock 'n' Roll: Byens beste JAM
KAOS. Vil du være rockestjerne for en kveld - KAOS er stedet!

"Undertrykte traumer gir seg
utslag i stygge taklinger."

Fotballpresident Erlend Lorentzen om psykologisk
krigføring på fotballbanen.

side 7

Årets fotballkamp

side 8 og 9

Gitarguden

Pat Metheny i byen

side 6

Intervju og konsert
med Surferosa

side 12